

I. M. STEFAN
P.G, 7 LUPTĂ CONTRA-CRONOMETRU

CUPRINS

Un experimentator misterios

Totul va fi dat în vileag

21 mai 2071. Spectrul nimicirii

23 mai. Nu tot ce zboară se mănâncă

25 mai. O problemă vitală a Terrei

26 mai. Aripă frântă

27 mai. O sută de variante sau numai patru

28 mai. Undeva, lângă Bethel

1 iunie. Calomnia

16 iunie. O promisiune hazardată

28 iulie. Țelul e mai aproape

31 iulie. Mogâldeata

Tot 1 august. Neliniștea medorobotului

3 august. Carantina

12 august. Flagelul

14 august. Contraofensiva psihică

19 august. Doi exaltați

24 august. Pe muchie de cuțit

27 august. Monstrul hiparinotic

28 august. Dezvăluirea
17 septembrie. Vizitatori și interviuri
20 septembrie. O măsură surprinzătoare
2 octombrie. Un demiurg"
16 octombrie. O șa fără armăsar?
23 octombrie. Bătălia maimuțelor
24 octombrie. Ovații în consiliu
1 noiembrie. Noile alimente
Tot 1 noiembrie. Saltul în neant
14 noiembrie. Întoarcerea la viață
15 noiembrie. „Goniți spre prăpastie!”
20 noiembrie. „Clubul scepticilor”
22 noiembrie. Banchetul
23 noiembrie. Se schimbă firma
24 noiembrie. Apoteoza
4 decembrie. Căderea demiurgului?
27 decembrie. Dezastrul
29 decembrie. Pustiu
31 decembrie. Un nou proiect...
8 noiembrie 2072. Din nou...

Un experimentator misterios

L-am pândit în fiecare seară, cu schimbul — eu, Toma și Dan. Trebuie s-o facem și de acum înainte, căci numai așa vom prinde firul întâmplării. Ciudata lui evadare din sanatoriu are toate șansele să se repete. Nu știu de ce a făcut-o. Un lucru e însă sigur: motivul a fost foarte serios, altfel nu se hotăra la ea în halul în care a ajuns...

Uf! Nu mai pot de mâncărimi! Doi bani nu face pudra lui Alfredo. Îmi vine să-mi sfâșii pielea: mai bine ar fi să mă doară, de o mie de ori mai bine! Și încă eu am scăpat până acum ușor! Alții au plăgi și chiar abcese oribile. Hiparinoza asta e un flagel cu atât mai îngrozitor cu cât nu știi nici de unde vine și nici unde te duce. Boală nouă — evoluție necunoscută, așa zic specialiștii. Și când te gândești că aici suntem cu toții, sau aproape cu toții, contaminați!

Din radioul-inel de pe degetul mijlociu răsună buletinul de știri. Tocmai se vorbește de noi, comentându-se instituirea carantinei. Aflu — și cuvintele îmi sună în minte ca o ironie — că moralul nostru „e foarte ridicat”, că medicii ne îngrijesc „admirabil”, în sfârșit că în lumea întreagă se desfășoară investigații pentru explicarea epidemiei izbucnite la complexul nostru științific. S-a luat contact și cu făpturile extraterestre din Clida, care acum sunt în drum spre federația lor cosmică. Li s-au comunicat cele întâmplate după vizita lor aici, dar ei nu știu nimic despre o asemenea maladie. Deși mulți spun că tot ce ni se întâmplă este din pricina lor, nu pot să-i uit pe vizitatorii noștri de acum o săptămână. Mă obsedează mai ales mogâldeța aceea, de un violet profund, aproape negru, cu uriași pseudopozi, care apăruse la un moment dat la fereastra laboratorului meu. Ce lumini stranii jucau în jurul ei! Și cum sclipea „ovalul sensibil”...

Din locul meu de pândă se deschide o priveliște largă spre construcțiile principale ale complexului, profilate pe fundalul muntos al Ciucașului. Când se lasă întunericul, în clădirile stației-pilot — viitoarea linie de fabricație a albuminei virotice — nu mai rămân aprinse decât câteva lumini de control. În schimb, în pavilionul laboratoarelor, multe ferestre sunt până noaptea târziu luminate. Printre ele se numără ca o permanentă „sanctuarul”, cum i se spune laboratorului unde lucrează Adam Tiberiu și Martin Onofrei.

De câteva ori l-am zărit pe Onofrei, vicepreședintele nostru, pe balcon, împreună cu asistentul său, Iosif Gruia. Scrutau amândoi, imobili, zarea. Munceau în „porții” de câte un ceas și jumătate, după care obișnuiau să iasă pentru cinci minute la aer. Pe urmă o luau de la capăt. Ritualul se repeta chiar când ploua, și era curios să-i vezi cum stăteau nemișcați, cu capul gol, apa șiroindu-le pe față și pe halate.

Îl priveam pe „Moș Martin” sau Ursu — după cum era poreclit Onofrei — prin binoclu și încercam să-i ghicesc gândurile. Era încruntat, câteodată furios și, din când în când, după ce se scărpină vârtos, făcea un gest care însemna, poate: „La naiba!” Era oare vorba despre hiparinoză și despre marile neajunsuri pe care începuse să le provoace cauzei noastre? Dar în atitudinea și în gesturile Ursului se mai citea ceva: o teribilă îndârjire! Vlad Chioaru, fostul meu coleg de școală, îmi spusese mai de mult că Onofrei face parte dintre oamenii pe care greutățile nu numai că nu-i descurajează, ci îi incită să-și dubleze eforturile, stimulându-i. Îl întâlnesc de altfel uneori și în timpul zilei, în cursul micilor plimbări pe care le obișnuiește, mereu pe aceeași alee laterală, străjuită de aluni. Merge de fiecare dată repede, cu

măinile la spate; trece pe lângă mine fără să mă vadă, uneori vorbind singur și gesticulând, luptându-se cu un dușman nevăzut. Cel mai ciudat lucru în înfățișarea acestui om e capul, un cap disproporționat de mare, parcă fără legătură cu restul trupului, așezat fără nicio noimă pe el.

...Dar nu despre Onofrei e vorba acum. Trebuie să-mi concentrez la maximum atenția ca să nu-mi scape fugarul — dacă se va ivi în sfârșit din nou.

Îmi amintesc cum l-am zărit prima oară:

Venisem la sanatoriu să stau de vorbă cu Alfredo Doria ca să aflu noutăți despre epidemie. Îl așteptam în micul lui cabinet. Deodată, un zgomot pricinuit de căderea unui obiect mi-a atras atenția. Provenea dinspre coridor. Am apăsat pe buton și ușa cabinetului a alunecat fără zgomot în perete. La început, coridorul mi s-a părut gol. Apoi, într-o nișă din apropierea scării, am zărit o umbră; mă înșelam oare? Încetul cu încetul, m-am obișnuit cu lumina palidă, învăluitoare, mai ales după ce am stins lampa puternică din cabinet. Am reușit să deosebesc bine contururile umbrei. Era un bărbat puțin încovoiat și avea un obiect cilindric în mână, parcă un mic recipient. Recipientul provocase, probabil, prin cădere, acel zgomot.

Mă zărise? Mai mult ca sigur că da, căci la deschiderea ușii eram în bătaia luminii din cabinet. Dar poate nu știa că-l zărisem și eu.

Cine era și ce urmărea? Am intrat la loc în cabinet și am închis ușa, dar nu de tot, astfel ca prin crăpătură să-l pot mai departe supraveghea. Curând a ieșit din nișă cu pași ușori. Purta, ca toți bolnavii, un halat albastru de mătase, care cădea în falduri largi, elegante până aproape de podea. S-a aplecat și a pus recipientul pe un

scaun. Am avut prilejul să-l observ: era un tub de aluminiu cu capac. Din întunericul nișei a scos apoi un pachet, pe care l-a desfăcut. A ieșit la iveală un fel de manta neagră, pe care a îmbrăcat-o peste halat. Nu voia deci să fie recunoscut.

A luat recipientul și s-a strecurat spre scară...

Am pornit, tiptil, după el. Poate că ar fi trebuit să anunț conducerea sanatoriului, în interesul fugarului. Dar nu-mi venea s-o fac. Nu știu de ce, dar acest individ care încălca regulile severe ale vieții spitalicești îmi era simpatic. Nu avea parcă nimic de răufăcător...

Purta pantofi ușori, de sport, care nu fac zgomot. A coborât scara încet, cu pas ciudat și nesigur, de suferind. Ajuns jos, în hol, nu a încercat să iasă prin ușa principală. A trecut pe un coridor secundar, de unde se ajunge în camerele de analize medicale. Mă țineam după el cu multă prudență, ca să nu mă remarce. N-am reușit să-i văd fața în plină lumină și s-o recunosc.

Cu recipientul în mână, a intrat într-o încăpere. Voia să-l umple cu ceva? L-am așteptat, neliniștit la gândul că ar putea să rămână cine știe câtă vreme acolo. Răbdarea nu mi-a fost însă pusă la încercare. A ieșit curând și a luat-o spre fundul coridorului. Și apoi, în penumbra sălii, s-a aplecat ușor și deodată... a dispărut în mod inexplicabil. Ajuns la rândul meu în locul unde pierise, am găsit o ușiță scundă, metalică, pe care am deschis-o destul de ușor. Câțiva pași printr-un întuneric complet și... eram în aer liber! În fața mea, la o depărtare nu prea mare, se afla bolnavul. Mi-am dat seama de ce avea un mers atât de ciudat. Probabil că îl dureau picioarele din pricina inflamațiilor cauzate de boala care ne chinua mai pe toți. De câteva ori l-am văzut aplecându-se ca să se scarpine. Am continuat, firește, să-l urmăresc. Ceva

mai încolo i-am întâlnit pe Dan Hagi și pe Toma, fratele meu. În ultimul timp erau mereu împreună; li se zicea „Castor și Pollux”. I-am rugat, în șoaptă, să-l urmărească mai departe pe fugar, ca să mă pot întoarce la sanatoriu. Voiam ca ei să afle unde duce recipientul de aluminiu și dacă avea să revină la sanatoriu sau nu...

Îmi aduc aminte de sclipirea din ochii fratelui meu: Toma era mulțumit. Carantina îl sufocase și abia aștepta o ocupație care să-l scoată din banal. Revedeam copilăria, când el organiza jocurile puștilor de pe strada noastră. Reușea întotdeauna să le învâluie în mister și neprevăzut: pivnițele deveneau peșterile haiducilor sau beciurile închisorilor medievale, terasele erau arenele de luptă între cavaleri, câte o grădină devenea jungla sălbatică în care vânătorii înfruntau vitejește fiarele.

— Ai grijă, Toma, poate fi vorba de ceva foarte serios! îl avertizasem eu. L-am rugat totodată pe Dan să-i dea tot concursul...

Târziu, noaptea, după discuția cu Alfredo Doria, eram cu Toma și Dan în camera mea. Cuvintele medicului îmi mai răsunau în minte: „Se cunosc simptomele bolii, organele afectate, dar nu cauza ei și nici modul de transmitere. Nici analizoarele medicale de la complex, nici gigancii automați medicali de la Paris și Tokio nu reușesc să găsească vreo explicație”. Îl întrebam dacă internații aveau voie să părăsească sanatoriul, încercând să ascund substratul chestiunii, respectiv evadarea la care asistasem. M-a privit uluit, replicându-mi că nu pricepe cum de mă pot gândi la așa ceva...

— Ai făcut o formă de „hiparinoză locvace”, îmi întrerupsese fratele meu, glumeț, gândurile. Vorbești singur.

Desigur că îngânasem cuvintele gândite.

— Dar voi ce treabă ați făcut? i-am întrebat eu, fără să răspund.

Până la un punct reușiseră. Fugarul se dusesse mai întâi la restaurant și luase grăbit o gustare. Probabil că regimul sanatorial nu-i era tocmai pe plac. Apoi intrase în pavilionul principal de laboratoare al complexului nostru.

Acolo îi pierduseră însă urma. Nu știau unde anume se dusesse, mai ales că se mai lucra într-o mulțime de încăperi. Părăsise pavilionul târziu, pe la ora zece și jumătate — și nici atunci nu izbutiseră să observe din ce încăpere ieșea —, pentru a se întoarce la sanatoriu.

Și acum, iată-mă din nou la pândă, în așteptarea fugarului. Sunt convins că se va ivi iar! Aleea laterală, care pornește de aci spre centrul complexului, este străjuită de fagi. Dar la dreapta mea, acolo unde terenul coboară spre Teleajen, s-au pripășit, nu știu cum, câțiva mesteceni, formând o lizieră albă. Sunt arborii mei preferați. Îmi place să admir strălucirea trunchiurilor argintii și scânteierea, mereu schimbătoare, a frunzișului. Îmi place să-mi închipui că mestecenii sunt niște dansatori tineri, înlănțuiți într-un dans viu. În urechi îmi răsună tropăitul picioarelor și ritmul săltăreț al muzicii... Am uitat pentru o clipă tragică realitate a bolii.

S-a făcut ora zece seara. Ceva se mișcă lângă peretele sanatoriului. El este Silueta se profilează neverosimil de masivă pe zidul alb. Nu-i pot vedea încă fața, din pricina întunericului. Îi deosebesc însă trupul încovoiat.

S-a desprins de zid și, în sfârșit, a pornit-o. Va trece foarte aproape de mine și voi putea să-l recunosc. Ce

greu merge! Și ce încet! Uneori se oprește și-și duce mâna undeva deasupra șoldului drept. Apasă, ca pentru a-și stăvili durerea. Acum bănuiesc de ce n-a mai apărut atâta timp. Boala i s-a înrăutățit, ținându-l zile întregi la pat.

Iar s-a oprit...

De data aceasta rămâne multă vreme nemișcat. M-a văzut cumva? Nu cred! Un recipient de aluminiu i-a căzut din mină și cu cât chin îl ridică!

A pornit-o iar. Face eforturi supraomenești ca să meargă mai repede, și iată-l lângă mine! O rază de lumină îi cade pe față.

De unde îl cunosc pe omul acesta? Este Ion Ladea, al doilea asistent al profesorului Onofrei. Un excelent chimist și tot atât de taciturn ca și maestrul său. Se numărase printre cei dintâi internați în sanatoriu. Doctorul Alfredo Doria mi-l citase printre cazurile „cele mai serioase”.

A trecut de mine fără să mă observe. Clinchetul metalic care răsuna dinspre buzunarul lui m-a convins că acolo se află câteva recipiente. Mai mult se târăște decât merge... îmi vine să mă apropiu de el și să-l rog să-mi dea mie recipientele ca să le duc la destinație.

Îl urmăresc mai departe. Bărbatul acesta înalt, altădată impunător, a devenit o ruină. Șchiopătează, se poticnește, cade, se ridică, pornește mai departe, sprijinindu-se de toate trunchiurile de copaci și de toate băncile din calea sa. Tresăririle și gemetele înfundate dovedesc că mersul îi provoacă mari dureri. E pentru prima dată în viață când nu intervin în sprijinul unui om care suferă atât de cumplit.

Se strecoară pe alei lăturalnice, mereu preocupat să nu fie văzut. Chiar dacă n-ar fi recunoscut, starea lui ar atrage imediat atenția.

Încep să bănuiesc că cineva face experiențe în legătură cu hiparinoza! Probabil același om care a sustras recent și câțiva dintre cobaii complexului. Ion Ladea — fugarul — îi aduce probabil acestuia, în recipienti, de la sanatoriu diferite substanțe biologice provenite de la bolnavi. Desigur pentru analiză. Dar cine este experimentatorul?

Ajuns în apropierea imediată a pavilionului laboratoarelor, Ladea a fost nevoit să iasă pe aleea principală a complexului, pe unde se intră în clădire. Cu prețul unor eforturi extraordinare, reușește să meargă aproape drept și cu pași destul de regulați, ca să nu atragă atenția dacă este văzut.

Lângă poarta pavilionului îl așteaptă cineva. E celălalt asistent al lui Onofrei, Iosif Gruia. Poate că Ladea i-a anunțat venirea prin televizofon.

Cei doi asistenți se așază pe o bancă laterală, într-un loc întunecos. Abia acum îmi dau seama cât de epuizat e Ladea. Respirația i se aude grea și repede; îi ridică ritmic pieptul și capul. Câtva timp discută aprins. Apoi, deodată, o tuse înecăcioasă îl scutură pe bolnav, care își duce mâna dreaptă la gât, ca și cum s-ar sufoca. Accesul durează mult, în sfârșit, Ladea îi dă lui Gruia recipientele.

Bolnavul rămâne pe bancă, în timp ce Gruia intră în clădire.

Trebuie să acționez imediat! Gruia va duce undeva, probabil într-un laborator, recipientele și se va întoarce ca să-l conducă pe bolnav la sanatoriu. În pavilion nu pot intra fără să fiu observat de Ladea. Singura soluție

este... să nu mă feresc! În fond, Ladea poate presupune că mă duc în laboratorul meu. Ies pe aleea principală și o pornesc grăbit spre pavilion. Bolnavul mă observă abia când deschid poarta, dar nu pare surprins. Își duce însă repede mâna în dreptul feței ca să nu fie recunoscut.

Înăuntru, Gruia e la capătul scărilor. Mă iau după el. Laboratorul meu tot sus este, așa că trecerea mea nu e suspectă.

Încotro a luat-o Gruia? Spre laboratorul de biochimie, condus de prietenul meu Slăvescu, sau spre laboratorul lui Martin Onofrei? Intră în „sanctuar”. Acum știu: acolo se fac experiențele! Aștept o vreme, retras într-un intrând al coridorului, și mintea îmi lucrează cu febrilitate.

Prin urmare, Ursu și cei doi asistenți ai lui fac cercetări în domeniul hiparinozei! Se pune, firește, o întrebare: de ce pe ascuns? Încerc să ghicesc. Ursu e vicepreședintele consiliului științific al complexului; dacă ar cere oficial să facă cercetări medicale — deduc eu mai departe —, i s-ar spune că medicii-savanți de la sanatoriu sunt mai calificați decât el. Emit, firește, numai o ipoteză... Mai important ar fi de știut dacă a ajuns la vreun rezultat. Onofrei nu este omul care să se dea cu ușurință bătut, mai ales într-o împrejurare atât de gravă ca aceea actuală... Pe de altă parte, cum se explică faptul că Iosif Gruia continuă să fie – după cum mi-a confirmat și astăzi dimineață Alfredo — singurul om necontaminat din complex? O simplă întâmplare sau un fapt legat de experimentare?

Gruia a ieșit din laborator și coboară grăbit scara.

Totul va fi dat în vileag

M-am plictisit să fac pe detectivul Ce-ar fi să-i cer pur și simplu lui Onofrei o explicație? Știu doar acum la ce lucrează.

Bat cuminte la ușa laboratorului. O vreme — niciun răspuns. Apoi, dinăuntru răsună în sfârșit o voce răgușită, morocănoasă:

— Cine mai e?

— Eu, Radu Soare...

— Ce vrei?... Adică — intră!

Profesorul comandă deschiderea ușii.

Compartimentul vicepreședintelui este despărțit de cel al președintelui printr-un perete ușor, opac. Ursu e în fund, lângă balconul a cărui ușă e larg deschisă. Stă în profil și primul lucru pe care-l remarc este faptul că urechea dreaptă e roșie și foarte umflată. Gâtul i-a fost de asemenea cuprins de inflamația hiparinotică.

S-a lăsat să cadă, ursuz, într-un fotoliu de trestie împletită. Nu m-a invitat să iau loc, dar mă apropii și mă așez pe un scaun din fața lui. Un aer rece, de munte, ne învăluie.

Nu știu cu ce să încep. Mă scoate însă din încurcătură, luându-mi-o înainte, neobișnuit de volubil:

— Vezi tu, Soare, asta nu-mi place la tine. Și nu de acum, ci mai de mult. Ce folos c-ai realizat, împreună cu Chioaru, 99,9997% la puritatea metanului cu care lucrăm, ce folos că, după recente tale succese în purificarea înaintată a amoniacului, se vorbește în revistele de specialitate de o „puritate Soare”! Ce folos, dacă suferi de această ridicolă și puerilă manie!

— La ce vă referiți?

— Adulmeci, tinere! Asta-i. Parc-ai fi o piele roșie ieșită de-a dreptul din romanele lui Karl May. Vrei neapărat să „faci lumină”. E pur și simplu demodat. Și, pe deasupra,

te bagi în treburi care pentru alții constituie, crede-mă, drame cumplite.

— Drame cumplite? Nu înțeleg ce vreți să spuneți.

— Tocmai asta-i: nu pricepi nimic și nici nu trebuie să pricepi. Te-am zărit adineauri urmărindu-l pe nenorocitul de Ladea, pe urmă te-ai pitit și ai tras cu urechea la convorbirea dintre el și Gruia, iar acum ți-ai luat inima-n dinți ca să-mi ceri mie „explicații definitive”.

— Exact, profesore!

— Poate-ți închipui, cu toată naivitatea, că ți le voi da, și încă cu amănuntele cele mai precise. Siguranța ta provine din adoptarea sloganului expus la ultima ședință a consiliului nostru științific, după care într-o bătălie este destul să crezi în victorie ca să și fii biruitor. Ce ineptie! În vremea războaielor, când doi generali își duceau trupele la luptă, fiecare credea ferm în biruința lui. Și totuși, unul învingea, iar celălalt mânca papara. Altfel nici nu se poate.

— Sloganul președintelui Tiberiu la care vă referiți — observ eu — are alt sens: nu poți izbândi dacă nu ai încredere în reușită.

Ursu chicotește și e teribil de caraghios. Își lasă brațele lungi să se bălângăne lângă trup, ca o maimuță.

— Altă ineptie! Lucrurile stau, în esență, tocmai pe dos. Încrederea excesivă devine infatuare și e un obstacol, iar îndoiala e cel mai roditor dintre fermenți. O știa și Descartes, cel cu „Dubito...” Dar să lăsăm asta. Cum spunea cineva, Adam Tiberiu, președintele nostru, este un om veșnic tânăr, iremediabil tânăr, irezistibil în farmecul lui. Deci este normal ca, la treizeci și ceva de ani, să cânti, în neștire, în struna lui.

Apropo de cântat. Ca să-ți treacă mâncărimea și roșeața, nu uita de recomandările oficiale: ascultă două

concerte pe zi, joacă cel puțin un meci de tenis, citește două schițe umoristice, delectează-te cu o poezie — altfel nu te vindeci în vecii vecilor de hiparinoză. Acum — la chestie, Radule. Dă cărțile pe față: ce știi și ce mai vrei să știi de la mine?... Ceva tot o să-ți spun.

Trag adânc aerul în piept și încep să vorbesc:

— Ce știi este că vă ocupați de cercetări experimentale privind natura hiparinozei și combaterea ei. Ladea aduce probe biologice de la sanatoriu. Experimentați pe cobaii care au dispărut acum câteva zile.

— Parțial just. Și de ce fac toate astea, Soare? Întrebarea mă dezorientează.

— Cum de ce? Pentru ca să scăpăm de flagel și munca complexului să poată...

Mă întrerupe, după prostul lui obicei:

— Răspuns incomplet, care scapă însăși cauza esențială, determinantă. Așa cum mă așteptam, ai investigat superficial, copilărește, fără să încerci măcar să descoperi substratul profund, resortul intim al întregii probleme... Nu neg însă că ești singurul om din complex, în afara mea și a asistenților mei, care a aflat la ce lucrez.

— Ai ajuns aproape de țintă, profesore?

— Oarecum. Mai am însă un obstacol greu de trecut.

— Știi cum ne-au transmis boala clidienii?

— Nici nu mă interesează.

— De ce?

— Fiindcă toată lumea a înțeles tocmai pe dos treaba asta. Ai pus greșit problema, Soare, dar nu sunt dispus să fac acum rectificările necesare... Dă-i drumui mai departe.

— De ce nu s-a îmbolnăvit Gruia?

— S-a imunizat probabil întâmplător, în decursul experiențelor noastre. Cum — nu știu. Va fi însă important să aflui.

— Când veți dezvălui natura și concluziile cercetărilor privitoare la hiparinoză?

— De data asta mi-am fixat și eu un termen. Ce zi este astăzi?

— Luni, 19 august 2071.

— Ei bine, la consiliul științific de miercuri, 28 august 2071, totul va fi dat în vileag. Poate că voi relata despre un eșec, poate că voi aduce soluția răului. Nu știu... Bătălia nu e „dinainte câștigată” prin „încredere”, căci asemenea victorii nu există decât în imaginația voastră înfierbântată.

Moș Martin privește absent, _ dincolo de mine, și adaugă surprinzător:

— Iar pe urmă, dacă mă veți osândi, fac resemnat drumul Canossei. Îl merit și voi ispăși.

— Canossa?... Nu pricep nimic. Doar nu sunteți clidian. Martin Onofrei cascadează, ducând — cu mare întârziere — mâna la gură. Apoi își întinde brațele:

— Mai las-o cu clidienii, Soare! Crede-mă, e o prostie! ... Iar acum, audiența s-a sfârșit.

— Dacă vă pot ajuta cu ceva, contați pe mine! spun eu. Profesorul s-a sculat în picioare și a ieșit pe balcon.

— În regulă. Nu bate însă prea devreme toba despre cele aflate. Și nu mai iscodi zadarnic! Să zicem c-o să descoperi mâine, într-o cușcă, un cobai „senzațional”, care se scarpină. Ei și!? Tot n-ai să pricepi nimic. Răbdare. Încă zece zile, și pe urmă mă supun verdictului tău și al întregului consiliu al zeilor...

— Am înțeles, profesore! îngăim eu.

— Ești parcă prieten cu Alfredo Doria... Cred c-o să avem nevoie de el pentru o treabă discretă. „Contăm” deci pe tine?

— Desigur.

— Tot a servit atunci la ceva acțiunea ta spectaculoasă... Noapte bună, Soare! Și nu-ți mai face gânduri. Ascultă ce-ți spun: omul care trebuie să fie cel mai îngrijorat sunt eu! O să afli de ce... Noapte bună!

— Noapte bună, profesore!

Ușa s-a deschis și s-a închis repede în urma mea. Cobor pe scară amețit, gata-gata să mă ciocnesc de Iosif Gruia.

Canossa... Ce vrea să spună? Omul acesta e pentru mine, de când îl cunosc, o enigmă. Într-o privință are însă sigur dreptate: în toată afacerea asta ciudată mi-a scăpat o verigă esențială.

Însemnările de mai sus datează din august 2071. Le-am găsit acum, la aproape un an de la încheierea stranie și neașteptată a întâmplărilor zguduitoare de la complexul din Ciucaș. Citindu-le, am re trăit un moment crucial al dramei la care am luat parte. Și mi-a părut rău că nu am ținut un jurnal al evenimentelor.

Simt, nu știu de ce, nevoia să-mi aștern amintirile pe hârtie, începând de la accidentul conductei. Pentru mine și, poate, pentru alții. Plec peste o săptămână în Japonia și am până atunci ceva timp la dispoziție. Nu știu ce o să iasă, dar vreau să încerc un fel de „reconstituire”, un „pseudo-jurnal”. Îmi dau seama că am ceva de spus.

Oricum, mă așez nerăbdător la masa de lucru. De când să încep? Din mai, de la accidentul conductei! Pe atunci, hiparinoză nu izbucnise încă...

21 mai 2071. Spectrul nimicii

...Un fulger aleargă, într-un zigzag fantastic, de-a lungul colților stâncoși ai Zăganului, iluminând marea poiană a Cheii. Se oprește la capătul lor sudic, acolo unde începe pădurea, aproape neagră. Șantierul improvizat, acest șanț care nu se mai sfârșește, pare un șarpe gigantic, care și-a încleștat trupul sinusoidal în roca muntelui.

Cunoaștem cu toții primejdia. O scânteie întâmplătoare, datorită pur și simplu electricității atmosferice sau vreunei alte cauze oarecare, poate duce la o catastrofă. Fiecare dintre noi și-a și imaginat cascada de explozii care s-ar produce, incendiul devastator...

Hotărât lucru, profesorul Adam Tiberiu este un om care nu se dezmințe în nicio împrejurare. E destul să-l observi în acțiune, să-i urmărești ochii negri, pătrunzători, care nu lasă niciun ungher neexplorat, ca să te convingi că marele experiment „Operația Ciucaș” este pe mâini bune. Totul depinde acum, firește, dacă vom supraviețui sau nu accidentului.

Îl privesc din punctul de intervenție al echipei mele. Vehiculul său, un aerovin, „scaun zburător” de o extremă mobilitate, circulă sprinten și ușor ca o lăcustă deasupra conductei de gaze, alergând de la un grup de lucru la celălalt. Nicio umbră de neliniște pe fața sa, chiar în aceste momente mai mult decât dificile, când toate înfăptuirile noastre sunt în joc. Acum a coborât la echipa numărul 25. Demonstrează unui „săpător” cum să mânuiască unealta. Operează excelent, de parcă aceasta i-ar fi fost dintotdeauna meseria, cu perfecțiunea unui baschetbalist care execută un „coș” exact în mijlocul cercului de metal!

Fundalul pe care se desfășoară acțiunea noastră este foarte mohorât. Continuă să plouă mărunț, fără oprire, în toată valea Teleajenului. Oamenii din șanțuri nu dau, e drept, nicio însemnătate acestei manifestări tenace a naturii. Sunt cu toții pătrunși de gravitatea clipei.

Accidentul s-a produs dintr-un motiv cu totul străin de marea experimentare biochimică ce se desfășoară în zona Cheia-Bratocea: conducta de gaz metan, abia construită, a început să aibă scăpări, datorită porozităților ivite în câteva porțiuni.

S-a declarat „starea de urgență” și aproape tot personalul stației — mai bine de patru sute de oameni — a fost mobilizat aici, pe traseu. S-a constituit un comandament extraordinar, condus de Tiberiu, președintele consiliului științific al complexului. Oamenii au fost distribuiți cu grijă în echipe. Se lucrează rapid și cu o mare precizie, degajându-se conducta din pământ, acolo unde este îngropată, și aplicându-se pretutindeni, într-o înfășurare continuă, pelicula protectoare, menită să asigure din nou etanșeitatea.

Mâinile mi-au amortit și trupul îmi trepidează. Poate fiindcă nu-s obișnuit cu sapa-perforator. Toți suntem, de altfel, aici niște diletanți. Adevărații specialiști, montorii conductei, nu mai sunt de mult la complex. Și-au. Terminat treaba sau cel puțin așa au crezut. Noi, cei desemnați să salvăm situația, suntem chimiști, biochimiști, ingineri mecanici, electroniști, ciberneticieni, medici, laboranți, operatori, alimentologi. După cum ni s-a explicat, n-a fost pur și simplu timp să se cheme cadre calificate pentru reparații. Sau poate, cum insinuează prietenul meu Vlad Chioaru, Tiberiu n-a vrut să recurgă la „sprijin exterior”. De la constatarea pericolului și până la intrarea noastră în acțiune n-a

durat mai mult de douăzeci de minute — o performanță care i se datorește cred, în cea mai mare măsură, președintelui.

Starea aceasta de urgență are ceva anacronic: trăim doar o vreme a securității din ce în ce mai depline. Cele mai perfecționate sisteme automate ne protejează împotriva tuturor accidentelor posibile, de la cele de circulație și până la stopul cardiac. Și iată-ne, dintr-o dată, aici, sute de oameni, aruncați într-o încheștare neverosimilă, pe viață și pe moarte!

Peisajul a rămas același. Îl cunosc atât de bine, de două săptămâni, de când am venit la complex! Prin filtrul ploii care cade, dealurile line și coamele semețe ale munților par valuri imense, încremenite. Noi, oamenii, suntem cei care ne-am schimbat! Nu mai lucrăm nici în laboratoarele de cercetare și nici la stația-pilot: semănăm, într-un fel, cu soldații războaielor absurde de altădată, mobilizați fără veste și deznădăjduți din locurile de muncă obișnuite. Numai că, pentru activitatea lor de front, soldații fuseseră cel puțin în prealabil instruiți...

Fiecare dintre noi a făcut, în numai câteva ceasuri, progrese mari în ce privește dibăcia sa în noua „profesie” de sobol.

Acum Adam Tiberiu a coborât cu aerovinul la echipa noastră — echipa nr. 26. E mulțumit și ne declară că avem viteza de lucru cea mai mare din tot șantierul. Și calitatea peliculei e bună. La alte echipe, a trebuit să fie refăcută.

Președintele e înalt și plin de vigoare. Are un cap leonin, mare și superb. Sub sprâncenele stufoase, ochii lui întunecați radiază energie și calm, inspirând o mare încredere. De o parte și de alta a nasului, pomeții

obrazului sunt ușor proeminenți. Glasul îi e plăcut, de o forță și o tinerețe surprinzătoare; dacă ai auzi vocea fără să vezi omul, i-ai da cel mult treizeci de ani — deși se apropie de cincizeci.

— Da, merge bine la voi, conchide el.

Oamenii îl privesc satisfăcuți, ca niște elevi lăudați de profesor. Toți știu că și-a pus primul pielea în joc, experimentând personal, la constatarea defecțiunii, operațiile de protejare a conduitei așa cum le efectuăm noi acum. Și asta se întâmpla într-un moment foarte critic, când mulți considerau explozia iminentă și preconizau părăsirea imediată a complexului.

Tiberiu m-a zărit și pe mine.

— Îmi pare rău că primești așa, din senin, acest botez al focului, îmi spune el. Nu era „în program”.

Răspund, fără să mă gândesc prea mult:

— O buturugă mică și era cât p-aci să răstoarne carul mare...

Am impresia că observația mea îl indispoaze, ca un soi de jignire.

Mi-e greu să înțeleg, continui eu totuși, cu o îndărătnicie care îmi este proprie, în timp ce chipul profesorului se crispează, cum de a fost posibilă neglijența care ne-a adus aici. O conductă care se montează în secolul XXI neetanș, la un complex care e ultimul cuvânt al științei și tehnicii, este ceva de...

Nu am timpul să termin. O cascadă de bubuituri ne îngheață sângele în vine. S-a terminat oare cu noi și cu vestita „Operație Ciucaș”? O frântură de secundă capetele tuturor se cufundă între umeri, apoi ne aruncăm cu toții la pământ. Un om, unul singur, nu și-a pierdut cumpătul, rămânând în picioare. În tăcerea care

urmează, râsul tonic al profesorului Tiberiu răsună în cascade. Apoi glasul lui:

— A tunat, dragii mei, asta-i tot. Falsă alarmă.

„Asta-i tot”, e drept, dar putea fi cu totul altceva! Mă gândesc eu. Sunt foarte curios ce explicații se vor da la viitorul consiliu științific!

Profesorul își privește cu luare-aminte ceasul și observă către noi toți:

— Sunt exact șapte ore de la începerea operațiilor. Peste încă cinci ore, vom termina protejarea întregii conducte, inclusiv ultimele retușuri: douăsprezece ore în total. Pe urmă... putem dormi liniștiți. Din nou, același râs încrezător se rostogolește.

Ploaia s-a îndesit. Un nou tunet, prelungit, alcătuit din bubuituri îngemănate, răsună. De această dată, nimeni nu se mai sperie.

Aerovinul profesorului se ridică în văzduh...

Sapa mea mecanică continuă să sfredelească solul și mâinile mă dor tot mai tare. Bulgării de pământ, amestecați cu iarbă și apă, se prefac repede în noroi și mă împrăscă de sus până jos.

— Cum zici că-i spuneți voi la facultate? îl întreb pe prietenul meu Vlad Chioaru, un individ mărunț, eu o expresie șugubeată.

— Lui Tiberiu? Avea mai multe porecle, ca orice profesor care se respectă. Cea mai răspândită era însă „Vrăjitorul”... Iar celălalt, profesorul Martin Onofrei, era pentru noi „Ursu” sau „Moș Martin”.

— Asta știu...

Îl zăresc și pe el. „Omul nr. 2 al complexului”, Martin Onofrei; lucrează la echipa nr. 25, mai la vale de noi, mânuind destul de stângaci jetul de curățire a conductei. A refuzat să facă parte din comandament, dar nu și să

muncească. Mic, îndesat, se mișcă neîntrerupt, dar într-un fel greoi, greu de imitat. Lângă el e un tânăr în haină de piele, cu niște aparate atârinate de gât: probabil un gazetar, care încearcă să-i ia un interviu.

Ce o să fac când sabia lui Damocles va fi înlăturată? Mai întâi, mă voi duce în pădure, la cascadă, să fac un duș natural. Simt de pe acum șuvoiul de apă lovindu-mi spatele gol, izgonindu-mi amorțeala din trup. Pe urmă voi dormi: zece, douăsprezece, poate douăzeci de ceasuri. E curios, dar foame nu mi-e de loc! Am refuzat până și pachetul de gustări primit acum două ore. Încordarea să fie de vină?

Ce grei atârână norii deasupra noastră! Vântul s-a întetit; lovește în impermeabile în rafale scurte, violente. Oboseala fizică ne-a strecurat tuturor a plumb în mădulare. Nimeni nu se gândește însă să se odihnească sau să lucreze mai lent. Pericolul nu e încă înlăturat și orice clipă poate aduce sfârșitul. Încă cinci ore de eforturi — așa spunea parcă Tiberiu — și „putem dormi liniștiți”.

Starea de urgență continuă..

Înserarea se apropie și din șanțurile umede se ridică aburi albastrii. Aerovinul profesorului Tiberiu coboară, bâzâind ca un bondar, spre tranșeea echipei de intervenție nr. 27. Omul acesta nu obosește niciodată...

23 mai. Nu tot ce zboară se mănâncă

Ștefan Baciuc joacă excelent tenis. Nu trage prea tare, dar în schimb prinde uimitor aproape orice minge, așa încât fiecare ghem durează foarte mult. Îmi biciuie răbdarea, și asta-mi place într-un fel. Și totuși nu reușesc să uit cu totul, în timpul jocului, frământările complexului.

E ora șase dimineața și umbrele copacilor sunt colosal de lungi. Boabele de rouă scânteiază în lumina soarelui, vegetația e proaspătă și freamătă de viață. Acum asistentul lui Tiberiu mă poartă, cu pase bine calculate, dintr-o extremitate în alta a terenului. Joacă, evident, cu mult mai bine decât mine.

Nu pot să uit că în „acțiunea conductei” am avut trei dezertori. Au existat trei oameni, trei participant la „Operația Ciucaș” care, când au aflat că s-a dat alarma, au fugit. Primejdia i-a făcut să o șteargă, ca să-și apere pielea; propria siguranță le-a părut mai prețioasă decât tot ce se înfăptuiește aici. Nu vreau să fac pe eroul, dar grozav mă dezgustă așa ceva! Tiberiu a și cerut îndepărtarea lor. Onofrei, adjunctul lui, s-a opus — oare numai ca să-l contrazică?

...De data asta n-a reușit să-mi prindă mingea! Era foarte puternică o bombă în toată regula, trasă chiar de lângă fileu!...

La sfârșitul săptămânii va avea loc ședința consiliului științific al complexului. În principiu, ședințele consiliului trebuie să se țină săptămânal, dar se pare că această regulă nu prea este respectată. E sigur că președintele va prezenta un referat în problema conductei.

Ora de tenis s-a terminat. Mă duc să îmbuc ceva la restaurantul complexului, dar, din păcate, mâncarea nu mă „deconectează”. Se petrece ceva de neînțeles. De când am venit în Ciucaș, trăiesc într-o tensiune continuă. Activitatea Complexului de sinteză a albuminei și a alimentelor de tip virotic — cum e titulatura oficială — are pentru mine un fel de putere aspiratoare. Când am vizitat pentru prima dată instalațiile acestea unice, al căror scop este atât de vital pentru omenire, m-am simțit cuprins într-o viitoare halucinantă. Totul se desfășoară

într-un flux puternic, uriaș, care te duce cu el spre țelul hotărâtor al marelui experiment. Deocamdată nu pot încă spune că întreg mecanismul tehnologic elaborat de Tiberiu și de Onofrei îmi este clar. Și, chiar când îl voi cunoaște, ecuația va avea foarte multe necunoscute. Destelenim un teren cu totul străin. Cu toate acestea, sunt prins în febra generală, împins înainte, spre un deznodământ inevitabil, pe care nu îl pot prevedea cu exactitate.

S-a făcut ora opt dimineața. Peste o jumătate de ceas sunt așteptat la conducerea complexului. O pornesc agale pe aleea principală.

Avem aici, bineînțeles, și un „trotuar rulant”. Dar prefer să merg pe lângă el. Nu-mi plac trotuarele rulante împlântate în peisajul de munte. Îl strică. Nu-mi plac de altfel nici șoselele asfaltate, exasperant de numeroase, care brăzdează astăzi, pretutindeni în lume, munții. Prefer — și voi prefera întotdeauna — potecile de pădure, tainice, fremătătoare, câte au mai rămas. Vlad Chioaru îmi spune că sunt un „troglodit”.

În dreapta aleii, peluza e presărată cu maci înfloriți, ca niște flăcări izbucnite din iarbă. Sunt florile preferate ale mamei... O tresărire dureroasă îmi amintește de ultimul ei mesaj. Acum trei zile mi-a comunicat alarmată că frate-meu și-a găsit iar să „dispară” și m-a rugat să-l caut; e a nu știu câta oară când Toma face figura asta de Robinson excentric. Așa cum a dispărut, o să și reapară! Ieri dimineața, când mama m-a chemat din nou, tocmai începuse aici nebunia. I-am zis că s-a produs un accident și că n-am timp de nimic. Acum ce-o să-i mai spun? Ce de telefoane o fi dat, unde vrei și unde nu vrei, ca să afle ce s-a întâmplat cu Toma!

Ce zi e azi? Sâmbătă! La prânz va veni la ea, ca întotdeauna, Grigore, nepotul meu. Mama i-a făcut, desigur, tocană de porc cu ciuperci. Sunt convins că îi va povesti despre „nenorocirea” care era cât p-aci să se întâmple la complex și parcă-l văd răspunzându-i cam așa: „Și tu te sperii, bunico? E strașnic, crede-mă! Unde mai pomenști în vremea noastră o astfel de întâlnire cu primejdiile?! Cel mult în expedițiile cosmice îndepărtate sau în cărți care povestesc întâmplări de demult...”

Curând voi da cu ochii de cei doi șefi. Firesc era să fiu chemat la conducere a doua zi după sosirea mea în Ciucaș. N-am fost adus aici de florile mărilor, ci ca specialist. Nu e totuși cazul să mă formalizez. Fiecare crede că el e în centrul lumii, deși mai toți suntem undeva pe la periferie...

Intrarea în clădirea, consiliului științific. Deasupra porții, o firmă, ceva prea mare după gustul meu, cu titulatura complexului. Mă ciocnesc nas în nas cu un individ în haină de piele și ne cerem reciproc scuze. De unde-l cunosc?... E gazetarul care încercase să-l intervieveze pe Onofrei în tranșee. De data aceasta o fi avut succes? După zâmbetul pe care-l abordează, presupun că da.

În hol, într-o nișă, o brunetă impunătoare, cu ochii de jar, joacă agil degetele pe clapele unei mașini electronice. Este Anda, soția președintelui, o femeie de o frumusețe fără cusur. Să fie adevărat că Tiberiu îi supune spre judecată, în fiecare seară, bilanțul zilei? Când o privesc, mă gândesc la Zenobia, curajoasa regină a Palmyrei, care a înfruntat cohortele Imperiului roman.

Biroul conducerii este mobilat destul de simplu — o simplitate care nu exclude însă eleganța: două birouri, cu fotolii în fața lor, o masă rotundă înconjurată de

scaune cu speteze înalte, iar în fundul încăperii un uriaș tablou de urmărire și comandă a activităților de bază ale unității. Pe peretele din dreapta — o mare hartă a complexului, iar dedesubt — o machetă a instalațiilor principale, ilustrând procesul tehnologic propus de cei doi inventatori. Ceva mai încolo, într-un colț, un fișier automat și o mașină de calcul.

Tiberiu și Onofrei mă întâmpină cordial și ne așezăm în jurul mesei rotunde, de parcă am avea de dus tratative. Flori de câmp, așezate în două vase joase, destind atmosfera. Câteva clipe de tăcere: eu îi studiez pe ei și ei, probabil, pe mine.

Mărturisesc că sunt destul de emoționat. Cei doi profesori, mai ales Tiberiu, sunt înconjurați de o adevărată aureolă, justificată prin numeroase descoperiri răsunătoare. Sunt nu numai cercetători eminenți, ci și mari realizatori. Acum câțiva ani au izbutit să rezolve o problemă crucială a bazei de materii prime a planetei: prospectarea și extragerea minereurilor de la mare adâncime. În vara anului 2068, o cantitate uriașă de titan a fost detectată de ei la adâncimea de 245 kilometri și scoasă la suprafață. Alte succese au încoronat apoi mai ales activitatea lui Tiberiu, creându-i un veritabil renume de infailibilitate...

— Trebuia de mult să discutăm! începe președintele simplu, curmându-mi gândurile. Vina întârzierii ne aparține.

A vorbit deschis și convingător.

Onofrei dă din cap într-un mod care nu știu ce înseamnă; îl aprobă pe președinte sau îi reproșează ceva?

— În fiecare seară, continuă Tiberiu, îmi consult agenda și constat că n-am făcut nici jumătate din

treburile stabilite... Respiră adânc, zâmbeste prietenos, apoi continuă: Te-ai familiarizat cu lucrările? Ți-am trimis unele documente, printre ele o schemă generală a fluxului tehnologic... Trebuie să pătrunzi în intimitate tot procesul, mai ales principiile de lucru!

— Detaliile sunt uneori tot așa de importante ca și principiile, remarc eu.

Tiberiu parcă nu m-a auzit sau n-a vrut să mă audă și continuă:

— Ți-am spus ce ajutor așteptăm de la dumneata încă din scrisoarea prin care ți-am propus să vii la noi. Până acum, filtrele moleculare pe care le-am experimentat n-au dat decât rezultate parțiale. Niciunul n-a permis o purificare suficientă a materiilor prime cu care lucrăm. Ne-am gândit de aceea la filtrul Lizin, inventat de dumneata acum doi ani. Trebuie însă, firește, integrat și adaptat procesului general de producere a Pozvirului G 7. Tocmai de aceea te-am numit și în consiliul științific al complexului.

Președintele surâde iar, unul dintre zâmbetele lui atât de simpatice, despre care Vlad mi-a povestit că dădea gata studentele. Mă întreb care este raportul de forțe dintre Vrăjitor și Anda? Ambii par să aibă fiii dominatoare, iar în aceste condiții duelurile nu pot fi evitate.

— Am vrea să știm cum vezi dumneata lucrurile, continuă președintele. Nu mă lasă însă să răspund și adaugă: scopul nostru este să dăm prima șarjă practic utilizabilă în cel mult șase luni.

— Ce înțelegeți prin „prima șarjă practic utilizabilă”? întreb eu nedumerit.

— O șarjă care să poată fi livrată consumului public, precizează Tiberiu. Dar, ca să ajungem acolo, mai avem

de rezolvat câteva probleme de bază, printre care și aceea a filtrelor moleculare, adică a unei purificări mai înaintate a metanului. Și asta în cel mai scurt termen posibil...

Adam Tiberiu rostește ultimele cuvinte foarte apăsător, așa cum se dă un ordin. Mâna lui dreaptă s-a așezat pe a mea, parcă vrând să-mi comunice nerăbdarea sa. În aceeași clipă remarc însă privirea înghețată a Ursului. În fața lui mare, urâtă, ochii verzi și rotunzi clipește rar, dar semnificativ. Pare profund nemulțumit de discursul președintelui și rostește acum primele cuvinte:

— Șase luni, Tiberiu!? Ți dai seama ce spui?

Pe fața președintelui apare o ușoară roșeață, ochii i se aprind. Răspunde calm:

— E perfect realizabil dacă lucrurile nu sunt ținute în loc de operații inutile. Să nu uităm că piuă și clidienii se interesează de rezultatele pe care le obținem. Tu vrei mereu să... Consolidezi terenul cucerit. E însă necesar să și înaintezi!

Onofrei repetă doar: „Șase luni, Tiberiu?”, apoi nu mai spune nimic. Privirea lui s-a oprit însă asupra președintelui și parcă îi reamintește de un șir de argumente anterioare. Mina dreaptă bate pe masă un tact repede.

Situația mea devine oarecum delicată. E adevărat, Onofrei nu l-a contrazis direct pe președinte, dar ochii lui vorbesc. Poate că greșesc, dar Ursu îmi dă acum impresia unui individ care „frânează”, a unui negativist. Să nu mă grăbesc însă: e prea devreme ca să-l judec.

În orice caz, tăcerile sau cuvintele lui, calculate cu zgârcenie, sunt foarte expresive. Vlad Chioaru îmi spunea ieri că la facultate comportarea lui stârnea multe comentarii. La examene, făcea semn unui student să se

apropie și îi dădea să tragă biletul. Pe urmă îl asculta calm, fără să spună nimic. Rar de tot, dacă examinatul, deși dovedea cunoașterea problemei, apuca pe un drum greșit, îi indica, printr-un gest ai mâinii, că trebuie să prezinte cu totul altfel lucrurile. La sfârșit, se scula greoi de pe scaun și scria pe tablă o problemă complementară, pe care studentul trebuia s-o rezolve. Când aceasta era gata, îi întindea un bilet semnat pe care era scrisă nota, acordată în general cu destulă parcimonie...

De fapt, îmi dau seama că există o soluție care să curme disputa. Mi s-a pus doar o întrebare și voi răspunde la ea.

— Cum văd lucrurile? mă adresez eu amândurora, ca și cum nimic nu s-ar fi întâmplat. Dați-mi voie să vă vorbesc cu toată sinceritatea. Mi-ați trimis schema fluxului tehnologic. O știu de acum pe dinafară, dar mult nu mă ajută. Unele procese nu sunt clar figurate, altele le-ați mai modificat față de schemă.

— Le-am perfecționat! precizează apăsat președintele.

— E drept. Am însă nevoie de o viziune dinamică, la zi, completă, care să prezinte ultimul stadiu al procesului tehnologic. Și nu înțeleg de ce nu pot să ajung la ea!

Tiberiu îmi aduce un dosar de pe biroul lui.

— Iată: o sinteză pe care am încheiat-o acum mai puțin de o lună. Citește-o și apoi studiază din nou instalațiile... deși nu știu dacă toate detaliile sunt necesare pentru simpla adaptare a filtrelor. —

— Tocmai asta este: adaptarea nu e de loc simplă, observ eu. Toți factorii, absolut toți, trebuie cunoscuți, mai ales pentru precizia pe care o urmărim.

— Ce-ți mai lipsește acum? mă întreabă președintele.

— Trebuie să studiez neapărat și laboratoarele. Acolo e doar avangarda cercetării. Este necesar să fiu la curent cu totul. Altfel nu vă pot ajuta eficient.

Profesorul Tiberiu mă privește ciudat:

— La ce ți-ar servi? În laboratorul pe care-l împart cu Martin Onofrei, de pildă, sunt o mulțime de lucruri interesante, dar cu greu le-ai putea pricepe. Abia le prospectăm și ar fi o pierdere de vreme...

După o pauză, mai întreb:

— Până acum ați obținut vreo cantitate, cât de mică, de Pozvir G 7?

— Încă nu, îmi explică Tiberiu. Virusurile de Ciucaș la care am ajuns experimental n-au deocamdată decât câteva dintre proprietățile de care avem nevoie. Poate și fiindcă metanul nostru e insuficient purificat.

Îmi dau seama că președintele așteaptă de la mine un răspuns.

— În zece zile, îi spun eu, sper să cunosc aprofundat complexul, și atunci voi putea să vă spun cum concep introducerea filtrelor Lizin. În principiu, consider că pot obține o puritate foarte ridicată.

Adam Tiberiu nu zice nimic, dar îmi dau seama că este oarecum dezamăgit.

— Dacă voi reuși să fiu gata mai devreme, cu atât mai bine. Prin zece zile înțeleg un termen limită, adaug eu.

Discuția s-a încheiat și dau să mă retrag, cu prețiosul dosar sub braț. Dar mă opresc. Mi s-a părut că buzele lui Moș Martin se mișcă. A vrut să zică ceva, apoi s-a răzgândit. Dă numai din cap, într-un fel care parcă spune: „Ne mai vedem noi” sau „Ai grijă, tinere: nu tot ce zboară se mănâncă!”

Tiberiu mă conduce până la ușă, cu mâna pe umărul meu. Acolo îmi spune cald:

— Ne bizuim pe dumneata! Nu te lăsa impresionat de disputa mea cu Ursu. De altfel, dintr-o astfel de ciocnire a contrariilor iese de obicei ceva bun...

— Desigur, răspund eu, amabil, dar nu prea convins.

25 mai. O problemă vitală a Terreii

Cel dintâi căruia îi istorisesc întrevăderea este Vlad Chioaru. Nu pare de loc mirat de desfășurarea ei.

M-am apucat, bineînțeles, serios de treabă, dar cu simțăminte contradictorii. În înfruntarea Tiberiu-Onofrei, primul mi se pare mai echilibrat, mai rațional, dar totodată mai orgolios. Până acum nu i-am cunoscut lui Ursu decât atitudinea de „opozitionist”. Dar care-i substratul ei la un savant de talia sa?

Vlad îmi istorisește o întâmplare care ilustrează, deși fără o legătură directă cu cele petrecute, firea ciudată și reacțiile de neprevăzut ale lui Onofrei:

Într-o zi — îmi povestește el — mi-am permis să-i fac pe tabla sălii de curs o caricatură reprezentându-l față în față cu un urs. Am scris dedesubt: „Întâlnirea din pădure”. Nu pretind că era o glumă de mare subtilitate, dar desenul nu era rău. A găsit-o la intrarea în sală și s-a oprit îndelung în fața ei. Mă așteptam la o furtună, mai ales că identificarea vinovatului era simplă, talentele mele fiind arhicunoscute. Nu s-a supărat însă, după cum nici n-a zâmbit. „Expresiv desen! A observat el, cu luciditate. Așa ar trebui să realizați și planșele de biochimie, ca să asimilați mai bine materia... Noroc că semăn cu un urs și nu cu o gorilă — altfel mă făceai și mai urât, Chioarule!”

S-a dus apoi în cancelarie, lăsându-mă destul de neliniștit. Să-ți spun drept, mă temeam de o eliminare. Dar o voce interioară îmi șoptea să nu-mi fie frică. În loc să se întoarcă cu rectorul, Onofrei a venit cu un aparat

fotografic și a immortalizat desenul pe peliculă, „dintr-un interes pur documentar”, cum ne-a asigurat mai târziu..

Îi mărturisesc lui Vlad că, de la întâlnirea de alaltăieri, mă obsedează mai mult ca orice „sanctuarul”, laboratorul celor doi profesori. Sunt, poate, asemenea copilului care nu-și dorește nimic mai mult decât ceea ce-i este interzis? Nu știu. Dar nu vād de ce trebuie să fiu ținut departe de ultimele idei ale președintelui. Spunea că unele lucruri nu-i sunt nici lui „clare”, că abia încearcă să le stabilească făgașul. Perfect! Dar acestea sunt tocmai căutările, adică cele mai interesante, cele mai înaintate cercetări. Tocmai lor să le rămân străin? Unele se vor dovedi piste false? Ei și! Altele conțin probabil ideile care se vor impune și toate laolaltă reprezintă gândirea științifică a nucleului nostru de cercetare... Să fie oare o întâmplare faptul că și în expunerea, foarte sistematică și precisă, pe care mi-a dat-o s-o studiez — 120 de pagini imprimare — domeniul căutărilor abia e atins? Precauții de descoperitori? E prea devreme ca să trag o asemenea concluzie.

Ei bine, oricât ar părea de deplasat, sunt hotărât să violiez „sanctuarul”! Ce naiba: dacă-i vorba să cunosc „intim”, cum spunea Vrăjitorul, tot procesul tehnologic, o voi face până la capăt, până în zona de clar-obscur a tatonărilor!

Vlad a plecat la bibliotecă, iar eu m-am așezat pe malul apei, într-un loc umbrit. La Cheia, Teleajenul este un pârau foarte modest, de numai câțiva metri lățime. Aleargă grăbit și înghețat peste diadema scânteietoare a pietrelor de fund. Din loc în loc, un bolovan mai mare alcătuiește, cu ajutorul pământului și al crăcilor aduse de curent, un mic stăvilar, pe care apa îl trece înspumată, în cascadă.

Deodată, un zgomot în spatele meu. Tresar. Un zbârnâit care amintește de un roi de albine. De fapt, e cu totul altceva. Un operator cinematografic înregistrează imagini, probabil pentru televiziune. Spatele meu a intrat, desigur, „în cadru”.

Am simțământul neplăcut că sunt spionat. Și asta îmi amintește... de Toma. Poate fiindcă și eu va trebui să fac pe „detectivul” ca să-l găsesc. Nu mai pot să amân la nesfârșit rezolvarea acestei probleme...

De fapt, mă întreb uneori la ce vor servi paginile acestui jurnal „reconstituit”, Poate-i vor fi cel puțin de folos lui Grigore, de care mă simt atât de legat. Conștiința mea față de el e cam „încărcată”. Era destul de pirpiriu și de aceea l-am antrenat în activități sportive. În ce privește știința, tehnica, n-am reușit, în schimb, să-i trezesc vreun interes. Cărțile pe care i le-am pus în mână le-a parcurs fără tragere de inimă. Ce bucuros aș fi ca măcar însemnările mele să-l stimuleze, introducându-i în laboratorul creației științifice! Gândindu-mă la el și la alți cititori ai acestui „pseudojurnal”, cred că e necesar să fixez cel puțin jaloanele marii probleme care se pune complexului nostru.

Mulți au citit poate că, pe la mijlocul secolului XX, demografia se împărțiseră în două tabere: unii credeau că ritmul înmulțirii speței umane se va „domoli” odată cu dezvoltarea civilizației, alții că se va produce o creștere vertiginoasă, o veritabilă „explozie demografică”. Deși au existat mari diferențe de la o țară la alta, realitatea a confirmat în general un pronostic mediu: populația globului a crescut de șapte ori într-un secol, atingând în anul 2070 nu mai puțin de 22 miliarde de oameni, cifră desigur astronomică pentru un pământean al anului

1870, dar modestă în comparație cu previziunile maxime ale demografilor din anii 1970.

Cu toate măsurile luate (agricultură supra intensivă — cu folosirea acceleratorilor de creștere, valorificarea tundrelor și a pustiurilor etc.), asigurarea hranei pământenilor s-a făcut tot mai greu.

Fără să aibă caracterul apocaliptic pe care îl susținuseră pesimiștii deceniilor trecute, problema hrănirii unei omeniri considerabil sporite ca număr rămânea acută, deși mijloacele de combatere a primejdiei erau infinit mai eficace în a doua jumătate a secolului al XXI-lea.

Unii oameni cu o concepție utopică cu privire la dezvoltarea umanității erau oarecum dezamăgiți de faptul că saltul enorm făcut de știință n-a rezolvat o dată pentru totdeauna ceea ce, cu o expresie arhaică, s-a numit „spectrul foamei”. Cei lucizi însă — și savanții aparțineau acestei categorii — își dădeau seama că asigurarea mijloacelor de trai a constituit și constituie veșnica problemă economică fundamentală pentru societatea umană în continuă creștere și un motor puternic al progresului științific.

S-a pus, firește, chestiunea completării alimentelor naturale prin alimente sintetice cu o înaltă valoare biologică, și sute de institute științifice lucrau pe tot globul la rezolvarea acestei probleme. Un prim succes a fost obținerea de proteine, cu toți aminoacizii indispensabili vieții, din melasă, amidon și hidrocarburi petrolifere, prin „rafinare microbiană”. Nu era însă nici pe departe suficient pentru acoperirea nevoilor.

Atunci a apărut ideea „pozvirilor”. Cehul Karel Jerzy și englezul Harold Peaverling au elaborat, independent unul de altul, în anul 2006, lucrări teoretice privitoare la

posibilitatea ea virusurile, cunoscute în general pentru maladiile groaznice pe care le-au provocat omenirii, să fie puse în slujba ei: aceasta fie prin modificarea („pozitivarea”) proprietăților unor virusuri existente, fie prin crearea de noi microorganisme, capabile să „lucreze” în diferite domenii. Aceste mecanisme ipotetice au fost botezate „pozviri”, dar nu de către savanți, ci de... un caricaturist al ziarului elvețian „Zurcher Zeitung”, care lua peste picior presupusele însușiri binefăcătoare ale virusurilor „modificate” sau „sintetice”! (Menționez că și anterior, în secolele XIX și XX, se practicasă utilizarea virusurilor, dar numai sub forma lor atenuată, în vaccinuri.) Anul 2028 a adus prima confirmare practică — și ce confirmare! Colectivul condus de medicul austriac Max Durgin a creat atunci primii pozviri (pe bază de virusuri modificate) — denumiți de el PA1, PA2 și PA3. Cel de-al treilea — celebrul PA3, — a dus la eradicarea cancerului, prin blocarea totală a proceselor de creștere anormală a celulelor și distrugerea celulelor canceroase. În sfârșit, în anul 2034 s-a obținut primul pozvir sintetic, realizat nu prin transformarea unor virusuri cunoscute, ci direct din substanțe anorganice. În România, unde școala de inframicrobiologie are vechi și trainice tradiții, cercetările în această direcție au obținut de asemenea rezultate remarcabile.

Profesorii Adam Tiberiu și Martin Onofrei, de la Universitatea din Iași, au propus, în 2069, o nouă soluție pentru îmbunătățirea radicală a situației alimentare a omenirii: crearea de albumină prin sinteză industrială. Pentru producerea albuminei, ei aveau nevoie de metan de cea mai mare puritate, care se găsește din belșug în România, unde există și o experiență bogată în

prelucrarea gazelor naturale. Baza de cercetări menită să concretizeze procedeul inventat de ei a fost instalată în Munții Ciucaș, în apropiere de Pasul Bratocea, unde se descoperiseră de curând surse de metan cu o puritate de 99,6%. Ideea celor doi inventatori — concretizată în instalațiile stației-pilot — presupunea purificarea și mai departe a metanului, cu ajutorul unor filtre moleculare perfecționate. Urma apoi sintetizarea (din metan, amoniac și apă — medii nealbuminice) în uriașe compresoare a Pozvirului G 7.

O dată obținută biosubstanța virală, primele cantități de virusuri trebuie introduse în recipiente care conțin substanțele din care au fost sintetizate, unde, sub influența unei puternice surse de energie magnetică, virusurile catalizează procesul formării unor mari cantități de masă virotică. Aceasta devine materia primă albuminică preconizată pentru alimentație.

În ce privește rolul meu, el va apărea acum mai clar cititorului acestor însemnări: principala mea misiune era să duc cât mai departe purificarea în primul rând a metanului, acest lucru fiind vital pentru producerea Pozvirului G 7 cu toate proprietățile gândite de inventatori...

Desigur, pozvirii nu reprezintă unica soluție pentru rezolvarea problemei alimentare care confruntă omenirea. Se lucrează, în sute de institute din toată lumea, la numeroase proiecte. Primele două uzine plutitoare pentru prelucrarea algelor și a planctonului de mare urmează, de pildă, să intre în funcțiune în 2072 sau 2073...

Scriu tot mai greu, din pricina înserării care coboară. Părăsesc cursul apei și urc, pe o potecă, spre alea care mă duce în direcția complexului.

La intrarea în restaurant, mă ciocnesc aproape cu fiul Ursului, inginerul electronist Vasile Onofrei. E ciudat cum un băiat așa de frumos poate totuși să semene cu un om urât cum este vicepreședintele. Parcă aceeași făptură a fost „prelucrată”, în totalitatea ei, pentru a fi rafinată și subtilizată. Vasile e subțire, are trăsături delicate, numai că e la fel de taciturn și morocănos ca și tatăl său și, de aceea, nu se prea bucură de simpatii.

26 mai. Aripă frântă

Am luat prânzul. Cam frugal: între noi fie zis, bucătarul nostru nu-i prea faimos. La o masă alăturată — Anda Tiberiu, singură. Am aflat că este fiziciană. Când natura dă unei femei o frumusețe deplină, ai la ce să te tot uiți cu uimire și încântare: perfecțiune din creștet și până-n vârful degetelor, în fiecare gest, în orice tresărire...

Voiam să pătrund ieri seara în sanctuar, dar am amânat incursiunea, nu știu de ce, pe mâine. Sper că voi avea tăria să nu mă răzgândesc. Acum asist de vreo jumătate de oră la ședința consiliului științific. Sunt cam obosit, fiindcă am dormit prost noaptea.

Atmosfera ședinței e încărcată.

Locul meu e alături de al lui Dan Hagi, șeful laboratorului de alimente pozvirice: un tânăr excelent pregătit și de un optimism incorigibil. Îți zugrăvește produsele lui sintetice până-ți lasă gura apă. Acum însă e și el indispus. Un om e judecat, și vinovăția lui a devenit evidentă pentru toți. Dan comentează:

— Dac-ar fi după mine, l-aș ierta pe Șetan. E limpede că a avut cele mai bune intenții. Și asta este principalul.

— Și mie-mi pare rău, remarc eu, dar să nu uităm că infernul e pavat cu bune intenții — așa spune cel puțin Dante. Omul acesta a primejduit întreaga „Operație Ciucaș”, sute de vieți.

Hagiu se frământă pe scaunul lui.

— E un om bun, cinstit, capabil!

— Să-ți spun drept, regret că trebuie să ne lipsim de el... Dar nu se poate altfel, Dane (ne tutuim de când am lucrat împreună în tranșee).

— Ce a urmărit el și uite ce iese... își continuă el gândul. Îi fac semn să tacă.

Tocmai termină de prezentat probele, foarte concludente, fiul lui Onofrei, Vasile. A citit un fragment din prospectul japonez, o expertiză asupra porozităților constatate la conductă și altele, totul cu un glas monoton, de parcă totul i-ar fi indiferent. Ursu l-a fixat tot timpul, dar cu o privire greu de tălmăcit...

Acum se pregătește să ia cuvântul un ins mărunț, chel, cu o privire tulbure. Este chiar șeful Diviziei de construcții-montaj, Gavril Șetan.

Mă uit în jurul meu Membrii consiliului mai sunt încă sub impresia scurtei, dar magistralei expuneri a profesorului Adam Tiberiu.

Lucrurile ne sunt acum tuturor foarte clare. Elementele prefabricate, din pavi, ale conductei noi (până acum două săptămâni, stația-pilot era deservită de o conductă mică, provizorie) au fost cumpărate din Japonia. Montorii — tot japonezi — fuseseră puși la dispoziție chiar de întreprinderea producătoare. O prevedere a prospectului de montaj nu a fost însă respectată: aplicarea peliculei finale de protecție; inginerul Șetan — ne explicase președintele — și-a asumat, cu de la sine putere, răspunderea neprotejării, numai ca să termine mai repede lucrările. Într-adevăr, prospectul nu indica întotdeauna pelicula drept indispensabilă. Dar o analiză atentă arăta că, în cazul transportului metanului în Ciucaș, aplicarea protecției se

impunea, atât pentru motive de securitate cât și pentru menținerea purității metanului.

În încheiere, președintele schițase un portret expresiv al lui Gavril Șetan; un om priceput, serios, pasionat pentru reușita „Operației Ciucaș”. Făcuse o greșală, o mare greșală. Desigur că aceasta nu s-ar fi produs dacă cel puțin ar fi consultat conducerea consiliului științific. Oricât s-ar încerca să nu se dramatizeze lucrurile — acum, când primejdia fusese înlăturată —, singura soluție posibilă era îndepărtarea lui. Dacă s-ar manifesta îngăduință, dacă ar fi păstrat în personalul complexului, n-ar fi numai o slăbiciune, ci și un îndemn la aventurism, care ar putea fi fatal activității pline de răspundere a specialiștilor complexului.

Fără să vreau, îmi amintesc de o întâmplare pe care mi-a istorisit-o Vlad, din vremea când era student la Facultatea de chimie din Iași. Câțiva băieți efectuau, sub conducerea lui Tiberiu, o experiență, când cineva a deschis pe neașteptate ușa. Curentul produs a provocat căderea și spargerea unei retorte, peste care a căzut o sticlută cu o substanță foarte activă. S-a produs o degajare violentă de gaz toxic. Un student a vrut să-și arunce haina peste flăcări, pentru a le înăbuși, dar Tiberiu l-a oprit printr-un gest al mâinii. Cu o iuțeală care a părut tuturor uluitoare, profesorul a pus într-o eprubetă un praf și apoi un reactiv și a presărat compusul peste focarul periculos. În câteva secunde, degajarea s-a oprit. Apoi, ca și cum nimic deosebit nu s-ar fi întâmplat, Tiberiu a trecut la tabla neagră din fundul laboratorului și a explicat liniștit reacțiile produse în cursul accidentului și al intervenției sale salutare.

...E deci acum rândul lui Șetan. Articulează greu, cu o voce de nesomn. A adunat o tristețe infinită în ochii lui

pierduți în depărtări. Dan îmi șoptește că de la accident este în tratamentul neurologului nostru.

— Nicio pedeapsă n-ar fi prea grea... pentru ceea ce am făcut! Începe el. Vina mea este în afară de orice discuție. Nu-i o greșeală, ci o crimă, chiar dacă am avut norocul să nu producă victime... N-a fost de altfel niciun „noroc”, ci extraordinara acțiune de salvare a președintelui...

Am vrut să vorbesc numai ca să vă spun cum s-a întâmplat. Planificând inițial lucrările, am omis să prevăd aplicarea peliculei... Totul era aproape gata când mi-am adus aminte... Dacă o aplicam, trebuia să anunț consiliul că termenul nu poate fi respectat... Urmarea: câteva zile de întârziere!... Mă gândeam cu rușine la ochii cu care m-ar fi privit Adam Tiberiu. Îi auzeam parcă dojana: „Noi am pregătit totul pentru ziua pe care tu ai fixat-o”.

Am recitit atunci de zeci de ori prospectul. Mă străduiam să mă conving că în cazul nostru protecția nu era necesară. Am ajuns să o cred, fiindcă voiam ca așa să fie... Englezii numesc asta, cu o expresie intraductibilă, „wishfull thinking”, să zicem „a gândi sub imperiul dorinței”...

Să nu credeți că vreau să mă dezvinovățesc... Vreau doar să vă explic cum a fost... N-am nicio scuză... Montorii japonezi m-au întrebat de ce nu se aplică pelicula... Le-am spus că nu e nevoie... Când au insistat, i-am asigurat că voi vorbi cu conducerea... Apoi i-am mințit c-aș fi vorbit... Cum vedeți, o întreagă mașinațiune... Visam și eu, ca și voi, la ziua când pozvirul nostru va porni, salvator, în lume...

Vorbitorul s-a oprit. Am senzația că nu mai poate continua. Lângă mine, Dan stă cu pumnii încleștați. E zguduit de cele auzite.

— Sunt osândit pe merit, continuă Șetan... Dar trebuie să știți că nu m-a ruinat niciun sentiment egoist, nicio vanitate... De-aș putea întoarce înapoi ceasul timpului...

Șetan s-a prăbușit pe scaunul lui.

— Trebuie să continuăm fără tine! îi spune un geolog bătrân de lângă el.

Toată lumea așteaptă să se treacă la vot asupra îndepărtării lui Șetan, fără vreo altă intervenție, când simt că Dan se agită pe scaunul lui. Și, înainte să-l pot opri — aș fi făcut-o, căci îl știu cam pripit —, țâșnește în picioare. Președintele îi dă, firește, cuvântul. Începe să vorbească, emoționat și destul de incoerent, cu fruntea strălucindu-i în broboane de sudoare:

— Să-l păstrăm în mijlocul nostru! Pedepsiți-l într-alt fel. Nu-i luați ce-i e mai scump!... Să fie retrogradat și pus să lucreze timp de un an ca simplu operator în aceeași secție pe care a condus-o. E o pedeapsă destul de aspră. Dați-vă seama cu câtă ardoare a urmărit acest om țelul nostru comun! Îl sancționăm pentru pasiunea lui? Atunci sancționați tot ce e dragoste, elan debordant, rețezați toate aripile, astupați cerul, osândiți-l pe Icar, părintele cutezătorilor...

Îl trag din răspuțeri de haină și izbutesc să-l așez la loc. Și-a pierdut mințile! Și jur că nu regret nimic mai mult decât sclipirea de speranță zadarnică pe care Dan a aprins-o în ochii lui Gavril Șetan.

Din nou sala e cufundată în tăcere. Cuvintele lui Hagiu au răsunat ca un țipăt de copil. Un copil mare, bun, copleșit de naivitate.

Vorbește acum președintele.

— Vom pune deci la vot ambele propuneri: propunerea de îndepărtare a lui Șetan și cea de menținere a lui, cu retrogradare.

Pe neașteptate. Martin Onofrei se ridică în picioare și începe să vorbească rar, cu o oarecare dificultate: un defect din copilărie, nevindecat de medici, cum îmi va explica Vlad mai târziu. În glas îi vibrează o nervozitate cu greu înfrânată.

— Rezultatul votului îl știm dinainte cu toții. Eu vă fac cunoscut că mă voi abține. Vina lui Șetan e indiscutabilă: ceea ce a făcut el e un act de crasă inconștientă. „Aripile” din discursul lui Hagiu sunt o bazaconie, dar nu cu totul străină de unii dintre noi. Despre Icar nu știu să facă parte dintre specialiștii complexului nostru și nici nu l-aș dori pe aici. Cât despre „icarisme”, le socotesc foarte, foarte primejdioase. Mă întreb: ce ne-am face aici, în Ciucaș, numai cu exaltați ca Șetan și Hagiu?

Îmi sare muștarul și-l întrerup:

— Hagiu este un excelent specialist!

Îmi răspunde, cu un râs nervos:

— Bineînțeles, ca și Șetan, care a fost chiar șef de promoție la Institutul de construcții din Hunedoara. Dar tot Șetan era să ne arunce în aer pe toți!

Președintele intervine:

— Era să ne arunce în aer și să distrugă complexul. Atunci de ce te abții de la vot? Unde ți-e consecvența?

— Nu te aprob nici pe tine și nici pe Hagiu. Eu nu-s mare orator, toți o știți! Dar ceva trebuie să aflați de la mine: aici în complex umblă o stihie, un „elan” — cum îi spunea Hagiu —, un sentiment de „măreție oarbă”, ceva care aduce a dezechilibru nervos... Ne închinăm vitezei ca unui idol! Știu, veți spune că omenirea are mare nevoie de pozvirul nostru, ea și de alte mijloace ce se preconizează și că trăim o vreme a marilor viteze. Voi spune o vorbă mare și adevărată, care să vă revolte: Omenirea să aștepte! Auziți? Să aștepte!!! Cât? Atât cât

trebuie. Vreau să fim siguri că-i dăm o bază alimentară pe care se poate bizui. Altfel devenim — vorba lui Șetan — criminali.

Iată deci de ce mă abțin! Gavril Șetan este un criminal, s-o spunem pe nume, dar, în același timp, o victimă. Victima unei mentalități: prea faceți cu toții pe „pasionații”... Voi, toți sau aproape toți, sunteți complicii lui. Șeful laboratorului de alimente pozvirice, Hagi, cercetător cu o înaltă răspundere, își pierde capul în plin consiliu și începe să bată câmpii. Mâine o să se entuziasmeze peste măsură pentru un mușchi de vacă sintetic, de o frăgezime fără egal și n-o să reziste să nu muște din el. Pe urmă e treaba medicilor să-l scoată din comă, fiindcă actualul Virus de Ciucaș nu e încă nici pe departe P.G.7! Șetan, alt erou mitologic, a vrut să „câștige timp”, temându-se de „dojana din ochii președintelui”. Dar numai el vrea să câștige timp? Pripeala mișună printre noi ca un microb, riscând să compromită totul. Tocmai aici, unde e vorba de sănătatea și viața oamenilor, unde trebuie lucrat fără fisură! Închei cu un sfat colegial, dar insistent: potoliți-vă, dragii mei. Potoliți-vă!

Un astfel de discurs n-a ținut profesorul Onofrei de mult. Mi s-a spus că la ultimele două consilii nici nu luase cuvântul.

Intervenția Ursului n-a plăcut. Tiberiu îl privește sever, dar calm. Se vede că nu s-a hotărât dacă să-i răspundă sau nu. Are, desigur, multe de zis, poate chiar mai multe decât Onofrei. E limpede că vede cu totul altfel lucrurile, că are o concepție mai dinamică, mai impetuoasă.

— Eu socot că se poate lucra și repede, și bine, zice el, în sfârșit. Timpul nu este un factor atât de rigid cum s-ar putea crede. Îngăduiți-mi un singur exemplu, pornind de

la discuția de astăzi. Știți cât era prevăzut în prospect pentru aplicarea peliculei de protecție a conductei? Șase zile. Noi am aplicat-o, în condițiile stării de urgență, în 12 ore, odată cu celelalte operații auxiliare. Cu 400 de oameni, veți spune. Inexact! La protejarea propriu-zisă au lucrat doar 30 de oameni. Câte unul în fiecare echipă. Și am controlat calitatea lucrării metru cu metru. Etanșeitatea finală a ieșit perfectă...

Onofrei a ascultat replica atent, dar nepăsători, așa cum a înfruntat și impresia negativă pe care cuvântul său a făcut-o asupra celorlalți membri ai consiliului. Îl privește pe președinte cu o expresie în care se amestecă, în mod ciudat, furia și compătimirea.

Se trece, în sfârșit, la vot.

Votarea se face, ca totdeauna, secret, prin apăsarea pe butoanele pe care fiecare le are în fața sa. Propunerea de îndepărtare a lui Șetan întrunește o majoritate copleșitoare — 27 de voturi —, iar pentru retrogradarea lui Șetan se înregistrează un singur vot, desigur cel al lui Dan. Numărătoarea mai scoate la iveală 4 abțineri, care mă surprind. Nu știu cum să le interpretez. Una este a lui Martin Onofrei. Dar celelalte? Eu am votat, cu inima strânsă, pentru îndepărtare.

27 mai. O sută de variante sau numai patru

A sosit vremea să-mi pun planul în aplicare. Voi cerceta, fără permisie, „sanctuarul”. O fac cu o oarecare stânjeneală, dar nu fără convingere, căci de acest lucru poate depinde succesul misiunii mele la complex. Regret, profesore Tiberiu, dar îți voi călca consemnul! Sunt un neconformist. Când joc fotbal, trag la poartă chiar și din unghiuri imposibile, și uneori înscriu.

Mă felicit pentru faptul că nu sunt nici prea sentimental și nici prea emotiv. Altfel, operația asta, e

drept cam anacronică, de veritabil Sherlock Holmes, mi-ar da bătaie de inimă. Cât despre tine, Grigore, sunt convins că m-ai însoți cu mare plăcere în investigațiile mele, după cum nu mă îndoiesc că vei citi cu interes paginile ce urmează.

Ce-i drept, o întâlnire cu profesorul Tiberiu n-ar fi tocmai agreabilă...

Am intrat fără dificultate în pavilionul laboratoarelor. În câteva încăperi, unde procesele trebuie neîntrerupt urmărite, mai este lumină. „Sanctuarul” se află la etaj, undeva în fund.

În timp ce parcurg coridorul de la parter, încerc să-mi imaginez cum ar decurge convorbirea cu președintele consiliului științific dacă m-ar surprinde pătrunzând în laboratorul său.

— De ce-ai venit?

— Fiindcă mi-ați spus numai adevăruri parțiale, care nu-mi ajung. Fiindcă am mereu simțământul că mi se ascunde leva...

— Aveai vreo nelămurire? Puteai să ni te adresezi oricând.

— Bineînțeles. Mi-era însă teamă că veți ocoli problemele nevralgice.

— Poate cele care nu sunt încă coapte.

— Și ele sunt interesante, iar eu caut adevărul întreg!

Un zgomot de voci mă întrerupe din convorbirea imaginară, făcându-mă să mă lipesc de zid. Vine din laboratorul de alimente pozvirice. Acolo se experimentează prefacerea biomasei virotice în alimente diferențiate ca gust, miros și aspect, imitând produsele naturale. E drept, cum zicea și Ursu ieri la consiliu, deocamdată nimeni nu se poate „hrăni” cu produsele laboratorului: materia primă realizată de stația-pilot nu

este încă cea prevăzută. S-a lucrat însă cu speța de pozvir cea mai apropiată de P.G. 7 disponibilă până acum.

Privesc prin geamul ușii. În culori apetisante, pâinea sintetică, prăjiturile sintetice, carnea și mezelurile sintetice, fructele sintetice — toate pe bază de albumină virotică — par de o prospețime reconfortantă. Nu e ușor să rezisti tentației. N-ar fi exclus ca, până la urmă, alimentele pozvirice să fie chiar mai gustoase decât modelele lor naturale!

Șeful laboratorului, Dan Hagi, fără halat — semn că a venit numai în trecere —, explică volubil ceva unui ins îmbrăcat în negru. De unde îl cunosc? Azi dimineață am jucat cu el partida mea obișnuită de tenis. Este delegatul O.M.A. (Organizația Mondială a Alimentației) și mi-a spus că la noapte trebuie să-și scrie raportul, pentru ca să-l ducă chiar mâine la Geneva. Are cine știe ce nelămurire și acum îi cere lui Dan să-i prezinte situația „pe viu”-. Amândoi discută aprins, atât de agitați ca și cum carnea sau pâinea din P.G. 7. Ar urma să fie consumate peste câteva zile de întreaga omenire.

Specialiștii de la O.M.A. Mișună pretutindeni prin complexul nostru. Nimic de spus: pun și umărul când trebuie să fie urgent procurat vreun aparat de ultimul tip sau vreo substanță rară. Dar fac și presiuni pentru „finalizarea” producției. De fapt, e greu să-i osândești. Insistențele lor exprimă preocuparea întregii omeniri de a vedea rezolvată problema alimentației mondiale.

Iată-mă la capătul coridorului de la parter.

Am numărat laboratoarele în care se lucrează: 8 din cele 42 existente aici. Acum urc scara, străduindu-mă să nu fac zgomot. Dar, poate tocmai fiindcă atenția îmi este atât de concentrată, fiecare pas îmi răsună în urechi ca o

lovitură de gong. Prostii! Din moment ce unele laboratoare mai sunt active, pașii mei nu au de ce să intrige pe cineva.

Ani ajuns la etaj, „Sanctuarul” are ușa masivă și nu pot ști dacă-i cineva înăuntru sau nu. Înainte de a apăsa butonul de deschidere, am o ultimă ezitare pe care o înving însă repede; în fond, tot ce fac este în folosul creării Pozvirului G 7.

Degeaba apăs. Ușa-i încuiată. Era, în fond, de așteptat. Ce faci acum, Sherlock Holmes? Dacă mă gândesc bine, e puțin probabil ca Tiberiu să fi aplicat vreun sistem prea complicat de încuietore. Probabil, o simplă barieră magnetică. Am la mine radvarul și încerc să o anulez. Apăs apoi din nou pe butonul ușii și aceasta se dă imediat în lături.

O ceață difuză, ca o „baie de opal”, învăluie totul. Caut comutatorul, apăs, și o lumină albă, puternică inundă încăperea. Dacă Vrăjitorul va privi spre ferestre, își va închipui probabil că Moș Martin are poftă de lăcut. Și invers... Numai să nu fie împreună, de pildă în vreo plimbare nocturnă, și să se uite încoace.

Laboratorul este spațios și bine înzestrat. Încerc să ghicesc mai întâi care dintre cele două compartimente, clar diferențiate, este al lui Tiberiu și care al lui Onofrei într-unul parcă e mai multă mișcare și fantezie, în celălalt predomină un spirit meticulos, ordonat. Deduc deci că cel dintâi e al președintelui, iar al Doilea ține de vicepreședinte.

Încep cu primul compartiment. Din păcate, mare lucru nu pricep. Inexpugnabilul Turn Babei al ultraspecializării este și va rămâne, după părerea mea, una dintre marile virtuți, dar și unul dintre marile neajunsuri ale lumii moderne.

în sfârșit, ceva interesant și. Cel puțin parțial, inteligibil! Niște scheme, desenate probabil de Tiberiu, reprezentând, comparativ, pozvirii obținute de stația-pilot a complexului în ultimele luni. Deasupra e „modelul” lui P.G. 7 — așa cum a fost proiectat. Dedesubt — spețele de pozviri obținute în diferite etape, cu datele respective. Progresul — apropierea de „model” — este evident, orice ar spune Onofrei. În dreapta seriei — câteva locuri libere. Acolo va schița, probabil, președintele pozvirii pe care îi va obține de acum înainte... Poate cei care vor fi realizați după ce voi instala noile filtre moleculare, obținând cel mai pur metan din câte s-au cunoscut. De la metan pornește doar totul! Nu știu de ce, dar schema asta... mă stimulează.

Mai departe, un mic birou, cu un caiet gros, albastru pe el. Ezit să-l deschid. Cine știe, poate că este un jurnal intim. Și dacă e caietul observațiilor de laborator, ce-o să pricep din el?

Îl desfac, nu fără șovăială... Dacă sunt Holmes, niciun indiciu nu Trebuie disprețuit.

Mai întâi, trei-patru pagini de notări imprimare direct din goana dictafonului: termeni, cifre rezultând din citirile la aparate, formule chimice, ecuații matematice, schițe biologice. Apoi concluziile, așternute grăbit, pe puncte, fiecare pe cel mult jumătate de pagină.

Răsfoiesc cu nerăbdare caietul, fără să pricep o iotă. Afurisite hieroglifice! Așa ar răsfoi și Tiberiu într-un caiet de al meu de specialitate. Dar poate că găsesc și vreo concluzie mai generală, niște idei dictate într-o perspectivă inteligibilă...

Am ajuns la penultima notare concluzivă. O transcriu: „15 G, 272 F! Asta înseamnă că nici de data asta n-am izbutit pe deplin. Merge greu, neînchipuit de greu.

Totuși, experiențele au eliminat o serie de variante: deci înaintez. Rămân acum patru soluții (variante) principale, patru trunchiuri de bază. De mâine încep experimentarea și analiza lor...” Urmează expunerea celor patru soluții într-un limbaj de strictă specialitate, poate chiar cifrat. Apoi, o singură frază accesibilă: „Îmi acord maximum două luni pentru definitivare. Astăzi suntem în 24 mai 2071”. Din ultima notare, datând probabil de azi dimineață, n-am priceput decât cuvintele: „Prima zi a experimentării variantei 352 XT. Am început cu polarizarea...” Urma un torent de termeni obscuri.

Iată și microscopul electronic. Declanșez — și imaginea prinde viață: o imagine în mișcare. Vietăți prelungi, mărunte, negre aleargă printr-o pădure de fire portocalii. Desigur că aici urmărește președintele „în vivo” pozvirii creați.

Surprinzător! La dreapta microscopului este o vază plină cu flori de un albastru profund, lipsită de „utilitate”. Asta-mi place la Vrăjitor! Cred că Ursu n-ar fi niciodată în stare de așa ceva.

Am ajuns la capătul compartimentului lui Tiberiu. De fapt, mare lucru n-am realizat în „sanctuar”. Știu doar că președintele urmărește acum patru variante de viruși; pe cea dintâi a botezat-o 352 XT. Poate că e vorba de un cod pentru indivizi indiscreți, ca mine... Am impresia că situația generală este destul de incertă și că tocmai de aceea se ascund față de mine.

Înainte de a trece la celălalt compartiment, simt nevoia să mă reculeg. Stâng lumina mare. După câteva clipe, în care încăperea pare cufundată în întunericul cel mai deplin, „baia de opal” reapare. Mă apropii de geam. Fereastra dă spre vale. Pământul ocupă o fâșie îngustă

din imagine, jos. E de un verde profund. Restul e cer, cer nesfârșit. Stele, mii de stele, năvălesc parcă spre mine...

Un lucru nu pricep în ruptul capului. De ce s-a construit acest uriaș complex de cercetare și producție înainte de a se fi realizat în laborator P.G. 7 în forma sa definitivă? Faci fabrica înainte de a cunoaște produsul?

În spatele meu — o răsuflare grea. Influența romanelor polițiste, care-mi plac atâta (o recunosc fără sfială)? Cineva pășește iar, tot mai apăsător, urmărind parcă să-mi atragă atenția.

Mă întorc brusc.

În fața mea e profesorul Martin Onofrei. A urmărit oare toată investigația sau a intrat abia acum? Poate că va practica procedeul tăcerii, ca la întrevvedere de la consiliul științific... și-mi va arăta drumul spre ușă.

— Sântem în impas, începe el, dar proiectul e bun.

A răspuns deci direct gândurilor mele!

Eu continui să tac. Întrebările pe care le imaginasem pentru posibila întâlnire mi-au înghețat pe buze.

— Știam c-ai să vii, continuă Onofrei. Presupuneam chiar c-ai să-ți faci astă seară apariția. Cum? Simplu de tot: acum patru zile am discutat în biroul consiliului, împreună cu Tiberiu. Aveai nevoie de două zile ca să studiezi raportul cam înflorit al președintelui. Apoi urma, în mod firesc, revizitarea complexului, a stației-pilot în lumina informațiilor dobândite. Rămânea seara de astăzi... Deci, cum spuneam, suntem în impas. E firesc ca asta să te frământa și să dorești să afli mai multe.

Atâta înțelegere mă surprinde și mă copleșește.

— Evident! prind eu glas și-mi formulez, în sfârșit, prima întrebare: Cum de s-a construit complexul înainte de a se fi obținut în prealabil produsul final proiectat,

Pozvirul G 7? S-au investit doar mijloace uriașe, s-au antrenat în activitate specialiști renumiți.

— De ce? Onofrei se oprește puțin ca pentru a-și cântări cuvintele (la el vorbele au parcă greutate, o, masă precisă), în primul rând, trebuie să știi că e absolut sigur că P. G. 7 se va realiza! E doar o chestiune de timp. Nu spun în șase luni. Poate într-un an sau doi, poate în cinci. Dar e sigur!

— Repet: de ce nu s-a construit mai întâi virusul în laborator, așa cum se procedează de obicei?

— Fiindcă altfel nu era posibil! Condițiile de producție se puteau realiza numai în stația-pilot, la scara aceasta mare. Să luăm, de pildă, problema purificării metanului la gradul de care avem noi nevoie; o astfel de puritate cere instalații speciale de înaltă tehnicitate. Sau dezvoltarea mediului nealbuminic, în retorte magnetizate, prin cataliză virotică; fără instalații de mate anvergură nu faci nimic. Deci mai întâi trebuia construită stația-pilot, scontându-se pe obținerea inițială a unui produs imperfect. Apoi aveau să urmeze — și urmează în mod firesc — „corecturile”, care durează un timp greu de precizat, dar duc, până la urmă, la țintă. Procesul tehnologic suferă modificări, până ce se ajunge la un P. G. 7 ideal, așa cum a fost gândit de Tiberiu și de mine.

— Una dintre cele patru variante ale președintelui? Întreb eu.

— Patru? Poate cinci, sau șase, sau șapte, sau o sută... Tiberiu vrea să simplifice totul. Minimalizează de aceea incertitudinea în care plutim. Și nu-i bine de loc! Trebuie să-ți fie clar Soare, că în domeniul virusurilor pozitive schimbarea unui singur element cu altul, a unui alfa cu

un beta, sau chiar a poziției unei singure molecule poate fi fatală; virusul se negativează, devine ucigaș.

Onofrei spune toate aceste lucruri apăsător, cu o mare forță.

— Dumneata ce studiezi acum în laborator? întreb într-o doară.

— Eu? întrebă Onofrei. Mă preocupă stabilitatea proprietăților pozvirilor obținuți. Mai precis: valabilitatea și stabilitatea lor... Mai am două luni bune de lucru ca să lămuresc lucrurile și să trag concluziile practice.

— Și pe urmă?

— Pe urmă voi trece și eu „la înaintare”, cum spuneți voi, sportivii.

— Alături de Tiberiu?

— De ce nu?

— E adevărat că dumneata consideri formațiile obținute „previrusuri”?

— Nu știu cine ți-a spus asta, dar nu-i chiar exact. Eu constat numai că uneori organismele sintetizate suferă un proces de involuție, de întoarcere în anorganic. E un fenomen care trebuie atent urmărit și contracarat.

— Cauza lui?

— N-o cunosc încă. E probabil vorba de acea instabilitate a unor proprietăți pozvirice despre care ți-am vorbit...

— Credeți deci mai departe în P. G. 7?

Ursu mă privește îndelung, cu o expresie greu de descris.

— Am uneori impresia că nu pricepi nimic, Soare... Nicio clipă nu m-am îndoit de reușită, de rezultatul final! Dar știința e explorarea adevărului și are meandrele ei: e mai ușor să descoperi firul Ariadnei decât să-l urmărești până la capăt.

Acum am impresia că Moș Martin a terminat ce a avut să-mi spună. Totuși, dacă nu mă înșel, ceva îi mai frământa.

— De la tine, Soare, se hotărăște el să-mi spună, trebuie să știu un lucru foarte important. Ce puritate o să ne dai cu filtrele tale moleculare?

— Nădăjduiesc să ating, cu un filtru Lizin modificat, o puritate de 99,996%.

Răsuflarea grea a profesorului a devenit mai rapidă.

— Asta-i bine, Soare! Foarte bine. De peste zece ori mai mult decât cu celelalte filtre. Nici nu știi ce posibilități ne creează.

Câteva minute tăcem amândoi. Ursu rupe, pe neașteptate, liniștea.

— Lizin... de unde provine denumirea asta? Întreabă el. Nu-i ghicesc etimologia științifică.

— Fiindcă nici nu există. Lizin vine de la Lizi. O fată pe care am cunoscut-o la Viena. Am iubit-o mult...

Fără să clipească, Ursu întreabă, cu o privire rece:

— Și a murit ca radiotelegrafistă într-o călătorie cosmică?

Parcă m-a mușcat ceva în piept. Uite cui m-am găsit să mă destăinuiesc • Dar confesiunea trebuia încheiată...

— Nu, n-a murit într-o călătorie cosmică. L-a preferat pe altul.

— Vreun tip serios, care nu pătrunde hoțeste în laboratoarele altora! zice Onofrei și râde fără rost.

Oribilă reacție! Dacă-i glumă, e proastă și lipsită de tact... Și când te gândești că nici Vlad, prietenul meu din copilărie, nu știe nimic despre Lizi!

Din nou s-a lăsat tăcerea. O tăcere grea, apăsătoare. Ar merita să-i strig în față că-i un necioplit. Dar nu zic nimic și nici el nu mai deschide gura.

Ieșirea asta răutăcioasă trebuie să aibă o explicație. Lumea vorbește mult despre căsătoria lui nefericită, despre o femeie care i-a acrit tinerețea, până ce s-a despărțit de ea... Dar ce sunt eu de vină?

La plecare, apăs pe butonul roșu. Degeaba! Bariera magnetică e pusă.

— Butonul celălalt, cel albastru! zice cu voce răgușită Martin Onofrei.

28 mai. Undeva, lângă Bethel

Astăzi este sărbătoare. Tocmai bine ca să-mi rezolv „problema familială”. Nu se mai poate amâna. E drept, nu sunt în cea mai bună „formă” pentru a acționa, dar nu poți întotdeauna să alegi momentul. Am văzut cicliști care au trebuit să alerge câteva sute de metri pe geantă!

De fapt, de ce m-am trezit așa mahmur astăzi dimineată? Fiindcă „sentința” consiliului mi-a lăsat un gust cam amar? Fiindcă în „sanctuar” n-am găsit tot ce-am vrut, iar grosolănia finală a Ursului a pus capac la toate? Nu știu. Și mai rău mă necăjește faptul că n-am rezolvat încă problema lui Toma...

Afară plouă, cu picături dese, ca în ziua accidentului. După cum am arătat ceva mai înainte, Toma a dispărut cu câteva săptămâni în urmă, fără să lase vorbă unde se duce. De data aceasta, pricina imediată fusese o ceartă între mine și el. Dreptate am avut eu. I-am reproșat, pentru a nu știu câta oară, lipsa lui revoltătoare de continuitate în munca profesională, lipsă care îl împiedică să realizeze ceva deosebit, iar el s-a înfuriat cumplit că mă „amestec” în viața lui. De fapt, fratele meu este un ins cam curios. Un fel de boem întârziat al secolului XXI, cu un suflet de aur, dar cu o „eficiență” redusă. Lucrează în agrochimie, dar mai are și altă ocupație, aceea de arheolog și expert în conservarea

monumentelor istorice, și această a doua îndeletnicire l-a purtat prin toate continentele. Ca agrochimist, institutul unde lucrează i-a obiectat în mai multe rânduri lipsa de perseverență, ba chiar lucrări lăsate neterminate, deși toată lumea îi recunoaște pasiunea în muncă, originalitatea ideilor, deosebitul talent inventiv.

Dar, oricare ar fi bilanțul, pozitiv sau negativ, al acestui om, cele mai exasperante sunt, neîndoielnic, disparițiile lui subite. De fiecare dată o aduce pe mama în culmea disperării. Probabil că interesul lui pentru o problemă sau alta este prea febril. Acum doi ani a „fugit” pentru a participa la o cercetare vulcanologică, acum câteva luni a plecat să asiste la turnarea unui film grandios despre prima expediție umană pe asteroidul Ceres ș.a.m.d. Astfel de preocupări subite îl fac să uite de toți cei apropiați, ba, mai mult, să evite contactul cu oricine l-ar putea stânjeni. Merge atât de departe, încât își deconectează special televizofonul portativ, așa că nici nu putem comunica cu el.

Peste câteva minute — îmi vine acum în gând — mama mă va căuta iar, așa cum s-a întâmplat alaltăieri, când tocmai eram în sala marilor compresoare. Îi ghicesc dinainte întrebarea. Ce o să-i răspund? Că aici totul te face să uiți de orice alte preocupări decât sinteza biomasei virotice? Că zile la rând am lucrat nebunește? Că nu sunt de loc îngrijorat, fiindcă știu prea bine că până la urmă Toma Soare tot va reapărea? Toate acestea nu sunt pentru o mamă nici măcar vagi circumstanțe atenuante.

Semnalul melodic al televizofonului se face auzit și vocea așteptată răsună, abia șoptită:

— Bună dimineața, Radule!

— Bună dimineața, mamă!

— Cum ai dormit, băiatule?

De când mă știu, asta mă întreabă dimineța.

— Destul de bine! răspund eu. Am un somn liniștit aici. Aerul e tare și ozonat.

— Bravo, Radule... Spune, ai avut timp să te ocupi de Toma?

— Astăzi, dragă mamă, astăzi o fac! N-ai nicio grijă. Diseară vei avea răspunsul. Am să-l găsesc.

— Nădăduiesc din toată inima că o să reușești!

— La revedere, mamă.

Dar dacă de data asta a făcut o poznă mai mare? Unde ar putea să fie? Să fi pornit într-o expediție spre sateliții lui Saturn, în faimoasa „Federație Clida”? Asta ar mai lipsi! Atunci degeaba i-am promis mamei că până seara i-l aduc înapoi.

Până una-alta, o să-mi comand cafeaua-filtru.

Într-un colț al camerei mele, pe o măsuță triumfiulară, este micul „creier lichid”, un aparat dintre cele mai moderne, în care am mare încredere. Este o mașină cibernetică la care înmagazinare, în memorie a informațiilor se efectuează într-un lichid încărcat cu proteine cu lanțuri lungi; micile recipiente ale instalației sunt specializate pe categorii determinate de probleme. Dau mașinii toate datele problemei: îi relatez despre ultima întâlnire cu Toma, despre obiceiurile și preocupările fratelui meu, despre chestiunile care-l preocupă. Acum trebuie însă să-i las timp ca să găsească soluția. Acest tip de „creiere” sunt destul de lente în funcționare, dar în schimb capabile să soluționeze probleme de o mare complexitate și subtilitate, de pildă din categoria atât de delicată — altădată socotită impenetrabilă — a „faptelor de viață”.

Cafeaua a sosit prompt. Mă așez comod în fotoliul de lângă geam, ca s-o sorb în tihnă. Prin fereastră îl văd pe Vrăjitor, maiestuos ca un atlet antic, în balconul laboratorului său. Mă întreb dacă i-o fi spus ceva Ursu despre incursiunea mea în „sanctuar”. Cine știe! Răutăcios cum este, o fi făcut și niște comentarii drăgălașe. Ieri seară, la cantină, Vlad mi-a spus că firea lui Onofrei s-a schimbat și mai mult de când și-a pierdut acum câțiva ani fiica, pe care o adora. Cu fiul lui nu prea se înțelege.

Mă uit la aparat. Lumina verde arată că raționamentul nu s-a încheiat.

— Mai ai nevoie de date? întreb mașina.

— Deocamdată am destule! răspunde ea, lapidar.

Oare nu s-ar putea schimba timbrul ăsta nenorocit, monoton al mașinilor electronice? Cred că ar fi mai ușor decât să se realizeze alte perfecționări.

De fapt nu mă grăbesc. Mă apuc să răsfoiesc un album de artă veche birmană, primit în dar de la un fizician din Mandalay. Ce frumos poate fi uneori grotescul!

La „creier” s-a aprins lumina galbenă. Înseamnă că mai are nevoie de ceva. Într-adevăr, iată că mi se adresează:

— Îmi trebuie ziarele din ultimele două luni pentru corelare.

— Îndată! în câteva minute le ai...

Comand microfilmele și cum sosesc le introduc în mașină.

— Destul! spune ea după câteva minute. Sunt edificată. S-a aprins în sfârșit lumina roșie.

— Toma Soare, glăsuiește monoton mașina, se găsește, după toate probabilitățile, pe un șantier arheologic care a fost deschis acum două luni în legătură cu excavațiile

prilejuate în Alaska de desfășurarea operației „Dezghetarea pământurilor”. Sfârșitul comunicării.

Dacă „creierul lichid” spune „după toate probabilitățile”, înseamnă că-i aproape sigur în Alaska. Așa sunt mașinile astea — modeste, nu ca noi, oamenii.

Omnimobilul, un minuscul vehicul monoloc, mă așteaptă pe balconul camerei. Decolez vertical, ridicându-mă până la o înălțime de 4 500 de metri, apoi o iau direct spre apus. Sunt acum mult peste pătura de nori care își desfășoară sub mine, aproape neîntrerupt, vălurile cenușii, mascând peisajul. Printr-o spărtură în nori, iată că se ivesc Bucegii, cu vestita cruce de pe Caraiman, apoi, mai departe, valea Ialomicioarei. În depărtate se profilează Piatra Craiului, pe urmă Făgărașul, înaintez tot mai repede.

Cât o să fac până în Alaska? Cu viteza maximă a prichindelului meu, vreo două ore și ceva.

Deasupra Atlanticului, pătura de nori vădește goluri tot mai numeroase, iar în Canada peisajul pământesc de sub mine e scăldat în razele unui soare strălucitor.

Încerc din nou să-l chem pe Toma la televizofon. Bineînțeles, fără succes. Trebuie deci să-l caut la câteva centre arheologice din Alaska!

În sfârșit, iată-mă trecând dincolo de granița canadiană, în dreptul orașului Dawson. Acum pilotez omnimobilul spre sud-vest. Dedesubtul meu, mase uriașe de gheață și zăpadă, încălzite de curenții marini și de sorii artificiali, se topesc. Mari torente de apă, ieșite din albiile obișnuite sau croindu-și albiile cu totul noi, gonesc tumultuos dinspre munți către țărmul crenelat al coastei sudice, unde nivelul marin avea, evident, să crească considerabil.

între în legătură, prin televizofon, cu diverse orașe ale peninsulei: Seward, Anchorage, Juneau, în sfârșit, în extremitatea de apus, Bethel. Niciun răspuns lămuritor. Nu am altă soluție decât să iau la rând centrele arheologice...

Să nu mai lungesc vorba. L-am găsit pe Toma abia pe la ora opt seara, la centrul de conservare de lângă portul Bethel, pe malul Marii Behring. Când m-a zărit coborând cu omnimobilul spre el, nici măcar n-a clipit. În orice caz, supărat nu mai era pe mine, de asta mi-am dat imediat seama.

— Ai venit tocmai la timp. Ia privește! M-a îndemnat el, mândru și vesel.

De la tabloul sau de comandă, Toma dirija tocmai ridicarea în văzduh a unui uriaș ansamblu de ruine.

— Îl mutăm undeva mai în interior, pe podișul Yukonului, îmi explică el. Acolo va sta mai confortabil decât pe fundul mării.

— Aici te afli de când ai dispărut? îl întreb eu. Ferindu-mă să-l dojenesc, ca nu cumva...

— Nu tocmai. Mai întâi am pregătit ansamblul operațiilor de salvare, la Anchorage. Dacă ai ști ce interesante procedee aplicăm! Diferite de la un vestigiu la altul. Aici e un adevărat laborator al experimentelor de conservare...

Ce mai contează vorbăria lui? Îl string în brațe cu efuziune și o chem pe mama la televizofon. Plânge de bucurie și îmi mulțumește. Și Toma plânge când vorbește cu ea. Îi cere iertare.. Bine că l-am găsit.

Pe la ora două noaptea sunt, în sfârșit, înapoi la complex.

1 iunie. Calomnia

N-am reușit să-mi termin misiunea încredințată de conducerea complexului mai curând de zece zile. M-am prezentat deci la președinte exact în termenul pe care-l cerusem. În ultimele câteva zile am lucrat foarte intens, ca să pot fi gata. Dar acum, după încheierea tuturor calculelor, după întocmirea schițelor preliminare ale proiectului, am satisfacția unui mare succes.

— Cum stăm, tinere? Ce spune Lizinul tău? Mă întâmpină Tiberiu, prietenos.

— 99,998%, răspund lapidar.

— Și când îl avem?

— În cel mult o lună va funcționa.

De astă dată profesorul tresare, descumpănit.

— O lună? Nu pricep... Ai doar filtrele.

— Ceea ce există, îi explic eu, la rândul-mi decepționat de reacția lui, nu se potrivește aici. Într-o lună voi proiecta trei filtre Lizin noi — câte sunt necesare —, le voi construi în atelierul complexului și le voi monta. Mai curând nu e cu putință.

— Nu-ți fac niciun reproș, îmi explică Tiberiu. Îmi închipuiam însă că filtrele Lizin pot fi direct introduse, în forma în care s-au mai aplicat... Speram să pot folosi în câteva zile noul metan, suprapur, în producția stației-pilot.

— Fiecare dintre noi, profesore, îi explic eu, cunoaște prea puțin specialitatea celuilalt. Filtrele Lizin trebuie să corespundă fiecărui tip de substanță cu care lucrează. Aș vrea și eu să câștig timp, dar nu comițând „icarisme”...

Cuvântul mi-a scăpat fără voie și mi-a părut îndată rău. Era tocmai termenul pe care bătuse monedă Martin Onofrei la ședința consiliului științific. Or, nu era treaba mea, abia venit la complex, să mă bag în disputa dintre cei doi profesori. Aș dori ca Tiberiu să treacă peste cele

spuse de mine, să se prefacă că n-a auzit nimic. Dar nu se întâmplă așa; președintele nu e omul care să lase o asemenea treabă nelămurită.

— Vezi tu, spune Tiberiu, Onofrei este un savant de mare valoare. Dar nu e bine să ne impună tuturor modul său de a vedea, stilul său de muncă. Uite, să-ți dau un exemplu, în tot cursul activității lui științifice n-a publicat decât trei lucrări, însumând mai puțin de 80 de pagini. A refuzat să-și tipărească „deocamdată” cursul de la facultate, socotindu-l imperfect. E adevărat, cele trei lucrări apărute sunt capitale, ele sunt atât de desăvârșit elaborate, încât i-au asigurat un renume binemeritat în lumea științifică. Dar toți colaboratorii lui știu că mai are zeci de alte lucrări, pe care nu le tipărește dintr-un soi de supra exigență, considerând că nu le-a verificat și șlefuit îndeajuns. Așa e el făcut. Or, în acest sistem, Pozvirul G. 7 nu s-ar mai naște niciodată.

Nu răspund, firește, nimic. Argumentul este însă convingător.

— Deci 99,998%! reia președintele. Atât ne poate da Lizinul, nu-i așa? Să știi că fiecare grad suplimentar de puritate pe care-l vei putea obține grăbește crearea Pozvirului G. 7!...

Se aștepta la mai mult? Din nou e dezamăgit? Ceilalți specialiști au obținut de zece ori mai puțin!

— La cât v-ați așteptat? îl întreb, destul de iritat.

Tiberiu râde în hohote:

— La mai puțin! Numai că orice poți să ne dai în plus este foarte important. Asta voiam să spun și nimic altceva.

Poate că, într-adevăr, numai „asta” a vrut să spună. Zâmbetul bun, generos, pe care Tiberiu îl arborează acum, mă ademenește să-l cred, e irezistibil, ca al unei

fete frumoase. Spontan sau calculat!? întreabă un diavol din mine.

Ne despărțim împăcați. Eu îi promit să încerc reducerea duratei construirii și montării filtrelor Lizin, străduindu-mă totodată să mai smulg un procent sau două de puritate. Când ies din birou, dau nas în nas cu Martin Onofrei. Are o expresie mai posomorită ca oricând. Câteva fracțiuni de secundă îl simt foarte departe — parcă nici nu mă vede. Apoi mă privește cu subînțeles. Ochii lui spun: „Te joacă și pe tine pe degete, nu-i așa?!” Aș vrea să-i răspund că nu-i adevărat... Dar vorbele rămân nerostite.

Afară mă așteaptă Vlad. E cam agitat. Mă ia de braț și știu că abia așteaptă să-mi comunice ceva important.

— Trebuie să discutăm serios și în liniște! îmi explică el. De data asta, nu-i de glumă!

Caut pe figura lui zâmbetul ascuns, care va urma, ca de atâtea ori, unei încruntări simulate, dar nu-l descopăr.

Un zbârnâit intens răsună deasupra capetelor noastre. Desigur, „aprovizionarea tehnică”. Spectacol cotidian: trei aerotransportoare — platforme zburătoare gigantice, acoperite de bolți transparente — aduc mașini, aparate, diferite materiale din toate colțurile țării. De câte ori văd venind aceste transporturi, simt un soi de căldură cuprinzându-mă. E sentimentul că nu suntem singuri, că în toată patria lucrează oameni care vor să asigure succesul nostru deplin!

Zgomotul se îndepărtează treptat, în direcția câmpului de aterizare.

Vlad m-a dus până la marginea pădurii de molizi. Ne așezăm pe o bancă și scoate din buzunar ultimul număr al ziarului „Secolul XXI”, din Paraguay.

Aproape că i-a pierit graiul. Vreo calomnie la adresa lui? N-are putere decât să-mi spună:

— Citește!

Mi-a arătat un articol intitulat „Tergiversări de neînțeles în Operația Ciucaș”, însoțit de o caricatură. Încep să citesc, tulburat la rândul meu: „Marea criză mondială a alimentației cere furnizarea cât mai operativă a Pozvirului G. 7, unul dintre mijloacele principale ce se studiază pentru înlăturarea ei. Se pare însă că nu toți cercetătorii complexului din Ciucaș sunt convinși de acest lucru. Stenograma ultimului consiliu științific, care ne-a parvenit, arată că însuși vicepreședintele consiliului, profesorul Martin Onofrei, consideră «Operația Ciucaș» un fel de exercițiu personal, care se poate efectua cu încetinitorul. Considerând că importanța acordată de conducătorul lucrărilor, profesorul Tiberiu, accelerării cercetărilor este nici mai mult, nici mai puțin decât «criminală», Onofrei a lansat false avertismente împotriva entuziasmului, a pasiunii, a elanului. A mers atât de departe încât a spus textual «Omenirea să aștepte!», ca și cum alimentul pozviric ar fi o operă de artă, care poate să apară mai devreme sau mai târziu, și nu o problemă de viață și de moarte.

Ar fi bine să știm ce părere au despre acest nefast punct de vedere ceilalți oameni de știință. În toată lumea suntem interesați să obținem cât mai curând P. G. 7. Dar în asemenea condiții e greu de spus când vom avea pozvirul Tiberiu Onofrei. Impresia noastră este că un cal troian a pătruns în cetate”.

Citesc articolul până la capăt, cu o enervare crescândă.

— Ce zici? mă întreabă Vlad.

— O infamie! Trebuie să scriem ziarului.

— Eu am și făcut-o! îmi spune el.

— Când ai avut timp?

— De îndată ce am citit calomnia. Am redactat scrisoarea și am dus-o la poștă.

— A mea va pleca mâine dimineață spun eu. Dar de unde au avut caricatura ta, cea cu întâlnirea urșilor?

— Nu știu, Radule. E drept că profesorul Onofrei a fotografiat-o atunci.

— Pare într-adevăr reprodușă după o fotografie.

— Cum și-or fi procurat poza și pe deasupra stenograma?... Sigur sunt de un lucru: articolul nu e făcut numai după stenogramă. Autorul s-a informat și pe la complex. Dar n-a priceput nimic din munca științifică și mai este, pe deasupra, tendențios, de o rea-credință vădită.

— Spune-mi, îl absolvi pe Tiberiu de orice amestec?

— De așa ceva nu e capabil. Numai o canalie putea să denatureze astfel lucrurile.

Recitesc încă o dată articolul, împreună cu Vlad. Comentând împreună fiecare aliniat.

S-a făcut noapte când am pornit spre restaurantul complexului. Deși e întuneric, aleile sunt întesate. E sâmbătă seara și, după un obicei nedezmintit, aproape toată populația complexului a ieșit să ia aer. Unii sunt cu familiile lor și glasurile se unesc într-un vuiet uriaș.

Mulți țin ziarul Paraguayan în mână. Comentariile zgomotoase care se aud nu se deosebesc prea mult unele de altele. Toți, chiar și partizanii cei mai înfocați ai lui Tiberiu, sunt profund revoltați.

Lui Vlad începe să-i revină treptat buna dispoziție.

— Ce zici, Radule, îmi spune el, făcând cu ochiul, mi se pare că „Secolul XXI” va primi un curier bogat. Păcat că nu știu adresa de acasă a directorului. I-aș trimite o

telegramă cu oră fixă de remitere — să zicem pe la două și jumătate noaptea, când i-e somnul mai dulce.

— Și ce i-ai scrie în ea? îl întreb eu.

— Doar atât: citește zilele acestea cu atenția cuvenită poșta ziarului!

16 iunie. O promisiune hazardată

Timp de două săptămâni am lucrat pe nerăsuflate la filtrele Lizin. O treabă dintr-asta, dragul meu Grig, este întotdeauna incomparabil mai complicată când te apuci de ea decât când îi concepi sumar proiectul. În sfârșit, acum toate schițele sunt gata și construcția filtrelor Lizin înaintează rapid în atelierul care mi-a fost repartizat. Sper să nu întârzii cu nicio zi peste termenul de o lună pe care i l-am cerut profesorului Tiberiu.

Ah, da, uitasem să notez! Articolul calomnios la adresa lui Onofrei și-a primit riposta cuvenită. În ziarul „Secolul XXI” a apărut pe prima pagină răspunsul președintelui, un text transmis prin televizofon. Cu logica lui impecabilă, Tiberiu demonstra că se săvârșise o denaturare flagrantă a stenogramei. Fără să ia apărarea vederilor lui Onofrei, președintele îi elogia acuratețea lucrărilor, dând exemple din care rezulta funcționarea excepțională a unor dispozitive delicate proiectate și executate de Ursu. Un om ca el — explica președintele — poate fi desigur combătut atunci când concepțiile lui cuprind erori, dar se bucură întotdeauna de aprecierea și stima meritată a colegilor săi.

Și eu care am bănuir că Tiberiu stă în spatele articolului calomnios!

Pe lângă textul președintelui, „Secolul XXI” a fost nevoit să publice, în zilele următoare, zeci de scrisori ale unor participant la „Operația Ciucaș” și chiar un desen satiric care însoțea scrisoarea lui Vlad.

Cel mai puțin supărat de toată întâmplarea mi s-a părut profesorul Onofrei. N-a comentat aproape de loc articolul cu colaboratorii săi și nici măcar n-a răspuns ziarului. Așa se manifesta probabil „carapacea” lui, cum o numește Vlad, nepăsarea sa suverană față de loviturile exterioare. Și, bineînțeles, că nici n-a mulțumit celor care i-au luat, cu atâta convingere, apărarea.

Acum_câteva zile a apărut în presă o declarație a lui Tiberiu care m-a pus pe gânduri. În cuprinsul ei se afirma că în decembrie complexul va furniza consumului virusuri alimentare! Mi-a spus-o și mie, e adevărat, mai demult. Dar cred că trebuia să se abțină de la un astfel de „angajament public”, mai ales că termenul n-a fost însoțit de consiliul științific. Rezultatul a fost că ieri a venit aici o delegație a Oficiului Planetar (pe scurt O.P.) — organul suprem de coordonare a treburilor mondiale. Delegația era însoțită de însuși președintele Organizației Mondiale a Alimentației (O.M.A.) și de un grup de renumiți specialiști alimentologi. N-am aflat ce s-a discutat la conducerea noastră, dar luminile au rămas aprinse acolo până noaptea târziu. Ce să-i faci! Dacă a spus.. Decembrie”, i se cere probabil să precizeze: ce cantități va furniza, sub ce formă, la ce intervale de timp...

— Măine-poimăine încheiem contracte! glumește optimist Dan Hagi.

La complex vin și turiști, mulți turiști. Uneori te împiedici de ei la tot pasul.

— Probabil că vor să vadă cu orice preț Pozvirul G.7, comentează, glumeț, Vlad.

Au binocluri și aparate fotografice, dar umblă ca niște orbi printre noi, fiindcă nu ne pot înțelege munca și ne încurcă la tot pasul.

Concluzia: N-ar fi rău să se instituie un soi de barieră de protecție, mai precis o carantină. Asta ar trebui să le ceară Tiberiu celor de la O.P. Și de la O.M.A.! Referindu-mă la „carantină”, nici nu știam cât de aproape eram de faptele stranii care aveau să se petreacă destul de curând la complex. Ca să fiu sincer, n-aș fi de părere să se instaureze imediat bariera dacă nu s-a aplicat până acum. Și aceasta fiindcă aștept și eu nerăbdător venirea unor „turiști”, unici în felul lor. E vorba despre „Făpturile Clida”. Complexul nostru a fost desemnat printre cele patru centre din lume pe care clidienii urmează să le viziteze! Așa a hotărât Oficiul Planetar, și Adam Tiberiu pare foarte măgulit de această alegere, care-i va da posibilitatea să etaleze până și extraterestru realizările noastre. Anda și-a comandat, așa se zvonește pe aici, patru toalete noi, „pentru ca măcar una să fie pe placul clidienilor” — după cum comentează ironic Vlad, despre care unii spun că e îndrăgostit de ea.

28 iulie. Telul e mai aproape

Sunt în mare pericol să devin un înfumurat! Cu oarecare temei? Nu știu. Să recapitulăm:

Am dat în funcțiune filtrele Lizin la 1 iulie. Făgăduisem președintelui să obțin, cu ajutorul lor, o puritate a metalului de circa 99,998%. În cursul construcției am descoperit însă posibilități suplimentare de purificare. Dacă aș fi renunțat la ele, puteam termina montajul cu o săptămână înainte de termen. Dar le-am valorificat, iar proba efectuată în prima zi din iulie a consemnat o performanță de aproape o sută de ori superioară celor obținute anterior la complex. Analizorul a înregistrat o puritate excepțională a metanului: 99,997%. Cu mult dincolo de nivelul pe care l-am socotit posibil.

Tiberiu m-a îmbrățișat cu efuziune și chiar posacul Martin Onofrei, „omul care a uitat să râdă”, cum îl numește Vlad, mi-a strâns mâna cu putere. În ce-l privește pe Dan, entuziast cum este, el mi-a organizat o adevărată manifestație de simpatie, la care s-a scandat îndelung numele meu. Am fost purtat în triumf pe aleile complexului, ca după marcarea. În minutul 90, a golului hotărâtor al unui meci.

Seara, la intrarea în club, a apărut și afișul-șarjă al lui Vlad. Eu, un Radu Soare uriaș, mă uit cu milă la un soare veritabil cât un gândac, care încearcă să se strecoare nevătămat printre picioarele mele.

Un grup de cercetători mi-a făcut chiar surpriza unei sărbătoriri și atunci am avut impresia că se acordă o atenție deplasată contribuției mele. Adam Tiberiu, care lua și el parte, s-a apropiat de mine și m-a rugat să nu consider cumva misiunea mea terminată. Hotărâse înființarea unui laborator de purificare a tuturor substanțelor utilizate în fabricație — mai ales a materiilor prime anorganice — și mă ruga să preiau conducerea acestuia. Într-o primă urgență îmi cerea să purific amoniacul, utilizat, de asemenea, la fabricarea Pozvirului G.7. Am primit cu bucurie. De altfel, într-atâta mă atașasem de cauza creării pozvirului alimentar, încât aș fi părăsit cu multă părere de rău complexul.

Roadele purificării înaintate a metanului s-au arătat mult mai curând decât credeam. Masa de albumină virotică obținută cu ajutorul noii materii prime este acum mult mai aproape de cea proiectată de inventatori.

— Poate că termenul e prea îndepărtat! mi-a strigat într-o dimineată vesel președintele, în loc de salut. Se referea desigur la decembrie 2071... Și asta, în mare parte, grație! A continuat el.

Lumina ardea nopți întregi în „sanctuar” și nu arareori aflam că atât președintele cât și vicepreședintele lucraseră până în zori. Dan izbutește acum să obțină din albumină virotică o „carne” pe care ochiul n-o mai poate deosebi de carnea veritabilă.

— Uite ce fibre splendide ! ne spune el când eu și Vlad îi vizităm laboratorul. Observați și grăsimea — ce alb-gălbui îmbietor! Iar dac-aveți răbdare s-o dau prin mașina de tocat, obțin, pe lângă tocătură pentru mititei, o zeamă de carne de-ți lasă gura apă.

— Bucătar trebuia să te faci! comentează Vlad.

Iar eu adaug, ca să-i mai potolesc elanul:

— Dar tot necomestibilă e!

— Deocamdată, fraților! ne răspunde Dan, fără să clipească. Încă puținică răbdare... și-o să preferați fleica P.G.7 fleicii din carne tradițională de porc...

La 8 iulie, Martin Onofrei invită cercetătorii la vizionarea unui film științific. În cele numai câteva zile de la realizarea metanului suprapur obținuse, în laboratorul său, împreună cu asistenții săi, Ladea și Gruia, stabilizarea principalelor proprietăți ale „virusului de Ciucaș” — cum se denumea uneori speța de pozvir la care se ajunsese la noi. Secvențele peliculei ilustrau marele progres înfăptuit: mai întâi erau arătate virusul inițial și procesele de involuție cărora le era supus, apoi virusul îmbunătățit, modelat de Ursu. La care întoarcerea în anorganic nu se mai producea decât în cazuri cu totul excepționale.

La sfârșit, câteva zile mai târziu, dacă nu mă înșel la 16 iulie, Vrăjitorul convocă la rândul său consiliul științific. Expunerea lui Tiberiu e scurtă — nu cred că a depășit un sfert de oră. Vrăjitorul prezintă mai întâi, cu obișnuita-i claritate, diferențele care existau înainte de 1

iulie între produsul viral al stației-pilot și P.G. 7 așa cum fusese proiectat de el și de Onofrei. Încă de atunci concepute o serie de mijloace pentru a obține modificările dorite. Dar experiențele eșuau sistematic, progresele obținute fiind de cele mai multe ori numai aparente. Și iată că supra purificarea metanului dăduse un impuls decisiv cercetărilor. Dintre variantele de virusuri prin care căutase să se apropie de P.G. 7, președintele stabilise acum cu certitudine pe cea mai corespunzătoare: 110 CV. Mai multe laboratoare din complex fuseseră asociate în verificarea ipotezei sale: toate o confirmaseră și îi dăduseră sugestii prețioase pentru a o duce mai departe. Desigur, între virusul 110 CV și pozvirul Tiberiu-Onofrei mai exista încă o distanță ce nu trebuia subapreciată, dar rezultatele obținute erau considerabile. Virusul 110 CV prezenta o mare „plasticitate”; se puteau realiza din el, relativ ușor, noi și noi construcții virale. Poate că, prin câteva modificări adecvate ale acidului ribonucleic, se va putea ajunge în pragul modelării definitive, când totul se va reduce la o simplă punere la punct.

...Ascult atent și încordat. Nu înțeleg, din păcate, totul, fiindcă abia am început să studiez virusologia. Dar expunerea președintelui, întreruptă de proiecții ale unor imagini microscopice, e ca un torent impetuos, care duce totul cu el. Omul acesta are ceva de perpetuu învingător I în tot ce spune este un ritm irezistibil și am senzația că chiar dacă l-aș auzi vorbind într-o limbă care-mi este necunoscută cadența cuvintelor sale ar produce asupra mea un efect deosebit.

Grozav mi-ar plăcea ca și tu, Grig, să-l vezi și să-l asculți! Scurta comunicare atinge tensiunea maximă când Tiberiu prezintă etapele care mai erau de parcurs.

Virusul va fi modelat treaptă cu treaptă și va sfârși prin a se supune voinței omului, până ce structura sa se va identifica, în sfârșit, cu imaginea proiectată inițial. Se va acționa fizic, chimic, electric. Fiecare progres va fi imediat transferat, pe parcursul acumulării sale, stației-pilot. Ea va deveni, treptat, marea uzină de sinteză a albuminei, pentru întreaga planetă.

Dan îmi șoptește, fremătând:

— Parcă aud corul bucuriei din Simfonia a IX-a... Vom învinge, Radule, vom învinge!

Așa de departe nu merge imaginația mea, dar sunt ferm de partea lui Tiberiu... Vorbește frumos și adevărat. Poate că îi și place să se audă vorbind, să urmărească reacțiile celor ce-l ascultă. Are un dar extraordinar de a mobiliza spiritele, de a te face să fii trup și suflet alături de cauza pentru care pledează. Cred că nu i-ar fi greu să convingă pe mulți chiar pentru o idee greșită, atrăgându-i magnetic spre țelul pe care și-l propune. Dar n-am niciun motiv să-i presupun scopuri diabolice. După comunicare — tumult de întrebări, apoi de discuții. La urmă, Vasile Onofrei face câteva precizări interesante în legătură cu schema de automatizare a stației-pilot.

Consiliul se încheie într-o mare însuflețire. Toată lumea a luat cuvântul, cu excepția lui Martin Onofrei.

...Peste două zile, O.P.-ul ni-i va aduce pe clidieni. Vor cunoaște la noi un mare centru pământesc al creației științifice. Sosesc într-un moment cât se poate de potrivit, când cercetările merg din plin.

31 iulie. Mogâldeța

A venit ziua mult așteptată. Ca să fiu mai „în formă”, m-am sculat devreme și am dublat durata partidei de tenis. Dan mi-a servit ca partener. Păcat că se mișcă cam greoi.

Sosirea clidienilor e anunțată pentru ora 10 dimineața. S-au mai pus, la capătul unor alei, câteva firme mari, cu denumirea oficială a centrului nostru: „Complexul de sinteză, a albuminei și a alimentelor de tip virotic”. Unii dintre noi sunt curioși, alții neliniștiți. S-a aflat că ieri, când clidienii au vizitat „Muzeul Omului” din Paris, s-au produs unele fenomene nu tocmai agreabile, dar să sperăm că nu se vor repeta.

Noroc că eu sunt mai puțin sensibil. N-am niciodată amețeli la marginea prăpăstiilor, nici rău de mare sau de avion, iar la decolarea rachetelor intercontinentale suport excelent accelerația.

Glumesc, împreună cu Vlad Chioaru, pe seama celor câțiva care sunt emoționați și nesiguri de ei. Am uitat să notez că Vlad lucrează acum cu mine, în laboratorul, nou înființat, de purificare a substanțelor, pe care îl conduc.

După un obicei al său pe care nu-l apreciez de loc — după părerea mea e un soi de „atavism social” —, președintele a dat prea puține lămuriri asupra vizitei (de altfel și invitația a făcut-o fără să ne consulte!). Ne-a chemat seara pe toți conducătorii de divizii, sectoare și laboratoare, cerându-ne ca astăzi, între orele 10 și 12 dimineața, să fim în situația de a prezenta succint activitatea noastră științifică.

Acum e zece fără un sfert și tensiunea e destul de ridicată. Vlad însă nu mai sfârșește cu glumele:

— Crezi că vor trece în revistă vreo gardă de onoare? N-ar fi de loc complicat s-o constituim. Alegem vreo zece bărbați mai arătoși, îi îmbrăcăm în uniforme militare de gală din secolul trecut și onorul e asigurat...

— Excelentă idee! aprobă cineva.

— Ce-ar fi să propunem și alegerea unei Miss Ciucaș? continuă Vlad. De-ar fi s-o selecționăm noi, cred c-ar ieși

Anda Tiberiu, spre gloria președintelui. Dacă însă juriul va fi clidian... mă îmbrac în rochie și cred că voi fi pe gustul lor; doar nu presupuneți că deosebesc sexele omenеști!

Evident, glumele astea de bufon nu-s la înălțimea momentului care se apropie. Dar sunt foarte utile: mă bucur constatând că liniștesc spiritele și descrețesc frunțile.

Prima sosire a unor extraterestri pe Pământ se desfășoară în condiții destul de stranii. Se constată că, în prezența lor, nervozitatea oamenilor, și așa foarte accentuată în epoca modernă, crește și mai mult. La primirea de la O.P., câțiva inși au leșinat, nu se știe de ce, iar alții au avut diferite tulburări psihice, deși cunoșteau, prin intermediul televiziunii, imaginea oaspeților cosmici.

Cât de numeroasă este delegația clidiană? Se interesează cineva.

— Presupun că e alcătuită din toate cele 30 de făpturi Clida care au sosit pe Pământ, răspund eu.

— Păcat că nu sunt 11! observă Vlad. Am putea organiza un meci de fotbal la nivel cosmic.

— Cu pseudopozii lor multipli, ne-ar bate la un scor astronomic! remarcă un laborant.

— Asta în afară de cazul c-am socoti orice atingere hent, răspunde Vlad.

S-a așternut liniștea. Glumele au devenit parcă forțate și scopul lor „profilactic” e acum evident pentru toți.

Deodată o ceață liliachie invadează încăperea. E o ceață ușoară, străvezie, așa cum au descris-o și cei de la „Muzeul Omului”, iar cu câteva zile în urmă delegația O.P.-ului care a întâmpinat clidienii pe cosmodromul din Islanda. Chipurile oamenilor capătă o paloare ciudată. Și

brusc simt în mine un soi de... trepidație. Îmi privesc pielea mâinii: vibrează ușor, de parcă aș fi în apropierea unei mașini arhaice, care lucrează cu fundația neizolată.

Vocea lui Vlad răsună reconfortant:

— Tu ce crezi, Radule, negura asta viorie și vaga dârdâială care ne-a apucat fac parte din protocolul clidian?

— În orice caz sunt punctuali, constat eu, fără a putea să-mi stăpânesc tremurul. Este exact ora zece!

Ceața violetă este acum mai densă, de parcă soarele s-a ascuns după nori deși, iar peste complex a coborât o înserare de pe alte tărâmurii. Oamenii din laborator au încremenit, iar câțiva dintre ei au ochii tulburi și fața trasă. Îmi aud bătăile sângelui până în tâmpile, dar fac totul ca să nu-mi pierd cumpătul. Trebuie să vorbesc, să spun ceva.

— Dragii mei! încep eu, văzând că Vlad Chioaru tace tocmai acum. Tot ce ne neliniștește astfel pe noi i-a impresionat și pe ceilalți pământeni care s-au aflat în preajma făpturilor Clidei. Probabil că emit un flux, încă neidentificat, care explică cele ce se petrec. Unii dintre noi se vor simți, poate, destul de rău. Pe viitor, neajunsurile vor fi însă înlăturate, căci fluxul nociv va fi absorbit și deviat.

Plutim cu toții în ceața viorie.

Am simțământul ciudat că, dacă aș întinde mâinile ca niște aripi, aș zbura. Deodată — o bufnitură... Vlad a leșinat. Tocmai el! Am televizonat imediat la centrul medical și l-au ridicat. Un cercetător mai vârstnic are serioase greutăți de respirație și este la rândul său luat din laborator.

Minutele trec și atmosfera e tot mai apăsătoare. Și eu respir anevoie, dar continui să vorbesc, ca să-i încurajez

pe ceilalți. Deodată, Vlad reîntră în încăpere. Pășește nesigur, dar fața-i din nou șugubeată.

— Ei bine, nu m-au răpus. Nu renunț eu, în ruptul capului, la un asemenea spectacol! A fost un simplu accident fiziologic, trecător, în decor violet.

Ce senzații stranii! Acum „simt” parcă o umbră intensă, undeva în spatele meu. O halucinație? Un nod mi se urcă în gât și o durere ascuțită îmi săgetează capul. Dar nu vreau să mă pierd!

— Trebuie să ne spunem mereu că nu poate fi nimic rău, absolut nimic rău! proclam eu, cu voce tare. Sunt ființe raționale, ca și noi, locuitori ai federației sateliților saturnieni. Au venit aici să ne cunoască. Fenomenele negative pe care le resimțim le provoacă involuntar, ca efect al procesului lor vital.

Oamenii mă ascultă, dar mulți au dus mâna la gât, ca pentru a îndepărta obstacolul care le stânjenește răsuflarea. E același „nod” pe care l-am simțit și eu.

Umbra neagră presupusă în spatele meu a crescut gigantică. Nu mă întorc, căci sunt convins că-i vorba de o nălucire!

— Ei drăcie! zice acum Vlad, cu o voce care se vrea sigură. Țineți-vă firea! Frații ăștia și-au trimis o „iscoadă” la fereastra laboratorului nostru.

Mă întorc brusc.

Acolo, pe pervazul exterior al ferestrei, o mogâldeată, emanând vagi fluorescente, stă ghemuită. N-am știut niciodată că un violet poate fi atât de viu și atât de adânc!

Un fior îmi trece prin tot corpul.

Clidianul nu este mai mare decât o pisică. Corpul său are forma generală a unui ou, cam alungit, care pulsează continuu. Din „ou” apar și dispar mereu mici umflături.

Uneori, aceste umflături se prelungesc în gigantici pseudopozi tentaculari. La partea superioară a corpului (dacă îl putem numi astfel), într-un fel de placă de o concavitate ovală, sclipesc sute de formațiuni cu aspect cristalin. Este „ovalul sensibil” — cum a fost numit după primele contacte cu clidienii — cu funcțiuni mixte: vizuale, auditive, olfactive, de recepție a undelor electromagnetice și a ultrasunetelor, ca și a vibrațiilor de altă natură.

Cu un efort deosebit, îmi stăpânesc neliniștea și caut să mă conving că fenomenele fizice pe care le resimt sunt trecătoare.

O muscă mi s-a așezat pe mână. Și ei îi vibrează aripile! Mă duc hotărât spre fereastră, urmat de Vlad și de alți câțiva oameni din laborator, în timp ce ceilalți s-au retras spre fundul încăperii. Cu cât mă apropiu, ovalul sensibil al clidianului, cu scânteierea lui neîntreruptă, este mai fascinant. Mă fixează, de parcă ar voi să mă hipnotizeze. Ei bine, fac același lucru! Îl privesc cât pot de intens; poate că și pe el ochii mei îl intrigă și îl tulbură... Dar am impresia că nici nu mă vede.

Acum și-a strâns trupul de parcă s-ar pregăti să sară asupra noastră. Periculos!...

Pun în funcțiune micul meu cosmocibernon portativ — destinat comunicării cu făpturile Clidei — și deschid brusc fereastra...

Unde e clidianul!?

Mogâldeța violetă a dispărut, s-a topit, ca prin farmec. A existat oare cu totul sau doar imaginația noastră a făurit-o? În încăpere nu pătrunde de afară decât aerul proaspăt al pădurilor de brad...

Ușa laboratorului s-a deschis larg.

Spre noi vin oameni și clidieni. Este Knut Jaspers, președintele Oficiului Planetar, vicepreședintele O.P., Feodor Roscin și, lângă el, Adam Tiberiu. Grupul clidienilor se agită încoace și încolo, unii pășind, alții plutind prin aer. Văzuți de aproape, aduc ca formă cu niște delfini, dar când sar cu repeziciune pe ciudatele lor membre motorii par niște mari petale liliachii bătute de vânt.

De ce nu ești acum aici, Grig, să-i vezi de aproape? I începem să comunicăm prin cosmocibernoanele traducătoare.

Eu prezint munca laboratorului, în timp ce „delfinii” se leagănă mereu, amețindu-mă. Sunt întrebat și răspund — ori de câte ori înțeleg întrebarea. Problemele purificării extreme a substanțelor trezesc printre clidieni un imens interes. Realizarea pozvirilor, bineînțeles, de asemenea.

Vorbind, mă simt mai liniștit. De altfel, se pare — paradoxal lucru — că efectele nocive ale prezenței clidienilor sunt mai slabe când te afli în imediata lor apropiere. Sau poate că ai noștri au adus „atenuatoare”.

Acum Tiberiu s-a angajat cu ei într-o convorbire aprinsă despre perspectivele modelării și utilizării pozvirilor de tip G în domenii diferite, îmi vine în minte istoria descoperirii Federației Clida:

Dintre toate problemele explorării Cosmosului, cea mai arzătoare a fost fără îndoială aceea a formelor de viață extraterestre. Au fost elaborate, în această privință, cele mai variate ipoteze, încă din anul 1957, începutul erei cosmice. Treptat, până la sfârșitul mileniului al doilea, navele teleghidate și apoi cele cu echipaj au lărgit aria investigării sistemului nostru planetar. După cum se știe, în Lună nu s-au găsit nici forme de viață, nici urme ale acesteia, în timp ce pe Venus s-au descoperit vietăți

inferioare, capabile să trăiască la temperaturi nebănuite de înalte. Pe Marte ați fost descoperite, de asemenea, forme primitive de viață, mai ales microorganisme, dar și vestigiile unor vechi civilizații, dispărute cu peste un milion de ani în urmă. Ulterior, o mare surpriză a produs găsirea unor urme complexe de viață și chiar a unor ruine și inscripții pe asteroizi mici. S-a confirmat astfel ipoteza că aceste corpuri cerești provin din explozia unei planete mari, care se rotea, cu miliarde de ani în urmă, între Marte și Jupiter, și s-a ajuns la concluzia că aceasta fusese locuită de ființe raționale. Părea evident că, în sistemul nostru solar, oamenii sunt actualmente unicele făpturi superioare. Era „o ipoteză tristă, dar adevărată”, cum obișnuia să ne spună în liceu profesorul nostru de științe cosmice. „Din fericire — adăuga el invariabil, cu un zâmbet — o serie de fapte o contrazic”. Printre acestea se numărau de pildă OZN-urile, „obiectele zburătoare neidentificate”, care intrigau de mai bine de un secol pe pământeni.

Explorarea lui Jupiter și a sateliților săi a relevat fapte de un interes excepțional pentru astronomie — între altele descoperirea primei planete cu ocean de hidrogen —, dar sistemul jovian nu a adus în patrimoniul cosmobiologiei decât o serie de interesante microorganisme viețuind în mediu gazos. În sfârșit, a venit rândul lui Saturn. Planeta aflată la nu mai puțin de 1,43 miliarde kilometri de Soare a produs marea, neașteptată, revelație. Pe trei — mai exact în trei — sateliți saturnieni, și anume Enceladus, Hiperion și Japetus, a fost găsită „Federația Clida”. În anul 2067, prima navă cosmică terestră descinsă pe Hiperion a constatat să suprafața e cu totul pustie, dar aparatele de recepție înregistrau mesaje peste mesaje, de proveniență

apropiată. Făpturile raționale se aflau undeva în preajmă, deși nu se arătau nicăieri. Și deodată, din adâncurile lui Hiperion, a țâșnit o navă cosmică de forma unui bob de linte, o adevărată „farfurie zburătoare”. Cosmocibernoanele terestre au intrat în acțiune, au stabilit contactul, echivalența limbajelor.

Oamenii și clidienii au reușit să se înțeleagă. A reieșit că făpturile Clidei duc o existență subterană, în golurile cavernicole ale celor trei sateliți. Iar acum — după patru ani de la cruciala descoperire — iată prima vizită a clidienilor pe Terra...

Îi privesc din nou. Continuă să discute cu Tiberiu despre pozviri. Vor să-i folosească și ei, problema alimentară creându-le mari greutateți.

Deodată gândul îmi zboară la mogâldeța ovulară de pe fereastră, cea care a apărut și apoi a dispărut ca o părere înainte de intrarea delegației în laborator. Părea de un violet mai întunecat decât clidienii din delegație. Profit de o pauză în discuție pentru a mă interesa de natura ei.

— Era un „dublu”, un „dublu” al unuia dintre clidieni! Îmi explică Jaspers, președintele Oficiului Planetar. În anumite împrejurări, clidienii se dedublează și-și trimit acest „alter ego” în cercetare. Nu-i încă bine lămurit cum este constituit „dublul”. În orice caz, apare și dispare cu o ușurință de necrezut. Termenul de „dublu” a fost luat din mitologia egipteană.

În trecere, o făptură din Clida m-a atins. Un curent puternic mi-a zguduit tot trupul și în fața ochilor mi-au jucat, câteva clipe, scânteii multicolore.

Clidienii vizitează acum încăperile laboratorului, contemplă cu „ovalul sensibil” aparatele, le pipăie cu pseudopozii tactili. Sunt cam scunzi și nu ajung în mod

obișnuit la ele, dar pot fie să zboare, fie să se înalțe pe pseudopozii motorii, care arată atunci ca niște picioroange elastice. Dacă vor, rămân zeci de secunde suspendați în aer, la o înălțime de doi-trei metri. Unul dintre ei a ajuns acum aproape de plafon. Cu ajutorul unui aparat ținut într-un pseudopod, studiază de sus laboratorul. Poate că ne filmează.

— Îndreaptă-ți gulerul! mă îndemnă Tiberiu. Se pregătește un jurnal de actualități!

Din nou dau explicații, răspund la numeroase întrebări. Cred că clidienii înregistrează răspunsurile noastre în niște aparate minuscule.

La urmă, Vrăjitorul îmi cere să fac o sinteză de zece minute: realizări mai importante și perspective. N-are; de fapt niciun rost (am spus tot ce aveam de spus), dar mă supun. Clidienii s-au adunat în cerc în jurul meu. În timp ce vorbesc, observ că vibrația mea și a celorlalți oameni aflați în preajma lor a diminuat considerabil. Obișnuință sau aparate atenuatoare? În ce privește lumina violetă, a rămas la fel de intensă.

Au ieșit din laborator.

Rămânem câteva minute tăcuți și nemișcați, apoi cineva propune să suspendăm orice activitate. Tot nu mai sântem astăzi buni la nimic. Le explic însă că s-ar putea ca vizitatorii să revină, pentru a mai cere vreo explicație, poate sugerată de studiul altor sectoare ale complexului. Cineva observă că pentru acest lucru nu-i nevoie de noi toți. Și asta e adevărat! Până la urmă hotărâsc să rămânem în laborator numai eu, Vlad și un laborant. Ceilalți se duc să se odihnească...

Orele trec anevoie.

Persistența ceții violete dovedește, cred, că clidienii nu ne-au părăsit încă. Vorbim puțin, dar gândurile și

imaginile făpturilor Clidei parcă defilează, pe o pânză imaginară, în fața noastră.

Din nou, o mogâldeată violetă s-a așezat la fereastră. Deschid geamul... și dispare, ca și prima dată. Dar de astă dată am fotografiat-o și imaginea dovedește că n-a fost vorba de nicio nălucire. În sfârșit, un cercetător din alt laborator ne spune că clidienii se pregătesc de plecare; Knut Jaspers, președintele O.P., va mai rămâne, câteva ore, la complex, căci are de discutat cu conducerea noastră.

Iată și racheta care îi va duce pe clidieni spre viitoarea etapă a călătoriei lor: „Centrul de comandă a vremii” din Benghazi în Africa de Nord.

Același cercetător ne mai aduce vestea că Martin Onofrei lucrează de câteva zile aproape neîntrerupt în laboratorul său. Unii spun că este pe cale să facă o nouă descoperire însemnată. Tiberiu n-a reușit nici măcar să-l aducă la primirea clidienilor.

Un șuierat și racheta se desprinde de pe Pământ. În numai câteva clipe, ceața violetă începe să se destrame, până ce piere cu totul. Suntem cu toții epuizați și nu dorim decât să cunoaștem cât mai curând îmbrățișarea liniștitoare a patului.

O ultimă glumă a lui Vlad despre clidieni ca leac al insomniei, nici nu mai este luată în seamă. Fiecare pornește spre camera lui, renunțând la masă.

Pe drum, întâlnim numeroși cercetători ai complexului. Toți au luat-o, cu mers de somnambuli, spre locuințele lor. Mă ciocnesc aproape de Dan, care, cu o mină descompusă, îmi spune că are o durere de cap îngrozitoare.

...Eu locuiesc în pavilionul portocaliu, la marginea pădurii de brazi. Rămân câtva timp la fereastra camerei

mele. E ora șapte seara. Peisajul este de o limpezime neobișnuită, iar umbrele lungi ale pomilor par trasate cu pensula pe iarbă.

Înainte de a mă lungi în pat, simt o mâncărime ușoară în cot. Vreo insectă în încăpere? Dau drumul unui jet insecticid. Mâncărimea persistă, ba are chiar tendința să se întindă pe tot brațul. Îmi pun alcool și, în sfârșit, mă simt ușurat.

Acum vreau să dorm. Aceeași dorință o au desigur sute de oameni din complex. Dar, deși oboseala mi-a ajuns la paroxism, nu izbutesc să ațipesc. Mintea mea rumegă neîntrerupt, cu intensitate, întâmplările zilei, într-un tumult răscolitor. Nu pot să uit mogâldeța ghemuită la fereastra laboratorului, fluturarea neîntreruptă a tentaculelor clidiene, chipurile palide ale cercetătorilor plutind în ceață violetă! Și mi se pare iar și iar că trupul îmi trepidează.

În sfârșit, somnul se apropie. Imaginile trăite se estompează treptat, iar pleoapele devin neînchipuit de grele. Ce desfătare să te cufunzi în brațele lui Morfeu! În depărtare mai zăresc, prin fereastră, trei umbre. În balconul clădirii consiliului științific, siluetele președintelui Knut Jaspers, ale lui Tiberiu și Onofrei se deosebesc limpede. Oare lor nu le-o fi somn? Nu-s făcuți, ca și noi, din carne și sânge? Discuția dintre Jaspers și Vrăjitor pare deosebit de vie. Gesturi largi, argumente și contraargumente. Încerc să adaptez cuvintele corespunzătoare și parcă-i aud. Mai întâi pe Jaspers:

— Umanitatea cere de la voi eforturi tot mai mari! Depindem cu toții, zeci de miliarde de oameni, de succesul cât mai grabnic al câtorva acțiuni, printre care „Operația Ciucaș”!

— Încă patru luni, Jaspers, doar atât! răspunde parcă președintele nostru. Omenirea va fi atunci salvată! Asta ți-o pot promite.

— Mai repede nu-i cu putință?

Umbra lui Onofrei, greoaie și dizgrațioasă, îi dezaprobă pe amândoi. Aș jura că Ursu tace. Dar tăcerea lui parcă vorbește, acționează, ca o stâncă prăbușită, în momentul și locul cel mai nepotrivit.

Ultimul lucru pe care-l observ, cu uluire, este un gest al lui Jaspers: se scarpină la cotul drept. Asta îmi amintește că și pe mine continuă să mă mănânce. Nu prea tare, dar destul de enervant. Curioasă coincidență!

Pleoapele îmi coboară iremediabil și alunec, în sfârșit, într-un somn adânc, fără vise.

Somnul s-a „subțiat” și am început să visez.

Visez și știu în același timp că visez. Imaginile, colorate intens, se perindă în fața mea. M-am prefăcut într-o cârțiță cenușie și privesc uluit la ceea ce se petrece. Eu-cârțița sunt cocoțat pe un meteorit care rătăcește în Cosmos. Ca un bolid luminos trece prin fața mea o rachetă fonică. La bordul ei sunt patru indivizi: Knut Jaspers, Adam Tiberiu, Martin Onofrei și eu-omul (nu cârțița), adică Radu Soare. Pe o masă se află o tavă de aur, și pe ea zăresc o grămadă vâscoasă. Părăsesc dintr-un salt meteoritul și mă așez la un hublou al navei — exact așa cum a făcut mogâldeața violetă la fereastra laboratorului.

Racheta a ajuns pe satelitul saturnian Hiperion. Suntem în imperiul făpturilor Clidei! Coborâm. Tiberiu păsește solemn și sigur, cu un pas înaintea noastră. El poartă tava de aur. Pe ea, substanța vâscoasă a început să vibreze. Întăm în ritmul unei muzici. Doar Onofrei strică din când în când solemnitatea, împiedicându-se de

câte-o ieșitură de stâncă. Mergem lent, dar fără oprire, ca niște roboți teleghidați, spre deschizătura imensă a unui tunel hiperonian.

— Cine sunteți voi? răsună un glas monoton în cosmotraducător.

— Suntem pământeni, locuitori ai planetei a treia, răspunde gray Knut Jaspers. Aducătorii elixirului!

„Ovalele sensitive” ne fixează hipnotic.

— Care e parola? întreabă sever glasul din cosmotraducător.

— Viață veșnică! răspunde Tiberiu.

— Treceți!

Înaintăm repede prin tunel, pe un trotuar rulant. Înotăm în lumina violetă, care devine tot mai puternică. Acum tunelul cilindric se lărgeste și se preface în peșteră, iar peștera devine tot mai imensă. Ne apropiem cu mare viteză de o piață. În mijlocul ei se găsește un con portocaliu, înalt de sute de metri. Pe el se află nenumărați clidieni, așezați ca niște albine pe un fagure.

Trotuarul rulant ne poartă, printr-o estacadă aeriană, spre vârful conului. Acolo sunt trei clidieni, trei ouă violete și fluorescente, care poartă în partea superioară a trupului, deasupra „ovalului sensitiv”, un fel de moț argintiu.

— Ce-ați adus voi, pământeni? întreabă unul dintre clidieni.

Coborâm de pe trotuar și Tiberiu înaintează cu tava ridicată la înălțimea capului.

— Aducem Pozvirul G.7. Nimeni nu va mai suferi de foame de acum înainte, nici la voi și nici la noi.

Masa de pozvir de pe tavă freamătă, se agită neîntrerupt. Un fior intens trece prin mulțime și zgomote confuze se ridică de pretutindeni.

— Sunteți siguri de creația voastră? întreabă unul dintre clidieni.

— Acesta este miraculosul P.G.7.! strigă Adam Tiberiu. Aveți încredere în el. Vă dăruiește viață, clidieni! Am construit materia vie!

Cuvintele reverberează în ecouri largi și profunde...

Zburăm înapoi spre Terra. Minute, ceasuri, zile la rând. Conduc ferm nava spre cosmodrom. De undeva, de jos, dinspre peninsula Yucatan, se aude cum cineva strigă răgușit:

— Bine ați venit, mesageri ai Pământului!

Nava a pătruns într-un nor alb și se leagănă ca într-un vast hamac atmosferic, printre mii de frunze de palmier ridicate de o trombă în înaltul cerului. Și deodată frunzele se transformă în hoituri de animale mici: căței, pisici, șoareci, păsări. Încerc să le ocolesc, dar mă lovesc mereu de ele.

— Încetiniți, altfel vă veți zdrobi de Pământ — răsună o voce. Vi s-a defectat pilotul automat.

Mă reped ca nebun la tabloul de comandă și preiau controlul navei.

Balansul este tot mai puternic și abia reușesc să mă mențin pe scaunul de pilotaj. Tiberiu și Onofrei, parcă adormiți, se clatină și se lovesc unul de altul. „Două voințe de fier”, poate „două trufii” — îmi vine în gând și, nu știu de ce, acest episod neînsemnat mă întristează îngrozitor.

...Deodată, o zguduitură puternică, de astă dată reală, mă aruncă cât colo și cad pe podea, trezindu-mă.

Tot 1 august. Neliniștea medorobotului

Am căzut deci din pal, în camera mea de la complex.

Afară s-a luminat de zi, și prin geamul larg deschis vântul puternic a mânat în încăpere zeci de frunze de

fag. Este ora opt dimineața. Rar mi se întâmplă să mă scol atât de târziu! Îmi vine în minte visul și-ncep să râd. În câte suntem? 1 august! Ce-mi spune asta? În primul rând, că e duminică. În al doilea rând, că trebuie să mă reped până la Centrul sanitar de la Vălenii de Munte, fiindcă ara întârziat rău de tot examenul medical periodic.

În timp ce iau micul dejun, îmi dau seama că indispoziția care a însoțit sfârșitul visului nu m-a părăsit. Am ne voie de o doză de muzică perfect adaptată stării mele sufletești. Mă duc la dulapul unde țin micul automat muzical, cât un ceas de mină. Aplic pe cap palpatorul acestuia și sunt instantaneu „analizat”. Peste câteva clipe, piesa muzicală cea mai potrivită pentru starea mea psihică răsună în difuzor și efectul este excelent...

Decolez ușurel cu omnimobilul. După câteva minute, valea Teleajenului e un fir de ață albăstrui, care serpuiește la picioarele mele. Zbor spre sud, fără să mă grăbesc. E o zi foarte frumoasă, iar munții sunt inundați de soare.

Relieful are forme singulare. Între valea Buzăului și cea a Prahovei, munții sunt de mică înălțime și puternic împăduriți: un relief domol, odihnitor de privit. Această ambianță este dominată de masivul Ciucașului, aflat în centrul zonei, cu piscuri ce se apropie de două mii de metri, cu un relief variat, în care sunt vizibile curioase formații carstice. Culmea principală a masivului are forma unui arc, cu deschiderea spre sud. Din cele două mari noduri alpine — vârful Ciucaș și culmea Stâncoasă — se desprind numeroase ramificații. Spre est, munții Zăganul-Gropșoarele, cu stâncării masive, ferăstruite, sclipesc orbitor în bătaia razelor soarelui.

Zbor acum peste cel mai sudic pisc al Ciucaşului, vârful Clăbucet. Iată-mă şi deasupra locului unde Teleajenul şi Telejenelul îşi unesc apele. Mai jos de Mâneciu-Ungureni începe zona dealurilor, care se întind pe suprafeţe din ce în ce mai mari. Pe terenuri întinse, aici se cultivă cereale în bazine de apă cu săruri nutritive, obţinându-se câteva recolte pe an. Livezile ocupă şi ele vaste terenuri.

Am trecut de Vălenii de Munte, o urbe specific modernă. Oraşul pare o făptură vie, cu construcţii în formă de spirală, de atomi, de flori, de ciorchini, de arbori. Circulaţia se face pe sus, prin largi estacade care leagă clădirile între ele. Pe o platformă imensă, suspendată de cabluri între mai multe construcţii, s-a amenajat un parc, cu un lac în apele căruia se leagănă bărci.

La sud de Văleni îndrept omnimobilul spre o construcţie de o formă deosebit de interesantă. Pe nişte piloni înalţi, argintii, se sprijină o clădire sinusoidală, ca un şarpe uriaş, încremenit într-o înălţare neverosimilă spre boltă. Construcţia este ba mai îngustă, ba mai lată, uneori atingând un diametru de 200-300 de metri, acolo unde se află centrele comerciale şi clădirile publice. Din loc în loc, o pereche de tuburi argintii ies pieziş din corpul construcţiei. Sunt antenele care asigură transmiterea energiei electrice fără cablu, la distanţe foarte mari. Aduc cu nişte străjeri făcuţi să vegheze asupra existenţei celor cinci sute de mii de locuitori ai acestei clădiri-oraş, de aproape trei kilometri înălţime.

Omnimobilul se lasă lin pe o terasă de aterizare, o piaţetă unde circuli printre plantaţii exotice decorative. Trec de marele teatru de amatori, apoi de biblioteca de

literatură cosmică și iată-mă în fața centrului sanitar. Aci am „fișa permanentă”.

Termenul în care trebuia să mă prezint la examenul lunar a trecut de mult și sunt sâcâit de gândul că mi se va face „morală”. Cobor cu liftul la etajul 26.

Am ajuns. Într-un hol mare, decorat cu tot felul de imagini anatomice și medicale, se află fișierul automat.

— Fișa XHM-32! rostesc eu, de îndată ce am ajuns în dreptul unui cilindru rotitor.

Un glas sec, de robot, îmi răspunde:

— Radu Soare, ai o întârziere de patru zile și ești pe deasupra în recidivă. Data viitoare vei fi sancționat.

Exact cum mă așteptam! Ce-ar fi răspuns la asta prietenul meu Vlad? Încerc o ironie, deși sunt convins că față de mașină n-are niciun sens:

— „Sancționat”, automatule, și cum anume? Poate că-mi veți interzice accesul în centrul sanitar și mă veți trimite să joc baschet. Rău n-ar fi, dar n-am decât o înălțime de 1,78. Or, la baschet, dacă nu treci de 1,90 metri, știi și tu...

Spre surprinderea mea, automatul răspunde:

— Mai multă seriozitate, Radu Soare!

— Bravo, papagal evoluat! replic eu, mai mult din dorința de a rămâne cu ultimul cuvânt. Dar mașina reacționează și de această dată:

— Insultându-mă, insulti întreaga noastră rețea sanitară.

Felicitări! Grozav se mai perfecționează de la o zi la alta mașinile astea! Ca mâine o să înceapă să plângă dacă le jignești, sau — după dispoziție — să-ți ardă o palmă. Pe când însă mașini care să răspundă la o glumă printr-o glumă sau care să-ți descrețească fruntea povestindu-ți anecdote?

— Poftim zarul! spune acum fișierul vorbitor. Du-te în cabina 3 156 D.

Un obiect galben, cubic se rostogolește, printr-un jgheab, până în fața mea. Îl iau și pornesc din nou spre ascensor. Acum trebuie să urc opt etaje. În drum spre cabina indicată, simt din nou, pentru prima dată astăzi, mâncărimi în mâna dreaptă, apoi și pe piept. Ce naiba!? Vreun păianjen care s-a strecurat pe nesimțite sub cămașă...

Mă așez pe scaunul din fața bioanalizorului și introduc zarul într-un orificiu pătrat. Acest zar reprezintă de fapt întreaga mea „istorie medicală”.

Aplec capul înainte, lipindu-mi fruntea de un arc metalic. Întind mâna spre o deschizătură a combinei și o las într-un lăcaș anume pregătit. Acum robotul medical poate să mă examineze.

Un zbârnăit ușor arată că instalația lucrează din plin. Mașina mă studiază din toate punctele de vedere — îmi ia temperatura, îmi analizează sângele, îmi face electrocardiograma și encefalograma, stabilește ritmul proceselor vitale, metabolismul, caracteristicile principale ale funcționării diferitelor organe, determină substanțele care îmi lipsesc și cele care îmi prisosesc, măsoară tonusul meu nervos, determină nivelul și însușirile biocurenților pe care îi emit organele corpului meu ș.a.m.d. Totul sau aproape totul se descoperă și deci se poate preveni în fașă.

Peste zece secunde, o bilă de mărimea unei nuci iese dintr-un orificiu al aparatului. Iat-o în fața mea, pe o tăviță, împreună cu un pahar de apă minerală. Îi sparg coaja subțire între dinți și înghit conținutul, destul de gustos. Știu că acum „bilanțul” meu biologic se va îmbunătăți, căci medorobotul mi-a oferit, într-un

concentrat, tot ceea ce îmi lipsea. Presimt însă că va urma o ușoară dădăceală.

— Examenul medical s-a sfârșit! începe, într-adevăr, mașina. Stare în general bună. Se vede efectul pozitiv al muncii perseverente și al sporturilor practicate. În ultima lună — un oarecare exces de efort intelectual, care nu trebuie repetat. În ce privește analizele medicale au dat rezultate normale. Evită agitația. O viață mai ordonată, mesele mereu la aceeași oră și, neapărat, minimum opt ore de somn.

— Mulțumesc! S-a sfârșit?

— Nu! spune spre surprinderea mea medorobotul.

— Ce mai este?

— Vei rămâne sub observația noastră. Ești suspect de un proces incipient de aldoză.

— Aldoză? Asta ce mai e?

— O inflamație a țesuturilor superficiale, probabil de natură alergică.

— Și ce trebuie să fac?

— Ți-am și administrat un medicament, foarte eficient, în amestecul pe care l-ai înghițit adineaori. În afară de aceasta, peste trei zile revii neapărat la vizită.

— Atât de curând?

— Dacă nu vii, te aducem.

— Nu-i de glumă! remarc eu. Am ajuns să trăim sub teroarea mașinilor!

— În folosul vostru!

Dau să plec, dar medorobotul mă mai întreabă:

— Nu simți nimic deosebit?

— Mâncărimi! răspund eu, convins că arunc o vorbă la întâmplare.

— De când? mă chestionează mașina.

— De ieri seară.

— Unde te mănâncă?
— În brațul drept și pe piept.
— Ce s-a întâmplat ieri la complex?
— Am primit vizita făpturilor Clidei. Dar nu văd niciun fel de legătură...

Medorobotul nu comentează. Spune doar;

— Acum s-a terminat.
— Ba nu. Uite că acum continui eu: Aldoza de care vorbești are vreo legătură cu mâncărimile?

— Aldoza ta se manifestă într-o zonă mai întinsă decât mâncărimile. Am constatat-o, de pildă, și la urechea dreaptă. Dar este probabil cauza mâncărimilor. Dorești să mai comunici ceva medicului șef? Mă chestionează mașina.

— Comandantul vostru e tot o mașină?
— Nu, e un om.
— Transmite-i un salut cordial de marinar și urări de succese tot mai mari în profesie!

Liftul mă duce repede spre piața-terasă, unde mă așteaptă omnimobilul. O iau spre nord, deasupra văii Teleajenului. Zbor de data aceasta ceva mai spre apus și curând sub mine se află Muntele Sfântului Ilie. Câteva minute mai târziu ajung peste depresiunea Cheii, o întindere netedă, cuibărită la poalele Zăganului.

iată-mă înapoi la complex.

Pe terenul de volei mă întâlnesc cu Vlad. Și el are mâncărimi, dar i se pare ridicol să dea vreo importanță acestei bagatele. Când îi spun că medorobotul s-a declarat „îngrijorat”, râde în hohote. Formăm echipele și jucăm, bine dispuși, în cursul pauzei îi relatez pe larg despre cele aflate la centrul sanitar.

— Aldoza! exclamă el, când aude de diagnosticul prezumtiv care mi-a fost pus... Dacă ai da importanță

tuturor fleacurilor ăstora, ai deveni ipohondru. Eu cred că mâncărimile sunt de origine nervoasă. Clidienii ne-au furnizat senzații tari. Și cum scoarța cerebrală hotărăște de fapt cam totul...

Partida de volei se desfășoară într-un ritm îndrăcit și mă face să uit cu totul de mâncărime. Abia seara, când mă dezbrac, constat că pe mâna dreaptă și pe piept mi-au apărut minuscule pete roșii, care alcătuiesc, prin alăturare, un soi de zone roz. Și urechea dreaptă mă mănâncă!

Chem la televizofon câțiva colegi. Nu, n-au nimic similar. Unul dintre ei a auzit însă că la Divizia de Construcții trei inși au eczemă și mâncărimi. Vorbesc și cu Vlad. I-au apărut două pete mari, roșii, la subsuoara dreaptă.

Am oroare să fiu bolnav! Dar să sperăm că nu-i nimic serios și mai ales că nu voi ajunge sub oblăduirea medicilor.

3 august. Carantina

Vestea a căzut ca un trăsnet din senin.

Am dorit un cordon sanitar, o carantină care să ne ferească de turiști și de alți intruși? Ei bine, s-a instaurat! Și tocmai astăzi dimineață mă chemase Grig la telefon: voia să vină să mă vadă și, evident, să viziteze complexul! Urma să sosească la prânz. Când colo, ordin: nimeni nu mai iese, nimeni nu mai intră, ca-ntr-o leproserie...

A doua zi după vizita mea la centrul sanitar de lângă Văleni, în complex mișună de oameni care se plâng de mâncărimi. Unii își rup pielea de pe ei scărpinându-se. Câțiva fac chiar temperatură. La majoritatea celor atinși pulsul este foarte accelerat și o transpirație intensă îi face să sufere. În câteva cazuri, la aceste simptome se

adaugă violente colici de ficat și vărsături. Doi cercetători au trebuit să fie internați în micul nostru staționar.

Medicii complexului nu izbutesc să pună diagnosticul — fapt cu totul neobișnuit pentru vremea noastră. Medoroboturile sunt și ele neputincioase. Au fost aduși medici din București și din alte capitale ale Europei, dar fără folos. Un lucru este totuși clar pentru toată lumea: fenomenele s-au ivit după vizita clidiană!

În mijlocul neliniștii produse de această maladie — o veste bună. Martin Onofrei a izbutit să producă pozviri cu înmulțire ultrarapidă, de 3-4 ori accelerată față de cea obișnuită! Deși virusurile sale nu sunt încă de speța P.G. 7 în deplinătatea ei, succesul obținut are o mare însemnătate practică pentru „Operația Ciucaș”: înseamnă că atunci când vom avea în sfârșit „pozvirul Tiberiu-Onofrei”, cum i se spune tot mai des în revistele de specialitate,. Procesul de producere a albuminei alimentare va putea fi mult grăbit. Noutatea a fost anunțată chiar de Adam Tiberiu, în cadrul unui consiliu științific (oare de ce consiliile se țin acum mai des?!). Vrăjitorul l-a felicitat călduros pe Ursu.

S-a mai discutat despre progresele obținute de Divizia de Construcții, care a început să edifice, în stil mare, clădirile necesare viitoarei producții industriale de P.G. 7: benzi de transport a albuminei virotice, linii automate de fabricare a produselor de consum, depozite, rampe de încărcare ș.a.m.d. Dar a prezentat și el noi tipuri de alimente, de o mare complexitate, obținute recent din pozviri cu diferite adaosuri. E vorba de alimente imitând la perfecție pe cele naturale: ouă, icre, stridii, biscuiți, alune, zahăr, pastrama, frișca și altele! Dacă de gustat nu pot fi gustate, fiindcă adevăratul P.G. 7 nu există încă,

în schimb mirosul mostrelor care ne-au fost prezentate este foarte îmbietor. Dan visează să deschidă peste câteva luni un „restaurant demonstrativ” lângă Pasul Bratocea, unde cele mai reușite dintre produsele sale vor fi oferite turiștilor. Câțiva membri ai consiliului îl iau peste picior, dar Adam Tiberiu găsește ideea excelentă. Mie, personal, restaurantul mi se pare un nonsens. Alimentele din P.G. 7 nu vor mai avea nevoie de „reclamă”, cu condiția să fie hrănitoare și acceptabile ca gust.

Spre surprinderea mea, pe la sfârșitul ședinței își face apariția fratele meu, Toma Soare. Intră abia trăgându-și răsuflarea, scuzându-se ca a întârziat — ceea ce de fapt la el nu-i de loc neobișnuit. Se pare că a fost convocat de Adam Tiberiu, ca expert în agrochimie; construcția unor alimente sintetice cere rezolvarea de probleme chimice similare cu cele studiate de această știință.

Tiberiu este vizibil indispus de întârzierea lui Toma, căci punctualitatea constituie pentru președinte un cult. Ca sancțiune, îi limitează fratelui meu comunicarea pe care urma să o țină la un sfert de oră și-l roagă să prezinte în scris eventualele considerente suplimentare.

Toma mă surprinde de astă dată plăcut. Vorbește interesant și sistematic, prezentând datele cele mai noi și făcând sugestii concrete pentru rezolvarea problemelor de prelucrare a albuminei sintetice. Niciodată nu l-am auzit desfășurând o argumentație atât de clară și de precisă, expusă pe deasupra atât de însuflețit și de frumos. Probabil că a făcut o „pasiune” pentru ideea creării alimentației virotice și cum el, spre deosebire de mine, e în toate un mare sentimental...

Cel mai entuziasmat este însă Dan. Ia cuvântul și cere Vrajitorului ca Toma să rămână timp de două-trei luni la

complex, lucrând în laboratorul său. Președintele se declară de acord, și fratele meu acceptă, la rândul lui, fără ezitare. De altfel, dat fiind carantina, tot n-ar putea să plece imediat. Vasăzică, vom fi împreună! Dan îl asaltează pe Toma cu zeci de întrebări, dar Tiberiu îl roagă insistent să le amâne pentru după ședință. Acum îmi dau seama că Dan și Toma se potrivesc foarte bine. „Amândoi sunt niște exaltați”! — va spune probabil în curând despre ei Ursu.

Șeful producției stației pilot, Andrei Mereuță, un individ slab și osos, propune să se ia urgent în discuție boala care s-a ivit, dar președintele ne uimește pe toți refuzând să o facă.

— Problema aparține medicilor, argumentează Vrăjitorul. Sunt convins că totul se va rezolva cu bine și foarte curând.

— Probabil că n-ați fost de loc incomodat! observă, nemulțumit, cineva.

Drept răspuns, Tiberiu își descheie mâneca cămășii și pe antebraț apare o pată roșie, prelungă.

— Să nu dramatizăm excesiv lucrurile! spune el apoi, o expresie pe care nu i-o aud pentru prima dată. Activitatea complexului nu e doar cu nimic afectată...

De data aceasta, Onofrei e de acord cu el.

— Mult zgomot pentru nimic! spune Ursu, lapidar. Să ne vedem mai bine de treabă. Nu cred că mâncărimile au vreo legătură cu clidienii... Doar au fost și la Paris, și acolo nu se scarpină rumeni din pricina lor.

Fiul său, Vasile, este însă de cu. Totul altă părere. Nu ia cuvântul, dar spune destul de tare ca să se audă: „Și ce-o să ne ajute politica struțului?”

Propunerea lui Mereuță e pusă la vot, dar punctul de vedere al președintelui întrunește o majoritate

covârșitoare. Și eu l-am sprijinit. Nu știu de ce, dar discutarea maladiei în consiliu mi s-ar părea că echivalează cu o îngenunchere. Ar însemna că recunoaștem că ne-a lovit o năpastă de care nu mai știm cum să scăpăm. Or, deocamdată, cel puțin, cei mai mulți dintre noi își continuă normal munca științifică în cadrul „Operației Ciucaș” și s-ar putea prea bine ca mâine-poimâine așa-zisa „aldoză”, sau cum i se va spune, să constituie doar o amintire neplăcută, carantina să fie ridicată ș.a.m.d.

În orice caz, clidienii ne-au lăsat o „amintire”!...

Pentru prima dată ia cuvântul și Anda Tiberiu, „regina noastră”, cum a botezat-o Vlad. A fost invitată să prezinte un scurt referat despre perfecționarea studiului pozvirilor la microscopul electronic și se achită foarte onorabil. Vorbește cu prestanță, convingător. Se trece apoi la citirea unei scurte informări despre situația financiară a complexului.

În ce mă privește, contemplan spectacolul tragi-comic al efectelor subiective ale mâncărimilor. Unii le suportă cu stoicism, ca Vrăjitorul; numai după mimica lor ghicești câteodată că grozav ar voi să-și ușureze neplăcerea scărpinându-se în voie. Alții se scarpină pe ascuns, cu discreție, sperând să nu se observe sau fac diferite mișcări ale corpului, care le sunt probabil de folos. În sfârșit, sunt și alții care procedează deschis, cu îndârjire, cum este, de pildă, Martin Onofrei, care e tot timpul cu unghiile înfipite în ceafă. Priveliștea ar fi destul de caraghioasă, chiar hazlie, dacă n-ar exista o oarecare teamă că lucrurile vor evolua rău. Oamenii aceștia, atât de culți, atât de serioși, mulți dintre ei specialiști de renume mondial, sunt parcă scormoniți de un curent

subteran și nevoiți să se foiască asemenea unei turme de maimuțe atacate de un roi de insecte.

Vlad Chioara termină un desen reprezentând pe membrii consiliului în cele mai caraghioase poziții, luptându-se cu suferința lor. Dedesubt e scris, cu litere roșii: „Apocalipsul scărpinatului”. Masa ovală a consiliului, scaunele, sticlele de apă minerală se scarpină și ele în desen. Iar undeva, în fund, pe pervazul unei ferestre, o făptură din Clida hohotește până ce din „oul” violet sare, cu scânteii, gălbenușul.

În sfârșit, informarea financiară e gata, votăm cu docilitate și președintele ridică ședința.

Martin Onofrei, la care a ajuns tocmai desenul, îl contemplă îndelung, fără să clipească. Acum se apropie de Vlad. Pe fața lui — niciun surâs. Să se fi supărat?

— Tu știi că eu caut o logică în toate, Chioarule! Începe el.

— Asta-i firesc și îmbucurător, aprobă Vlad. Chiar când e vorba de umor.

— Tocmai de aceea, continuă imperturbabil Ursu, vreau să aflu de ce m-ai făcut scărpinându-mă cu pseudopozi clidieni și încă cu zece tentacule! Dacă-i o ornamentație gratuită, n-are nicio valoare expresivă și te-aș sfătui s-o suprimi imediat. Caricatura înseamnă adevăr și încă într-o formă foarte acută, hipertrofiată.

— Să vedeți, lămurește mucalit Vlad, m-am gândit că față de violența cu care acționați împotriva mâncărimilor, două mâini nu vă pot fi de ajuns. Folosiți deci cu încredere experiența înaintată a extratereștrilor...

— Cum de nu m-am gândit la explicația asta, tinere!? Bine. Așa merge. Ne-ai prins pe fiecare într-o atitudine caracteristică. De mult îmi spuneam că ar trebui să

deschizi o expoziție de caricaturi, care să schițeze istoria complexului, numai proștii și vanitoșii se vor supăra, iar celor înțelepți le va fi de un real folos.

Ne răspândim fiecare la munca lui. De fapt, situația nu poate fi considerată gravă. Din 483 de oameni care alcătuiesc personalul complexului, doar șase au afecțiuni mai serioase. Trăim și lucrăm mai departe, ca și cum nimic nu s-ar fi întâmplat.

Mulți regretă însă că tocmai complexul nostru a fost ales pentru nefericita vizită ciadiană. Tiberiu are neîndoielnic o serioasă răspundere în această privință.

12 august. Flagelul

Carantina mă indispoaze rău de tot. Din păcate, altă soluție nu a existat. Boala a atins peste 80 la sută din personalul complexului și e aproape sigur că este contagioasă. Numărul cazurilor care au necesitat internarea a atins astăzi 58.

Spitalizarea se face acum într-un sanatoriu nou, care a fost construit într-o singură zi, prin telecomandă, de către OMCU (Organizația Mondială pentru Construcții Ultrarapide). A venit și o echipă voluntară de medici renumiți, care va studia boala și va îngriji de bolnavi. Sunt opt doctori, care completează grupul celor ce deserveau înainte complexul. Gestul noilor veniți este foarte frumos, căci se închid cu noi în capcana în care suntem prinși.

Un alt sanatoriu, aflat în afara complexului, lângă Văleni, adăpostește și izolează pe cei 82 de oameni care au avut ghinionul să ne viziteze după izbucnirea bolii. Majoritatea lor au de acum simptomele respective. Printre ei se numără însuși Knut Jaspers, președintele Oficiului Planetar!

Dacă facem abstracție de sentimentul neplăcut că nu putem părăsi complexul, nu ne lipsește nimic. Zilnic, aerotransportoarele ne aprovizionează cu tot ce avem nevoie. Când asculți emisiunile de radio, îți dai seama că ne aflăm în centrul preocupărilor întregii lumi. Suntem însă contaminați de o boală necunoscută!

Chiar cei care nu au o formă serioasă a bolii sunt chinuiți tot mai rău de mâncărime în zonele inflamate și au pe deasupra simptome caracteristice unei maladii de ficat (poate de aceea i s-a spus în ultimul timp maladiei, „Hiparinoză”). Și fiindcă este vorba de o boală care afectează ficatul, am ajuns cu toții nervoși, iritabili, ceea ce duce la încordări și certuri destul de frecvente.

Din păcate nu suntem destul informați despre evoluția maladiei. Astă seară vreau neapărat să aflu mai precis cum stau lucrurile și de aceea m-am hotărât să mă duc la sanatoriu: printre medicii voluntari este și un prieten al meu, hematologul spaniol Alfredo Doria.

Sanatoriul nou este o clădire scundă, cu numai un etaj, finisată la exterior în culori pastel, plăcute și odihnitoare. Portarul automat vrea bineînțeles să mă oprească, dar am o plăcere deosebită să-l păcălesc, cam în același fel cum am făcut-o mai de mult cu ușa încuiată a sanctuarului. De ce să nu intrăm aici? Poate ca să nu-i tulburăm pe medici în activitatea lor? Sunt însă sigur că Alfredo va fi bucuros să ne revedem. Numai să-l găsesc! Ușa unui salon de bolnavi se deschide. Doi oameni zac acolo, față în față, în paturile lor. Unul dintre ei are mari pete roșii și cafenii pe față, celălalt este de o paloare îngrozitoare.

Ușa s-a închis și grupul de medici ieșit din salon vine acum spre mine, de-a lungul coridorului. Alfredo Doria este printre ei. În sfârșit m-a zărit și ne îmbrățișăm cu căldură.

— Bravo, Alfredo! îi spun eu. Sunt bucuros că ai venit aici. Cavalerismul este la înălțime printre voi, medicii.

— Asta ne e meseria! spune el, modest. Și adaugă: Vrei probabil să afli vești, nu-i așa?

— Firește! confirm eu.

— Perfect. Într-o jumătate de oră, contravizita se va termina. Așteaptă-mă în cabinetul meu, la camera nr. 23.

Cabinetul lui Doria este o cameră mică, plină de reviste medicale și aparate. Îmi recunosc prietenul în ordinea exemplară care domnește aici. Ca să nu mă plictisesc, dau drumul radioului-inel.

În acest punct al relatării se situează însemnarea privitoare la „bolnavul evadat”, care precede aceste amintiri și care m-a îndemnat să le aștern. Nu voi reveni asupra ei, căci sunt încredințat că oricare dintre cititorii „pseudo-jurnalului” meu va ști s-o integreze în istorisire.

Alfredo e acum în fața mea, în cabinet. Își ridică fruntea și zâmbește. Are o față rotundă, jovială, căreia mustața subțire îi dă o notă aparte. Ochii mari, albaștri, exprimă candoare și generozitate.

Avem atâtea lucruri de discutat, despre prieteni, despre munca fiecăruia, despre proiectele de viitor! Cum este și firesc, ajungem însă curând la „hiparinoză”.

— Maladie necunoscută, agent patogen cu totul neobișnuit! rezumă Alfredo situația. Mașinile și oamenii sunt la fel de neputincioși.

— Observația clinică ce spune?

— Sunt afectate în primul rând ficatul și vezicula biliară. Avem două cazuri în care s-a ajuns la icter.

— Și care e evoluția?

— În cel mai bun caz, staționară. Nu am obținut încă la niciun bolnav vreo ameliorare. Căutăm să întărim organismul și să aplicăm un tratament simptomatic; ungem, de pildă, regiunile inflamate cu substanțe calmante. Uneori evităm agravarea.

— Și tu crezi că clidienii ne-au adus boala?

— E plauzibil. În orice caz, o legătură trebuie să existe...

— Ați încercat inocularea bolii unor animale de experiență?

— Li s-a injectat sânge de bolnav. Dar boala nu s-a transmis... Boli dintre acestea, continuă Alfredo, se sting uneori tot așa de repede cum au apărut. Trebuie să-i descoperim originea cât o avem sub ochi, pentru ca s-o prevenim pe viitor.

— Să sperăm că atunci când veți avea rezultate. Concrete și importante o să le comunicați tuturor...

Pe scurt, care sunt după părerea ta perspectivele?

— Perspectivele? În secolul XXI o boală nu poate rămâne mult timp un mister. Problema este cât va dura până ce-i vom da de hac. Asta depinde în primul rând de noi, de medicii cercetători...

Alfredo îmi vorbește apoi amănunțit despre investigațiile întreprinse până acum. Mare lucru nu s-a prea realizat.

14 august. Contraofensiva psihică

Evenimentele se precipită.

Astăzi, la ora 5 dimineața, Dan mă trezește din somn, chemându-mă la televizofon. Radioul a anunțat o veste

importantă și îngrijorătoare: hiparinoza se extinde în afara complexului nostru!

. La Centrul de comandă a vremii (C.C.V.) de lângă Benghazi (Libia), au fost înregistrate ieri 12 cazuri! Or, tocmai la C.C.V.-Benghazi s-a dus, de la noi, delegația de clidieni. Deci e limpede că clidienii sunt cei care ne-au adus nenorocirea! Dar cum? Bineînțeles că s-a instaurat și la Benghazi carantina și acum va începe, firește, „vânătoarea” după toți cei care au fost în ultimele două săptămâni la C.C.V. Și pot fi deci presupuși contaminați.

Aș vrea, Grig, ca, parcurgând aceste rânduri, să-ți dai seama de toată grozăvia pe care a reprezentat-o hiparinoza. Complexul era punctul cel mai grav lovit și nu știam ce se va întâmpla de acum înainte. Poate că îmbolnăvirile de la Benghazi reprezentau începutul răspândirii bolii pe întreaga planetă. Nu ne găseam oare la începutul unei mari calamități, a unui flagel care avea să cuprindă continentele, asemenea ciumei sau holerei de altădată?

La sanatoriul nostru sunt internați acum 121 de bolnavi, un sfert din efectivul complexului! Câțiva dintre ei au ajuns într-o stare foarte critică, medicii înclinând spre grefarea unui ficat sintetic. S-au produs și câteva cazuri inexplicabile de orbire — să nădăjduim temporară.

La masa de prânz se nimerește să stau lângă Alfredo. Oboseala e vizibilă pe fața lui și, din când în când, buzele i se mișcă fără să rostească vreun cuvânt: admonestează interlocutori necunoscuți mie, vorbind singur.

— Bolnavii noștri sunt tot mai dificili. Nervii le sunt zdruncinați, îmi mărturisește el. Nu ne ascultă, sunt mereu nemulțumiți, se iau la hartă între ei...

— Medicii sunt toți atinși?

— Alaltăieri s-a îmbolnăvit și ultimul medic. Din 11 doctori, cinci au forme acute, așa încât nu mai pot să-și facă meseria. Măine mai vin încă trei medici voluntari.

— Și cercetările? mai întreb eu.

— Am reușit în sfârșit să transmitem boala unor șoareci albi, la care vom experimenta diferite tratamente.

— Mâncărimile apar și la animalele bolnave?

— Firește, cu tot cortegiul de simptome. Inflamații, mâncărimi, o degradare progresivă a ficatului, confirmată în mod cert de primele autopsii.

Privesc în jurul meu. Oamenii de la mese au o expresie chinuită. Sunt foarte palizi și consumă în silă mâncarea.

— Icter? îl întreb pe prietenul meu, arătându-i câteva chipuri galbene.

— Mai precis subicter! observă el, urmărindu-mi privirea.

Sunt obosit.

— Mă duc să mă culc, Alfredo. Un obicei cu totul nou la mine. După masă făceam sport, dar de când cu hiparinoză simt nevoia să mă odihnesc...

— Te invidiez! zâmbește el. Peste exact un sfert de oră încep consultațiile cu bolnavii nespitalizați. Și cum tot complexul e bolnav, cu excepția lui Iosif Gruia, cred că s-au format de mult cozi interminabile la toate cele trei cabinete.

În drum spre pavilionul unde locuiesc îl întâlnesc pe Dan. Mă convinge să trec, pentru „două clipe”, pe la el. Nu-l pot refuza. A vrut să-mi arate că pe balconul camerei cultivă, în mici lădițe de pământ, câteva soiuri de plante alimentare. A obținut roade destul de mari cu ajutorul acceleratorilor de creștere. Mă sfătuiește să-l imit, ca un bun gospodar.

— Nimic nu-i mai important, când ești bolnav, decât o hrană substanțială, comentează el.

...întins în pat, mă străduiesc să-mi prefac oboseala în somn. Așa, nemișcat, resimt însă și mai tare mâncărimile. Pieptul, mai ales, mă arde îngrozitor. Îmi vine să mă scarpin, dar știu că ar fi și mai rău. Mă apăs ușor, cu palma, de câteva ori, în zona inflamată. Nu obțin însă decât o ușurare trecătoare. Încerc apoi să mă liniștesc aplicând un lichid spumant, pe care mi l-a dat Alfredo. Senzația neplăcută se atenuează, dar nu dispare cu totul. Încep să simt furnicături și în brațe, semn că și acolo se va dezlănțui mâncărimea. În ficat s-au pornit niște junghiuri violente. De somn nu mai poate fi deci vorba! Știu ce am de făcut: voi lua diseară un somnifer puternic, pentru ca să am măcar o noapte liniștită.

Cobor pe aleea principală a complexului, cu gândul să mă plimb. În televizofon răsună un apel:

— Ești chemat la consiliul științific!

Cum de am uitat? Consiliul a fost anunțat încă de două zile. Tiberiu convoacă acum ședințele săptămânal, de obicei miercuri, de fiecare dată la aceeași oră. Această regularitate vrea parcă să contracareze primejdia destrămării care ne împresoară.

De data aceasta se dezbate comunicarea unui colaborator al lui Adam Tiberiu, Ștefan Badiu. Printr-o modificare minimă a Pozvirului Tiberiu-Onofrei (P.G. 7), când acesta va exista în sfârșit, Badiu consideră că se va putea obține un virus de o mare eficiență pentru accelerarea creșterii legumelor și realizarea unor recolte sporite de 7-8 ori. Iau cuvântul mulți specialiști, dar am impresia că fiecare este cu gândul la cu totul altceva și nu e greu de presupus la ce. Cu toții își exprimă părerea critică sau aprobă, argumentează abundant, dar

cuvintele rămân parcă suspendate într-o pâclă. Ce contează toate aceste docte „puncte de vedere” în plină dramă a hiparinozei?

Martin Onofrei tace cu încăpățănare și singura lui grijă pare din nou un scărpinat vizibil și inestetic. Nu știu dacă e indiferent față de tot ce se discută sau mai curând foarte abătut. În orice caz, gesturile îi trădează o mare nervozitate.

Toma lipsește de la consiliu, deși sunt sigur că a fost invitat! Ce-o fi cu el? De când a veni t, a fost foarte activ, efectuând lucrări și prezentând referate bine apreciate. Numai cu ideea carantinei nu se împăca de loc.

La sfârșitul ședinței ia cuvântul Adam Tiberiu. Vorbește foarte convingător despre un subiect până acum ocolit, despre boală. Este vorba de eforturile pe care trebuie să le facem pentru a nu ne lăsa copleșiți de hiparinoză. Începe prin a spune că principala armă de luptă este munca, activitatea științifică cea mai regulată și perseverentă. Fiecare om, fiecare compartiment să se preocupe de continua înaintare spre obiectivele fixate. Acest lucru e important — pentru a crea P.G. 7, dar și pentru sănătatea noastră. Cine se lasă obsedat de boală se prăbușește. După părerea lui Tiberiu, la sanatoriu nu s-au internat numai oameni fizicește foarte bolnavi, ci și cei cuprinși de „psihoza hiparinozei”.

— Trebuie să lăsăm medicilor grija descoperirii cauzelor și remediilor bolii, încheie el, iar noi să combatem maladia psihic să privim epidemia drept în față, fără să oprim nicio clipă mersul nostru înainte. Să ne propunem realizarea Pozvirului G 7.

În termenul stabilit, adică în trei luni de acum înainte. O bătălie în a cărei victorie crezi cu fermitate este dinainte câștigată, în timp ce șovăiala deschide drumul

înfrângeri, Martin Onofrei bate nervos cu degetul în masă. Buzele i se mișcă de parcă ar șopti ceva. „Bine că nu ne cere să murim în picioare! ” reușesc eu să prind, la un moment dat.

De pretutindeni se aude „Sst! Sst!” Cuvântul lui Tiberiu a făcut o puternică impresie. S-a deschis contraofensiva psihică împotriva hiparinozei...

19 august. Doi exaltați

Aventurismul fratelui meu s-a dat iar pe față. Deși nu sunt bănuiră deschis de complicitate, mulți mă privesc chiorâș.

Toma a șters-o ieri, sfidând carantina! Așa se explică faptul că n-a mai venit la ultimul consiliu. Dan mi-a mărturisit candid că a știut de intențiile lui și n-a spus nimic nimănui! N-are dreptate Ursu când califică asemenea oameni drept exaltați?

De fapt, pentru cine îl cunoaște pe Toma, deznodământul ăsta nefericit era de așteptat. Cum să suporte el o claustrare atât de severă? Doar nu se împăca nici cu disciplina vieții obișnuite!

Și când mă gândesc că alaltăieri discutasem cu el „preventiv”, între patru ochi, și-l rugasem „să nu facă vreo prostie”. „Cum poți să mă bănuiești de așa ceva? Îmi replicase el ironic. Îți jur că pentru mine un țarc e cel mai atrăgător lucru din lume”.

Acum este firește căutat pretutindeni. Așa cum se pricepe el să se ascundă, nu va fi însă ușor de găsit...

Din nou mă conving ce bun organizator e Tiberiu. Nu numai că se ocupă mai mult ca oricând de desfășurarea activității fiecărui colectiv științific, dar dă acum o atenție sporită recreării oamenilor în afara orelor de lucru. În ultimul timp s-a interesat personal de dezvoltarea diferitelor discipline sportive, de organizarea

audițiilor muzicale, de înzestrarea bibliotecii complexului cu cele mai noi cărți și reviste. Discursul Vrăjitorului de la ultimul consiliu științific a fost înregistrat de Dan, pe care ideile președintelui l-au entuziasmat, ca de obicei. I-a dat apoi o largă răspândire, bineînțeles cu acordul lui Tiberiu. Acum toți știu ce a spus președintele: s-a format un puternic curent de opinie pentru susținerea „formulei” lui.

În ultimele patru zile, în sanatoriu n-au mai fost internați decât doi noi pacienți. Alți cinci au fost lăsați să-l părăsească, întrucât starea lor nervoasă se ameliorase (urmare a îndemnurilor președintelui?), în timp ce starea fizică se menținea staționară. În schimb au trebuit să fie efectuate două grefe de ficat bolnavilor celor mai grav atinși, iar o serie de alte cazuri se apropie și ele de același deznodământ.

De când cu ultimul consiliu, pot spune că am lucrat mai mult și mai bine. Cuvintele lui Tiberiu au avut și asupra mea un efect tonic. Evident nu sunt mai puțin bolnav — chiar acum mă chinuie o mâncărime teribilă, iar ficatul mă doare fără întrerupere —, dar mă las mai puțin tulburat de boală.

24 august. Pe muchie de cuțit

Încă câteva zile până la dezvăluirea pe care mi-a promis-o Martin Onofrei! Ce va aduce consiliul de la 28 august? Care este substratul și care sunt rezultatele experimentărilor pe care le desfășoară în mare taină?

Hiparinoza continuă să facă ravagii. E drept, întreprindem totul ca să nu fim obsedați de boală, aplicăm remedii muncii intense și regulate, căutăm să ducem o viață extraprofesională cât mai interesantă, dar maladia continuă să acționeze, destul de indiferentă față de strădaniile noastre. După o temporară scădere a

numărului celor sanatorizați, de ieri efectivul lor a început iar să crească, ajungând acum la 129.

Laboratoarele suferă descompletări tot mai grave. Pentru ca „Operația Ciucaș” să continue, a fost necesar să se recurgă la treceri de personal dintr-un colectiv într-altul.

„Tăcerea” medicilor a provocat serioase nemulțumiri. O delegație a cercetătorilor complexului s-a dus la conducerea Sanatoriului pentru a cere explicații asupra stadiului cercetărilor privind hiparinoză. Răspunsurile primite au dezamăgit profund prin nesiguranța lor. După unele indicii, ar fi vorba de un virus necunoscut, care nu se lasă pus în evidență, după altele, contactul cu făpturile Clidei ar fi influențat negativ ficatul, care ar fi reacționat cu violență la biocurenții, extrem de puternici, emiși de extraterestri. În sfârșit, se mai presupune că ar fi vorba de un intens efect alergic, provocat tot de clidieni. Analiza ficatului celor doi bolnavi cărora medicii fuseseră nevoiți să le grefeze organe sintetice de înlocuire vădise o degradare aproape totală a țesuturilor, comparabilă cu aceea produsă în ciroză. De altfel, cercetări intense se desfășurau și în afara complexului, în mare parte pe baza probelor trimise de sanatoriul din Ciucaș. Recent se înființase un nucleu de studiu și la Centrul de comandă al vremii din Benghazi, unde boala se răspândea cu o mare iuțeală, tinzând să cuprindă, ca și la noi, tot personalul.

Un alt punct de cercetare a fost organizat pe lângă sanatoriul de izolare de lângă Văleni. Aici sunt acum internate 628 de persoane, care au fost, într-un fel sau altul, în contact cu personalul complexului nostru. În sfârșit, investigațiile se desfășurau până și în Federația Clida, unde o expediție terestră a primit indicația să

caute agentul patogen care provocase atâta rău pe Pământ; bineînțeles că exploratorii cosmici luaseră măsuri severe pentru a evita orice contaminare. Până acum, nici de acolo nu se semnalează însă vreo descoperire utilă.

Oare va izbuti Martin Onofrei ceea ce n-au izbutit toți ceilalți? Nu pot uita că, în decursul memorabilei discuții pe care am avut-o cu el în sanctuar, mi-a spus că privește calamitatea hiparinozei și ca un fel de dramă personală. Nu înțeleg în ce sens. Nu știu nici de ce susține că va trebui să-l „judecăm” și la ce se referă când vorbește de un marș al „penitenței”. Vlad, singurul căruia m-am destăinuit, bănuiește că în decursul experiențelor sale asupra bolii a recurs la anumite mijloace care sunt considerate „neîngăduite” și că acum regretă acest lucru. Dar despre ce fel de mijloace e vorba?

Televizofonul mă cheamă la realitate. Chipul mamei mă privește grav și cu dojana. Am înțeles: a aflat despre Toma.

— Au fost să-l caute și pe la mine, îmi zice ea. Și tu nici nu mă preveniseși că a fugit de la complex.

— De data asta nu este numai o dispariție, ci și un delict! remarc eu. Ce sa ne facem, mamă? Asta e firea lui; a fost și rămâne un zănatic.

— Crezi că-i adevărat ce spuneau oamenii aceia? ziceau că va răspândi peste tot hiparinoza...

— Mi-e teamă că așa e, mamă! Boala asta se întinde ca o pecingine. În orice caz, dac-aș fi Toma, m-aș refugia de astă dată într-un pustiu; măcar să nu fac rău altora.

Mama îi ia, bineînțeles, apărarea:

— Sunt convinsă că așa a și procedat! N-ar îndura gândul să facă rău altora.

— Să sperăm, mamă, să sperăm!

— Iar tu trebuie să-l găsești. Ești doar cel mai bun frate din lume...

„Deodată, în receptor răsună un al doilea apel, suprapus convorbirii familiale. Întrerup discuția și pe micul ecran apare chipul lui Iosif Gruia, parcă mai întunecat ca de obicei.

— Radu Soare, poți să-l aduci pe Doria? în grabă și cu toată discreția necesară! E foarte urgent!

— Dar ce s-a întâmplat?

— Nu mă întreba nimic! Să vină cât mai curând, la mine în apartament, cu trusa medicală. E vorba de un bolnav...

Alfredo e tocmai în laboratorul lui hematologic și nu-i ușor să-l conving să lase totul baltă. Până la urmă vine totuși cu mine fără să înțeleagă prea bine de ce nu vreau să chem medicul de gardă, care de data aceasta e tocmai un renumit diagnostician. Când îi mai cer pe deasupra să păstreze, timp de câteva zile, un secret absolut asupra celor ce va vedea, se arată și mai intrigat.

— Ce-i cu afacerea asta dubioasă? întreabă el pe jumătate glumind, pe jumătate serios.

— Ai încredere în mine! îl rog eu. Peste numai câteva zile îți voi da toate deslușirile. Și nu vei regreta că m-ai ajutat!

Pășim în tăcere până la apartamentul lui Gruia. O clipă îmi trece prin minte că „pacientul” ar putea fi Toma.

Într-o nișă a camerei de odihnă, în fund, corpul unui om se frământă pe o canapea. Trepidații violente îl străbat.

Ne apropiem, însoțiți de Gruia...

Bolnavul este profesorul Martin Onofrei. Ochii îi sunt larg deschiși, dar parcă nu vede. Privește fix înainte,

spre un punct indefinit al spațiului. Obrazul îi e livid și broboane mari de sudoare îl parcurg.

— Ce s-a întâmplat cu el? întreabă Alfredo, dar Gruia nu-i răspunde.

Acum bolnavul a început să sughiță. Ochii lui, ochii aceștia rotunzi, fantomatici, ies tot mai mult din orbite.

— Încercare de sinucidere? întreabă medicul.

— Nu! replică asistentul.

— A luat vreun medicament? I s-a făcut vreo injecție?

— O injecție experimentală, spune sumar Iosif Gruia.

— Cu ce? întreabă surprins Alfredo.

Asistentul nu răspunde. Îi întinde însă o sticluta.

Medicul o cercetează atent și șoptește:

— Un preparat conținând o doză mare de adrenalină. Restul numai analiza îl poate arăta...

Îi ascultă lui Onofrei bătăile inimii, îi ia pulsul. Apoi, cu aparatul portativ de analize medicale, îi investighează rapid compoziția sângelui. În timpul acesta, fața profesorului s-a făcut lac de sudoare, iar respirația s-a prefăcut într-un horcăit.

— E mai puțin grav decât pare! ne spune Alfredo după câteva clipe. O să-i fac o injecție întăritoare. Trebuie să-i țineți mâna, căci este inconștient și se poate smuci...

Injecția a fost efectuată. Minutele trec însă fără să intervină vreo schimbare. Horcăitul e acum mai slab, dar un sughiț violent a început să-l scuture pe bolnav.

— Niciun rezultat? îl întreb eu îngrijorat pe Alfredo.

— Răbdare! Vom obține curând o ameliorare... Uitați-vă la bolnav!

În obrazul stins și alb au apărut, într-adevăr, primele culori, iar respirația devine treptat mai liniștită. Capul pendulează pe pernă dintr-o parte într-alta, iar ochii

capătă expresie, căutând în jur. Și buzele se mișcă, dar cuvintele nu reușesc să le treacă pragul.

Și deodată se întâmplă lucrul cel mai extraordinar: roșeața hiparinotică de pe gâtul lui Onofrei începe să se retragă! La un moment dat, acolo mustește un lichid portocaliu, apoi pielea se decolorează. Gâtul „se curăță” de boală. Alfredo privește atent bolnavul, apoi se uită, pe rând. La mine și la Gruia. Începe să înțeleagă.

În sfârșit, Onofrei ne vede, la rândul lui.

— Efectul? întreabă el, cu un glas pierit, aproape sufocat.

Gruia îi răspunde, liniștit, monosilabic:

— Cel așteptat.

Pielea gâtului are acum aproape culoarea obișnuită.

— La 28 august, îi spun eu lui Alfredo, profesorul Onofrei va ține comunicarea în care va lămuri totul. Până atunci contăm pe discreția ta. E rugămintea noastră insistentă.

Medicul dă din cap fără să se uite la mine. Nu mai reușește să-și desprindă privirea de pe gâtul profesorului. Bunul meu Alfredo! Îți mulțumesc pentru tot ce-ai făcut!

Deci Ursu a găsit leacul?... Ar fi prea frumos ca să fie adevărat și totuși... ciudat om Onofrei ăsta! Nu știu de ce, dar nu pot avea nicio încredere în el.

27 august. Monstrul hiparinotic

Față de situația grea în care se desfășoară, cercetările noastre progresează destul de bine. Iau parte toți cei care n-au fost aruncați la pat. Președintele vizitează des punctele de lucru și găsește, cu un talent pe care îl admir, cuvinte de apreciere și stimulare pentru fiecare pas înainte. Oficiul Planetar și O.M.A. Au început din nou să se intereseze de rezultatele muncii noastre. Deși

numărul celor spitalizați a crescut iar în ultimele zile, „contraofensiva psihologică” inițiată de Tiberiu continuă să dea roade.

În ce-l privește pe Toma, așa cum era de așteptat, a fost „capturat” de autorități. Este acum internat la centrul sanatorial de lângă Văleni, sub o supraveghere severă. La complex; „țarcul” era, oricum, mai larg...

Astăzi este aci o zi foarte agitată. Dimineța s-a aflat că Ion Ladea, asistentul lui Martin Onofrei, a ajuns într-o stare extrem de gravă, deși cu două zile mai înainte i se grefase un ficat sintetic. Alfredo, pe care l-am întâlnit întâmplător, îmi spune că tot trupul, acoperit de roșeața caracteristică hiparinozei, i-a devenit o, singură plagă imensă; în interior, aceeași inflamație generalizată a organelor și mucoaselor.

Înrăutățirea a intervenit brusc în cursul nopții, și vestea a produs o mare emoție în tot complexul. Dimineța, pe la ora 9, ne-am dus câțiva cunoscuți să-l vizităm. Eram eu, Iosif Gruia, Dan, doi laboranți și, bineînțeles, Martin Onofrei. Înainte de a intra la bolnav, Ursu stă de vorbă cu profesorul Duncan, directorul sanatoriului, care tocmai ieșea din salonul lui:

— E grav?... Ce șanse sunt? Începe el prin a-l întreba. Duncan răspunde monosilabic la ultima întrebare:

— Puține.

— N-a suportat grefa?

— Ficatul sintetic funcționează normal.

— Atunci?

— Inflamația superficială paralizează, ca o arsură gravă, funcțiile vitale. Inflamația internă are și ea consecințe foarte serioase. S-a produs un proces general și accentuat de slăbire și degradare a organismului. Pulsul a scăzut la 34 de bătăi pe minut.

Deosebesc o vibrație stranie în glasul lui Onofrei când întreabă:

— Dispariția imediată și totală a inflamației l-ar mai putea salva?

Duncan îl privește stupefiat. Ar crede că glumește dacă împrejurarea n-ar fi atât de acută.

— O întrebare fără rost. Cum să dispară?

— Vă rog totuși să-mi răspundeți, insistă Ursu ferm, și pe fața lui mare, dezagreabilă trăsăturile parcă au încremenit.

— Dacă țineți neapărat... Nu sunt sigur, dar cred că dispariția fenomenului inflamatoriu l-ar putea salva.

— Altfel?

Duncan se uită intrigat și nemulțumit la Onofrei, dar îi răspunde totuși:

— Cu mijloacele de care dispunem nu putem să-i prelungim agonia mai mult de câteva zile.

Trăsăturile lui Onofrei sunt parcă cioplite în lemn. Doar ochii săi verzi privesc, cu o intensitate neînchipuită, drept înainte, mult dincolo de Duncan.

— Să intrăm! spune el, în sfârșit, și ne face semn spre salon. L-a uitat pe profesorul Duncan și se desparte de el fără ca măcar să-i mulțumească.

Ladea va fi deci prima victimă a hiparinozei, primul om căruia contactul cu făpturile Clidei i-a fost fatal! Asta în afară de cazul în care Onofrei...

Iată-ne în salon. Din cele două paturi numai unul este ocupat. Celălalt bolnav a fost probabil evacuat.

Lângă Ladea veghează în permanență o soră. Bolnavul e de nerecunoscut. Fața îi e roșie și congestionată, buzele s-au îngroșat enorm, nasul — un ciucure imens și ridicol în mijlocul obrazului. Printre pleoapele umflate, grele, două fante mici lasă să sclipească vag lumina

ochilor. Un chip schimonosit, un adevărat monstru hiparintic! Mâna stângă îi atârână, grea și inertă, la marginea patului, în timp ce dreapta îi joacă, cu degete butucănoase, umflate, într-un tremur neîntrerupt, pe pătură — un tremur care îmi amintește de reacția noastră la apropierea clidienilor...

Cum ne zărește, Ladea începe să vorbească, slab, dar precipitat. Încearcă să și zâmbească, dar surâsul se preface în grimasă. Acum buzele i se mișcă cu eforturi mari și lasă să se întrevadă gingiile și limba, umflate și ele. Nu reușim să pricepem ce spune! Abia după un timp identificăm unele cuvinte: „acum”, „încercare”, „profesore”, „experiență”, „ultima șansă”.

Sora încearcă să-l liniștească, îi explică că n-are voie să facă eforturi. Dar Ladea continuă să se agite. Se și ridică în pat, încât aproape ajunge să șadă. Îngână mereu, dar nu se înțelege mai nimic din ceea ce spune. Doar un nume devine de câteva ori inteligibil: „Ioana”, „Ioana”, „Ioana”...

— E fetița lui î îmi șoptește Iosif Gruia. Ne vorbea adesea de ea.

Apoi, pe neașteptate, agitația se curmă și Ladea se prăbușește pe spate, ca o masă inertă. Mâna dreaptă nu-i mai tremură. A rămas imobilă. Ochii au încrămenit, iar buzele nu mai mișcă. Doar pieptul se ridică puțin și rar, mereu în același ritm.

Inima mi-e un ghem de emoții. Martin Onofrei s-a apropiat de bolnav și i-a apucat mâna stângă. I-o strânge cu putere.

— Să ai încredere în noi, Ladea! Vom încerca totul...

Bolnavul nu-l mai aude. Respirația îi devine tot mai rară, ochii i se închid pe neașteptate. Sora privește aparatul-brățară de pe mâna bolnavului, apoi ne spune:

— Pulsul și tensiunea sunt neschimbate. Probabil că l-a epuizat efortul...

Deodată simt că Onofrei m-a luat de braț. Îmi șoptește eu voce răgușită:

— Soare, îndepărtează sora pentru câteva minute. Fă-o chiar acum!

Am înțeles. Ies, dar nu știu încă cum voi proceda. Am pornit, fără să-mi dau bine seama de ce, spre cabinetul lui Alfredo.

Îl prind pe coridor.

— Ascultă, Alfredo! încep eu. Trebuie să ne ajuți iar: Onofrei și Gruia sunt în salonul lui Ladea. Profesorul Duncan ne-a spus că situația e disperată. Vor să încerce... înțelegi? Cheamă sora de acolo...

— Cu neputință, Radule! izbucnește Alfredo, revoltat. Nu am dreptul să favorizez experiențe secrete și încă în plin sanatoriu. N-ar trebui să-mi ceri asemenea lucruri.

— Alfredo, Ladea e altfel pierdut! insist eu. Preferi să se curețe?

Doctorul rămâne câteva clipe tăcut.

— Nu pot, înțelege-mă! repetă el, dar de această dată eu glasul mai scăzut.

Alfredo mă privește lung, parcă fără să mă vadă. Se dă în el o luptă grea. Trebuie să spun lucrurilor pe nume, cât mai direct.

— Ladea poate trăi numai grație leacului descoperit de Onofrei! adaug eu, deși nu sunt sigur că așa se va întâmpla.

După o ultimă împotrivire („De ce naiba se fac lucrurile astea pe ascuns!?”), prietenul meu consimte pe neașteptate.

— Ai, cred, dreptate! Noi, medicii, nu-l mai putem ajuta... Și cât trebuie să lipsească sora?

— Doar cinci minute, Alfredo. Asta-i tot. Îți mulțumesc!

— Am înțeles. Iată-mă în conspirația voastră, încălcând regulile cele mai elementare ale eticii medicale.

— Pentru viața unui om.

Alerg, firește, să-l anunț pe Ursu.

...Am rămas în odaia bolnavului numai eu, Gruia și Onofrei. Sora este la Alfredo, iar ceilalți vizitatori au fost și ei îndepărtați, sub diverse pretexte, din salon. Gruia a făcut bolnavului injecția.

— Am introdus o doză masivă! îmi explică asistentul. Altfel nu puteam spera să reușim.

Bolnavul nu reacționează însă în niciun fel și timpul trece. Respirația e la fel de rară, brățara medicală indică același puls, hipotensiunea se menține.

Tocmai vreau să-i cer lămuriri Ursului când sora reintră în încăpere. E nervoasă și bombănește:

— M-a chemat să-i caut o fișă fără nicio importanță! De unde să știu eu unde a vârât-o? Profesorul Duncan îmi ceruse să nici nu mă mișc de aici!

O privire pe brățara medicală o liniștește:

— Noroc că nu s-a întâmplat nimic. Altfel tot eu ieșeam vinovată.

Abia s-a așezat însă lângă bolnav și trupul acestuia este cuprins de un spasm puternic. Capul se ridică brusc în sus, lăsând să se vadă un imens măr al lui Adam. Ochii se deschid mari, dar orbi. Apoi bărbia cade brusc, cu un zgomot surd, în piept.

E din nou nemișcat, dar respirația s-a accelerat și dinții clăntăne ușor. Pulsul ajunge la 80 de bătăi pe minut, apoi la 100, la 130, 140...

— Mi-e teamă că se apropie o criză! spune agitată sora și-l cheamă prin televizor pe Duncan.

Peste puțin timp, profesorul își face apariția, însoțit de câțiva medici. Ne retragem într-un colț al încăperii.

Duncan vorbește nedumerit colegilor săi:

— Nu mă așteptam la un asemenea șoc.

— E sfârșitul! remarcă cineva. Ultima răzvrătire a organismului.

În încăperea a intrat acum și Alfredo Doria. Din obraji i s-a scurs parcă și ultima picătură de sânge.

— Puls 166, tensiune 29! spune un medic aflat lângă bolnav ca să fie auzit de cei ce se găsesc prea departe spre a citi variațiile luminii de pe brățară.

— Mi-e teamă de o comoție cerebrală! șoptește profesorul.

I se injectează bolnavului un vasodilatator.

Respirația a devenit spasmodică.

Deodată Ladea deschide ochii, rotindu-i de-a lungul panoramei celor din încăperea. Se opresc îndelung asupra lui Onofrei.

— Pulsul și tensiunea încep să scadă și încă foarte repede! spune acum, surprins, Duncan.

Și brusc „reacția Onofrei”, cum avea să fie numită mai târziu, se produce. Mai întâi bolnavul transpiră masiv, apoi din pielea lucind de sudoare apare la suprafață lichidul portocaliu pe care l-am mai văzut.

— Puls 90, tensiune arterială 16! se aude din nou același glas.

— Aproape normal! comentează, cu vocea schimbată, profesorul Duncan.

Pe epiderma roșie și congestionată au apărut acum minuscule pete albe, care joacă caleidoscopic, dintr-un loc într-altul. Petele cresc, se unesc în pete mai mari, pe alocuri atingând dimensiunea unei monede mijlocii. Petele mari se contopesc la rândul lor și, în câteva

minute, ajung să alcătuiască culoarea predominantă. Minunea se înfăptuiește. Sinistra roșeață a pielii dispare, spre uluirea cea mai deplină a medicilor.

Mă uit la ceas.

De la injecție au trecut exact cincisprezece minute. Obrazul, gâtul, mâinile lui Ladea sunt albe! Inflamația cedează și ea treptat. Respirația devine normală și pe neașteptate glasul lui răsună, răgușit, dar destul de tare;

— Mi-e foame! Dați-mi ceva să mănânc...

— Nu mai pricep nimic! spune sora.

Profesorul Duncan a observat ceva. Examinează atent brațul stâng al bolnavului.

— Curios! zice el. Omului acestuia i s-a făcut, cu puțină vreme în urmă, o injecție intravenoasă!

— Altă injecție decât vasodilatatorul nostru? întreabă un medic.

— Urma injecției noastre e și ea vizibilă, dar câțiva centimetri mai sus.

Se lasă o tăcere adâncă.

Mâncarea cerută a venit. Ladea înfulecă grăbit, ajutat de soră, apoi adoarme repede.

Medicii continuă să privească consternați bolnavul. Din când în când, un cuvânt sau două sunt aruncate de la unul la altul. Între vorbe se întind punți de tăcere, parcă mai semnificative decât vorbele. Alfredo nu spune nimic. Nu mai e galben. E roșu. Simt că-i este rușine. Și-a înșelat colegii de dragul meu și... pentru salvarea bolnavului.

— Care din noi a făcut prima injecție? întreabă, de câteva ori, zadarnic, Duncan... Atâta lucru nu putem afla!?

Nimeni nu-i răspunde.

Ladea doarme, sforăind ușor, iar Martin Onofrei nu-și poate dezlipi privirea de pe chipul bolnavului. Îmi vine să plâng de bucurie.

28 august. Dezvăluirea

Ședința consiliului științific începe la ora 9 dimineața, într-o atmosferă fremătătoare.

Președintele îi dă lui Martin Onofrei cuvântul. Toată lumea se așteaptă să afle un lucru foarte important — comunicarea vicepreședintelui e anunțată de două zile —, însă numai câțiva știu măcar un crâmpei din marea noutate care va fi anunțată.

De ieri, tot complexul discută despre miracolul vindecării asistentului muribund și despre misterioasa injecție intravenoasă care a precedat vindecarea. Sora a relatat chemarea intempestivă venită de la Alfredo Doria, iar acesta a fost îndelung chestionat de Duncan; a cerut, fără prea multă plăcere, amânarea explicației până după consiliul de astăzi. El este deci bănuț. Alte bănuțeli merg, evident, spre Martin Onofrei. Toată lumea își dă seama că el și cu Ladea sunt singurii hiparinetici vindecați, iar Gruia, din colectivul lui, e unicul om necontaminat din complex.

...Martin Onofrei se pregătește pentru intervenția sa. În fața lui, pe masa ovală a consiliului, câteva coli cu note stau împrăștiate. Răscolește, de mai multe ori, printre ele cu mâinile lui groase, căutând parcă ceva: nervozitatea i-a tulburat, de astă dată, ordinea proverbială. În sfârșit găsește ce a căutat: într-un plic, pe care îl desface, sunt câteva diapozitive. Îl roagă pe secretarul tehnic al ședinței să le proiecteze. Pe ecranul din fundul sălii apar, pe rând, proiecțiile a opt imagini microscopice de o mare claritate. Presupun că este vorba de evoluția unor formații vii. Onofrei nu dă deocamdată

explicații, dar proiecțiile stârnesc aprinse comentarii între specialiști. Poate că lor le spun ceva.

— Virusuri? îi întreb eu, în șoaptă, pe Dan.

— Da și nu! îmi răspunde el. În orice caz, forme necunoscute. Poate un fel de previrusuri... Nu știu nici eu prea bine.

Profesorul proiectează de două ori seria celor opt imagini ca și cum ar ține neapărat să ni le întipărim în minte. Vlad, care șade lângă mine, îmi șoptește: „Ce-ar fi ca asta să fie totul? Proiecții tăcute, stil Ursu. Restul să ni-l închipuim singuri”.

Dar presupunerea lui, lansată pe jumătate în glumă, nu se adevărește. Onofrei își drege glasul și ne cuprinde pe toți cu o privire ciudată. În ea se citește o stânjeneală cu totul neobișnuită. Îmi amintesc din nou că acum câteva zile mi-a vorbit de „Canossa” și nu mai pricep nimic.

Ursu intră direct în subiect, fără vreo introducere, și primele cuvinte pe care le spune cad ca loviturile unui ciocan.

— Aceștia sunt agenții patogeni ai hiparinozei. Nu încercați zadarnic să-i asimilați cu alte forme cunoscute. Nu-i veți găsi în niciun determinant de microorganisme. Au fost sintetizați la complexul nostru.

Un murmur de uimire parcurge sala.

— Bine, dar se știe că clidienii i-au adus! intervine Tiberiu. Au apărut doar și la C.C.V Benghazi, transmiși tot de făpturile Clidei.

— Tocmai asta a indus pe mulți în eroare! explică Onofrei.

— O simplă coincidență deci? întreabă Vasile Onofrei, circumspect.

— Nu, asta nu! precizează vicepreședintele. Agenții patogeni ai hiparinozei au fost sintetizați la complexul

nostru, iar extraterestrii i-au purtat pur și simplu mai departe. Clidienii nu sunt cu nimic vinovați și investigațiile din Federația Clida au fost stupide și zadarnice.

— Dar cum au apărut? Cine i-a sintetizat? Întreabă președintele.

Secundele de tăcere dobândesc consistența pe care le-o dă așteptarea noastră. Știm cu toții că va urma revelarea unui fapt pe care nimeni nici nu l-a bănuț. Într-adevăr, răspunsul vine ca un trăsnet din senin:

— Eu am sintetizat „pseudovirusurile X”, agenții hiparinozei. Eu, numai eu sunt vinovat!

Ochii profesorului Onofrei au acum o expresie gravă, halucinantă.

Nu cumva și-a pierdut mințile? Spune oare adevărul? Ce sens avea să sintetizeze agenți patogeni? Aceeași uimire o citesc pe fața tuturor.

— Vina e exclusiv a mea! subliniază Onofrei și sunt dispus să suport toate consecințele ce decurg din ea.

— În ce scop ai fi făcut-o? întreabă președintele. Doar n-ai vrut să distrugi opera pe care tu însuți ai conceput-o împreună cu mine.

— În prozaicul nostru limbaj științific, așa ceva se cheamă „efect experimental secundar”, începe Onofrei să explice. Secundar și, evident, neprevăzut.

Cuvintele se leagă greu, ca și cum Ursu ar șovăi să ne spună totul:

— Studiam procesul de formare a virusurilor din diferite medii anorganice, continuă el, și asigurarea înmulțirii lor cât mai rapide. Despre rezultatele obținute în acest ultim domeniu v-am comunicat unele lucruri într-o ședință anterioară a consiliului, la 3 august. Dar la acea dată mai aveam în curs și alte experimentări. Într-o

serie de culturi din laboratorul meu, luaseră naștere unele forme previrale extrem de interesante. Încă din primele zile ale lunii august obținusem, de pildă, niște „pseudovirusuri”, care pendulau între viață și neviață. Se înmulțeau cu o viteză extraordinară — de cel puțin 25 de ori mai mare decât Virusul de Ciucaș și decât speța sa cea mai avansată, acel 110 CV, realizat de Tiberiu. Dar previrusurile mele dispăreau la fel de repede cum apăreau, redevenind materie anorganică. Nu v-am vorbit despre ei în ședința din 3 august fiindcă nu-i cunoșteam îndeajuns și nu-mi place niciodată să etalez lucruri încă neclarificate.

De atunci încoace, noile microorganisme m-au fascinat, îi modificam mereu, realizând aproape tot atâtea subspecii câte litere are alfabetul nostru. Plasticitatea ridicată, adaptabilitatea rapidă la medii foarte diferite, înmulțirea extraordinară, pendularea între viață și neviață și alte însușiri interesante mă ajutau să studiez, să înțeleg și să folosesc structura și funcțiunile acestei stranii micro lumi. Mai târziu, pe la 4 sau 5 august, mi-am dat seama că într-unul dintre recipientele mele de cultură se formase ceva mai înainte — probabil încă la 30 iulie — un „pseudovirus pulsant” pe care l-am denumit Pseudovirusul X (Ps X). Scuzați-mă pentru toate aceste detalii, dar sunt absolut necesare.

— 30 iulie, deci cu o zi înainte de venirea făpturilor Clidei la complex! remarcă Tiberiu.

— Întocmai, și acest lucru e foarte important — o să vedeți îndată de ce...

Ps X-ii erau niște formații extraordinare, de o plasticitate unică, niște „cobai virali” cu totul remarcabili. Îmi dădeau însă mult de furcă, deoarece se lăsau foarte greu observați datorită tendinței de a-și

identifica aproape instantaneu colorația cu aceea a mediului ambiant.

Am început deci, pe la 6-7 august, cercetările asupra acestei spețe stranie și, deși se dezlănțuise plaga hiparinozei, am lucrat foarte intens asupra lor. Erau cele mai active, cele mai instabile, cele mai variabile pseudovirusuri realizate vreodată. Încercam să-i cunosc cât mai bine pentru a ști să combat cusururile posibile ale Pozvirului G 7 și să-i pot dezvolta, dimpotrivă, calitățile.

Pe atunci nici nu bănuiam însă că tocmai Ps X-ul va aduce întregului complex o cumplită nenorocire.

Printre proprietățile neobișnuite ale Pseudovirusului X, se numărau o excepțională mobilitate și marea sa putere de penetrație. Acum știu că în noaptea de 30 iulie Ps X-ul a învins măsurile de protecție și de etanșare obișnuite, pe care le luăm cu toții când lucrăm cu formații previrale sau virale, și a migrat în întreg laboratorul meu, iar apoi s-a răspândit repede în complex.

În ziua următoare, primii oameni au avut la noi mâncărimi, iar clidienii, fără a se îmbolnăvi, au devenit purtători ai agentului patogen, pe care l-au transmis în primul rând la Centrul de comandă a vremii de la Benghazi!

Odată cu migrarea sa, Ps X-ul a cunoscut și o anumită evoluție, așa cum am constatat mult mai târziu. Observarea sa a devenit și mai dificilă datorită unei „pulsatii” extrem de rapide între organic și anorganic, ca și accentuării paroxistice a mimetismului său...

Onofrei soarbe acum cu sete din paharul de apă din fața lui, în timp ce fruntea îi șiroiește de sudoare.

— La 8 august, continuă el, Ion Ladea, care suferea de o formă de hiparinoză destul de serioasă, și-a analizat

singur un abces provocat de boală. Prin metode speciale de stabilizare și colorare, el a identificat acolo Ps X-ul.

Atunci mi-am dat seama, pentru prima dată, că eu sunt acela care am pricinuit epidemia. Era un gând aproape de neîndurat. Tocmai eu, însă, n-aveam dreptul să mă lamentez. Cunoșteam cel puțin dușmanul și am dezvăluit îndată situația asistenților mei. Toți trei am început să lucrăm la crearea antidotului salvator. Starea lui Ladea s-a agravat însă brusc și s-a impus internarea sa. Am profitat de acest lucru, căci el ne aducea din sanatoriu diferite extrase biologice realizate de medici, care au servit astfel și experiențelor noastre. În cursul acestor experiențe, un prim efect, care nu știu încă cum a survenit, a fost imunizarea lui Gruia.

Curând după aceea, la 22 august, am obținut o substanță cu efect antihiparintic puternic, care vindeca în numai câteva secunde boala inoculată cobailor. Îmi procurasem câteva animale de experiență, tocmai acelea care au dispărut din lotul de la complex, stârnind atâtea nedumeriri.

E ușor de înțeles că, în tot timpul acestor lucrări de laborator, dezastrul pe care îl provocasem mă obseda groaznic. În fața mea defilau mereu imaginile de coșmar ale bolnavilor, cu plăgile și abcesele lor. Noaptea le visam ficatul în curs de descompunere, murind celulă cu celulă.

La 24 august, încercările noastre asupra animalelor puteau fi considerate încheiate. Se puneă întrebarea dacă serul creat era eficient pentru oameni și dacă era într-adevăr nedăunător. După cum e cunoscut, omul nu reacționează întotdeauna la fel ca animalele. În împrejurările date, nu aveam timp de pierdut. Bolnavii de hiparinoză din cele trei centre sanatoriale ale planetei

prezentau forme ce se agravau tot mai mult. Viața unora dintre ei era amenințată, iar sute de familii le urmăreau cu îngrijorare evoluția.

Pentru a obține un răspuns rapid, exista o singură soluție. Experiența trebuia făcută pe unul dintre noi. Dar Gruia nu era contaminat, iar Ladea se afla! În sanatoriu și într-o stare în care riscul a părut inițial prea mare. M-am hotărât deci să experimentez medicamentul asupra mea, ceea ce era cu atât mai echitabil cu cât eu provocasem, cu nesocotință, flagelul.

Poate că vă întrebați de ce n-am predat medicamentul, odată experimentat pe animale, medicilor cercetători de la sanatoriul nostru pentru a fi pus definitiv la punct. Explicația este simplă: sunt convins că elaborarea medicamentului ar fi durat prea mult, din prudență și pentru a evita primejduirea vieții vreunui om. Or, eu eram acela care aveam datoria să-l încerc, evident pe pielea mea, chiar riscându-mi viața, și aceasta fără nicio întârziere.

În după-amiaza zilei de 24 august, Gruia mi-a făcut injecția și. După un șoc puternic, simptomele hiparinozei au dispărut. E drept, unele fenomene secundare mi-au provocat neplăceri, dar Doria mi-a ajutat ca acestea să dispară. Am lucrat în continuare, în zilele următoare, la perfecționarea medicamentului descoperit, și ieri, când Ladea a ajuns într-o stare disperată, am izbutit să-l scoatem dintr-o veritabilă agonie în împrejurări despre care s-a vorbit destul de mult, poate chiar prea mult...

Martin Onofrei golește încă un pahar de apă. Își șterge apoi gura cu dosul palmei, cu un gest grăbit. Ochii lui, care până acum au evitat să ne privească, ne iscodesc, trec de la unul la celălalt. Poate că așteaptă ca cineva să-l întrerupă, să intervină, să-i strige ceva în față. Suntem

însă sub influența copleșitoare a relatării sale, și faptele auzite nu ni s-au rânduie încă în minte.

Nimeni nu zice nimic.

— Bineînțeles că sunt dispus să primesc orice pedeapsă veți hotărî, spune tot Onofrei. Vina mea este grea: sute de bolnavi de hiparinoză și importante activități științifice perturbate. Medicamentul pe care l-am descoperit nu poate răscumpăra toate astea. Am greșit în mod tragic, iar voi nu trebuie să fiți îngăduitori! Răul nu a fost în intenția mea, dar asta nu constituie nicio scuză!

— În cât timp credeți că am putea fi cu toții vindecați? întreabă Vlad.

Înțeleg că este o formă ocolită de a-și arăta simpatia pentru Ursu, căci răspunsul este ușor de prevăzut după vindecarea spectaculoasă a lui Ladea.

— Dacă injectiile se fac acum, până diseară agentul patogen va deveni inofensiv în tot complexul.

Răspunsul provoacă o mare ușurare.

— Să se treacă la vot! cere profesorul Martin Onofrei. Vreau să-mi cunosc soarta. Vă repet: am provocat prea multă suferință, prea mult rău muncii de cercetare ca să mă cruțați.

— Pedepsit... pentru aproape fosta noastră boală? Intervine iarăși Vlad pe un ton care se vrea glumeț, dar pare, de astă dată, deplasat. Alt lucru mi se pare deosebit de grav, continuă el: în împrejurările care ne-au fost dezvăluite, clidienii ar putea să ne intenteze proces de calomnie.

În sală se produce rumoare și încordarea mai scade în intensitate.

Adam Tiberiu își privește, rând pe rând, colegii, încercând să le ghicească gândurile.

— Cred că sunt în asentimentul vostru punând la vot vinovăția profesorului Onofrei, spune el.

Nu izbutesc să fac niciun pronostic, dar inima mi-e de astă dată alături de vinovat.

. Membrii consiliului apasă, fiecare, pe unul dintre cele trei butoane din fața lor: albastru înseamnă nevinovat, roșu — vinovat, galben — abținere. Douăzeci și opt de membri ai consiliului apasă pe butonul albastru, trei pe cel galben și doar unul pe cel roșu! Robotul anunță acest rezultat cu obișnuitu-i glas monoton.

— Profesore, ești osândit să lucrezi mai departe în mijlocul nostru! spune Tiberiu cu un zâmbet care are totuși ceva grav. Aceasta este voința consiliului științific al complexului după cântărirea tuturor faptelor.

Ursu parcă nu înțelege.

— Mă absolviți de orice vină? Dar asta-i inconștiența cea mai deplină!

Tiberiu intervine:

— Nu, Martin, nu te absolvim de orice răspundere. Ai greșit, iar greșeala ta trebuie să ne fie de învățătură. Erai dator să controlezi permanent ce se întâmplă cu culturile tale. N-ai făcut-o decât prea târziu. Trebuia să ceri concursul nostru, mai ales când ai văzut că panta pe care te-ai angajat duce la descoperiri însemnate pentru complex. Dar, dacă mă gândesc bine, accidentul care s-a produs ar fi putut surveni în laboratorul oricăruia dintre noi; Ps X-ul este — așa cum îl descrii — un virus cu proprietăți neobișnuite și de neprevăzut.

Pasiunea cu care ai lucrat ca să curmi nenorocirea, descoperind agentul patogen și apoi medicamentul salvator, experiența de mare curaj pe care ai făcut-o asupra ta însuși, în sfârșit buna ta intenție — căci nici acest lucru nu trebuie neglijat — îți fac cinste și îți

răscumpără, cel puțin în parte, păcatul. Așa cred că trebuie interpretat votul nostru.

Nu te putem condamna și sunt convins că forurile superioare vor confirma hotărârea noastră...

Martin Onofrei nu răspunde.

Privirea lui trece de la un membru al consiliului la altul și încearcă să descopere explicația acestui vot neașteptat. A reușit deci să-și câștige dragostea și aprecierea acestor oameni, pe care nu o dată i-a repezit, cu care s-a purtat adesea fără menajamente...

Ochii i s-au oprit acum asupra inginerului Andrei Mereuță, șeful de producție al stației-pilot, care privește nemulțumit la notele dintr-un carnet aflat în fața lui. Și brusc vicepreședintele înțelege că acesta e omul care a apăsător pe butonul roșu, răspunzând cu „da” la întrebarea despre vinovăția lui Martin Onofrei. Simte nevoia să știe de ce a făcut acest lucru.

— I-aș fi recunoscător lui Mereuță dacă mi-ar spune, cu toată sinceritatea, părerea sa! spune vicepreședintele.

Tiberiu îl privește pe cel întrebat și înțelege, la rândul lui, ce s-a întâmplat. Se grăbește să intervină:

— Mereuță nu este obligat să răspundă. Motivarea votului este facultativă.

— Îl rog să vorbească! insistă Ursu.

Inginerul consimte:

— N-am nimic de ascuns, începe el, cu un glas aspru. Eu îl socotesc pe vicepreședintele nostru vinovat și, cu toate că-l stimez ca om de știință, am apăsător fără șovăire pe butonul roșu. După părerea mea, Martin Onofrei trebuie să plătească. Altfel înseamnă să încurajăm anarhia științifică. Poate că mâine, urmându-i exemplul, alți cercetători vor trece la experiențe necontrolate și periculoase invocând „buna lor intenție”. Dar buna

intenție, chiar completată de competență, nu poate justifica orice tentativă, orice nechibzuință — Onofrei ne-a spus adesea acest lucru. Dacă medicamentul salvator n-ar fi fost găsit — și acest lucru s-ar fi putut întâmpla —, peste un an sau doi puțini dintre noi ar mai fi rămas în viață. V-ați gândit oare la asta?

Nu mă mai pot stăpâni și-l întrerup:

— Dar a fost găsit de către Martin Onofrei!

— A fost un noroc.

— „Norocul ajută numai pe cei pregătiți” — zicea Pasteur. Onofrei și asistenții săi au căutat și au găsit cauza hiparinozei și leacul ei salvator, adaug tot eu.

— Nu uitați că îngăduința, continuă Mereuță, cam sentențios, constituie o invitație la repetarea greșelii de către cel vinovat sau de către alții.

Pe Tiberiu l-a indispus discursul lui Mereuță, iar Onofrei a căzut pe gânduri.

— Mai vrei să adaugi ceva? întreabă acum președintele.

— Absolut nimic!

— Nădărdum, în acest caz, că părerea mării majorități a consiliului va însemna mai mult pentru tine, Martin, decât o opoziție izolată.

Ursu tace. În ochii lui pâlpâie însă o neliniște ciudată. Se gândește la cuvintele lui Andrei Mereuță și la cele trei abțineri? Lângă mine, Vlad a schițat un rug medieval pe care Ursu este ars de viu, ca eretic: în fața osânditului, Mereuță, în haine de iezuit, ridică o cruce acuzatoare. Simbolul nu-mi este destul de clar.

De fapt, în ce spune Mereuță e un sâmbure de adevăr. Dar numai atât...

Eu m-am numărat, bineînțeles, printre cei care au apăsător pe butonul albastru.

17 septembrie. Vizitatori și interviuri

În primele zile după însănătoșire, complexul a fost supus unei veritabile invazii: invazia rudelor (evident pentru cei care nu locuiesc cu familiile aici). Toți vor să ne vadă și să-și exprime bucuria că am scăpat de hiparinoză. Când te plimbi seara pe aleile complexului, parcă ar fi duminică într-un mare parc bucureștean. A venit și mama, care a rămas o săptămână cu mine.

Apoi, într-o a doua etapă, a început fenomenul invers: ne-am revărsat noi în afară, spre lumea largă, într-o frenezie a călătoriilor. Vlad, de pildă, face acum în fiecare după-amiază excursii intercontinentale. Dan a plecat, în prima duminică după însănătoșire, în croazieră în Lună. Iosif Gruia practică escapade nocturne spre ținuturile polare.

În ce mă privește, prefer, de când mă știu, plimbările în munți. Omnimobilul mă duce, după terminarea lucrului, la câte o cabană și de acolo o pornesc, hai-hui, pe potecile singuratice care șerpuiesc spre înălțimi. Ispită mai mare nu există pentru sufletul meu! Am început, sistematic, cu Ciucașul. I-am urcat toate piscurile, i-am parcurs cele trei chei cunoscute — ale Stânii, Berii și Cheiței. Am străbătut agale culmile prelungi ale Bratocei și Teslei, am admirat de aproape „minunile” dăltuite de vânturi și precipitații: Sfinxul Bratocei, Mâna Dracului, Turnurile Zăganului, Cetatea Tigăilor Mari...

Dar preocuparea noastră principală rămâne, firește, alta.

Suntem cuprinși de o mare febrilitate și de ea beneficiază în primul rând munca noastră. Activitatea de cercetare a fost destul de intensă și în timpul bolii, mai ales de când președintele a lansat salutara sa „campanie

psihologică”; pe atunci lucram însă neliniștiți, crispați, conștienți de faptul că supraviețuirea noastră e pusă sub semnul întrebării. Acum muncim cu totul altfel, cu simțământul de ușurare al unor condamnați ieșiți dintr-o îndelungată și nedreaptă claustrare.

Onofrei pare să se resimtă cel mai serios de pe urma celor întâmplate. Arată tras la față și este mai morocănos ca oricând. Tăcerea în care se învâluie întrece tot ce au cunoscut până acum asistenții săi. Lucrează însă și el cu o mare intensitate. Medicii complexului l-au avertizat serios împotriva excesului de efort, mai ales împotriva „punților de noapte” pe care Ursu le face destul de des între o zi de lucru și cea următoare.

Laboratorul în care lucrez împreună cu Vlad merge destul de bine. Expresia „puritate Soare”, de care vorbea cândva Onofrei, circulă acum curent în cercurile de specialitate din toată lumea și nu pot spune că acest lucru mă lasă cu totul rece.

Din păcate, odată cu ridicarea carantinei, suntem din nou asaltați de vizitatori. O.P.-ul trimite la fiecare două-trei zile un emisar care să vadă „ce e nou”. Organizația Mondială a Alimentației — O.M.A. — are acum doi delegați permanenți la noi și ei se amestecă peste tot. Până și clidienii au socotit că e cazul să-și trimită un reprezentant.

Mișună de „experți” — cu mult prea mulți experți — care se grăbesc să se amestece în toate treburile noastre fără excepție, să ne dea puzderie de sfaturi absolut inaplicabile, cam așa cum procedează comentatorii sportivi cu jucătorii. Vrăjitorul are în ultimul timp o răbdare îngerească cu toți acești indivizi. În presă și la televiziune, declarațiile, interviurile și articolele lui Tiberiu s-au înmulțit în ultimul timp. E drept, vorbește și

scrie foarte frumos, un text nu seamănă cu celălalt, dar, după părerea mea, profunzimea spuselor lui scade proporțional cu frecvența.

Acum câteva zile a organizat o „conferință de presă monstră”, cum a numit-o ironic Vlad. Au participat 600 de ziaști din toată lumea. Tiberiu le-a prezentat progresele „Operației Ciucaș” și a declarat că, în ciuda greutăților create de hiparinoză, albumina virotică va putea fi livrată omenirii la sfârșitul lunii noiembrie. După reuniune, câțiva ziaști s-au dus și la vicepreședinte ca să-i afle părerea, dar n-au putut scoate nimic de la el.

Naiba știe de ce se agită Tiberiu atât de mult! Și pe urmă cum de trâmbițează un termen crucial fără să aibă mai întâi asentimentul consiliului științific, fără să-l fi supus analizei specialiștilor principali? Nu ține seama de ceea ce știința contemporană, experiența muncii de cercetare au confirmat de mai bine de un secol: necesitatea muncii în colectiv. Uneori îmi zic că acest lucru e de-a dreptul primejdios. Cum am mai spus-o, suferă de un adevărat „atavism social”.

Accesul turiștilor a fost, în sfârșit, limitat. Ajunseseră să ne paralizeze munca. Începând de la 10 septembrie, nu mai vin la noi decât joi și duminică. Tot e ceva...

20 septembrie. O măsură surprinzătoare

Nu știu ce să mai cred! Ba mă fură entuziasmul, ba mă copleșesc îndoielile.

Sântem într-adevăr atât de aproape de țintă? Vom produce industrial, peste numai două luni, Pozvirul Tiberiu-Onofrei? Președintele a convocat un consiliu științific ca să ne convingă de acest lucru. Ne-a prezentat, cu logica lui strânsă, un tablou general al progreselor obținute în ultimul timp. Neîndoielnic, lucrurile par să stea, în ansamblu, destul de bine. În

relatarea lui mi-a plăcut mai ales expunerea asupra coordonării muncii diferitelor compartimente ale complexului: totul e astfel gândit ca să se asigure funcționarea, cu maximum de randament, a fiecărei roțițe din marele mecanism — un lucru, fără îndoială, foarte important.

Până la urmă a reușit să-i înflăcăreze pe cei mai mulți. O excepție a rămas, firește, Martin Onofrei, care tot timpul a bătut nervos cu degetul în masă. Ursu se consideră, desigur, ca și în alte dăți, singurul savant clarvăzător din tot complexul nostru...

Un singur lucru mi s-a părut ciudat și chiar inoportun în expunerea lui Tiberiu. Mă refer la proiectele de extindere a cercetărilor complexului la alte probleme decât cele strict alimentare, și încă o extindere considerabilă, cu înființarea iminentă de noi secții, de noi laboratoare! În acest al unsprezecelea ceas, nu era oare mai important să concentrăm toate forțele într-o singură direcție? Și din nou mi-e teamă că va hotărî de unul singur înființarea noilor unități...

Cu toate acestea, președintele vorbește cu atâta putere de convingere despre multiplele posibilități ale pozvirilor încât e greu să nu te lași antrenat de elanul lui. Judecînd la rece lucrurile — cum obișnuiesc s-o fac eu —, obiectivele pe care le-a expus apar ca foarte importante. În consiliile următoare ne va da noi amănunte.

La sfârșitul ședinței, Ladea cere cuvântul și citește, din partea colectivului profesorului Onofrei, o scurtă comunicare. Este vorba de unele concluzii practice prilejuite de cercetările întreprinse asupra pseudovirusurilor. Au rezultat o seamă de metode eficiente, aplicabile și pozvirilor, în scopul transformării unor formații virale unele într-altele și al sporirii mai

departe a prolificității lor. Tiberiu ia o ultimă dată cuvântul și subliniază însemnătatea acestor investigații pentru realizarea structurii finale a lui P G 7. El cere profesorului Onofrei să comunice cât mai urgent principalelor laboratoare detaliile metodelor elaborate în vederea aplicării lor imediate.

2 octombrie. Un demiurg"

Noile laboratoare preconizate de Tiberiu au fost puse pe picioare.

Personalul lor este alcătuit atât din cercetători proveniți din colectivele deja existente cât și din oameni noi — peste 150 de specialiști — care s-au alăturat personalului existent al complexului. S-a construit un nou pavilion, denumit „Pavilionul cercetărilor de perspectivă”, o clădire zveltă, în spirală, mai înaltă decât toate celelalte. Unul dintre laboratoare este aici condus de Ștefan Badiu. Am amintit mai de mult că el începuse, sub conducerea președintelui, cercetări privitoare la crearea unor acceleratori de mare eficiență ai creșterii legumelor. Un altul, condus de psihologul Oscar Fabian, de la Institutul de psihologie din Iași, urmărește crearea unui pozvir care să acționeze liniștitor și în același timp stimulator asupra sistemului nervos. Laboratoare speciale își propun să creeze pozviri cu rol de catalizatori chimici, pozviri destinați să „fabrice” combustibili din cele mai diferite materii prime, pozviri cu destinații tehnice, de pildă anticorozivi. Cred că știu ce urmărește președintele! Probabil că socotește deplin netezită calea spre Pozvirul Tiberiu-Onofrei. În două Juni — susține doar Vrăjitorul — îl vom avea. Și de aceea se gândește tot mai mult la alte obiective realizabile pe bază de pozviri.

La ultimul consiliu științific a înfățișat toate proiectele lui de viitor, zugrăvind un tablou destul de impresionant. Poate că m-am pripit temându-mă că o extindere a activității complexului va duce la risipirea forțelor noastre. Acum sunt, dimpotrivă, convins că investigațiile finale pentru P. G. 7 și investigațiile pentru toate celelalte tipuri de pozviri vor putea merge mână în mână.

Mi-am notat ultimele cuvinte cu care președintele și-a încheiat expunerea:

— ... Treptat, complexul nostru se va transforma într-un centru de sinteză și de valorificare generală a pozvirilor. Desigur că și până acum s-au făcut, la multe institute din lume, cercetări valoroase asupra lor. Dar un institut care să se ocupe exclusiv de pozviri, o unitate de cercetare puternică și bine dotată cu un astfel de profil n-a existat încă. De aceea, în acest domeniu, omenirea este încă departe de a fi obținut tot ce i se cuvenea. Am început acum să organizăm acest mare centru științific și nădăjduiesc că, peste puțină vreme, rezultatele obținute îi vor justifica pe deplin existența. După ce producția Pozvirului G. 7 va fi înfăptuită, un grup restrâns de cercetători ai complexului va continua să lucreze în domeniul perfecționării pozvirilor alimentari. Ceilalți vor veni însă alături de personalul științific al noului centru general pozviric și sunt convins că vom înregistra rezultate excepțional de importante, în domenii extrem de variate. Se va deschide atunci un nou capitol al istoriei civilizației...

În ședința aceasta, Tiberiu s-a întrecut pe sine însuși. Cum am mai spus, nu sunt, de felul meu, un om care se aprinde ușor sau care își pierde lesne capul. Adesea nici nu sunt de acord cu stilul de muncă al Vrajitorului. Dar

de data aceasta președintele mi-a apărut ca un vizionar, care reunește cel mai larg orizont cu cea mai obiectivă evaluare a realităților. Ar trebui să-l cunoști, Grig, ca să-ți fie exemplu în viață!

Dan era într-un adevărat delir:

— Un demiurg, Radule, un veritabil demiurg! mi-a șoptit el, fără să-și dezlipească privirile de pe chipul lui Tiberiu.

Martin Onofrei nu a participat la ședință. Unii spun că este bolnav, alții că nu mai rabdă noile „idei riscante” ale președintelui — cum le-a calificat de curând.

Plec de la consiliu cu Vlad. De astă dată e cam încruntat.

— Ce-i cu tine? îl întreb eu. Câte corăbii ți s-au scufundat?

— Una singură! Nu s-a înecat însă de tot; a luat numai ceva apă.

— Cum asta?

— Cuvântarea lui Tiberiu a fost extraordinară, chiar prea extraordinară. „Un demiurg”, cum spune Dan.

— Expresia e, evident, exagerată. Dar ce contează asta? Președintele a fost, după părerea mea, magistral.

— De acord, Radule, dar ai remarcat cum a luat totul pe cont propriu? „Complexul c'est moi!”.

Deci și el are aceeași impresie care mă încearcă câteodată pe mine...

16 octombrie. O șă fără armăsar?

Astăzi dimineața — forfotă mare în complex.

Se inaugurează ansamblul instalațiilor de producere și prelucrare a pozvirului alimentar. După cum am notat parcă undeva, amenajarea acestora începuse puțin înainte de vizita clidienilor, dar în cursul epidemiei fusese abandonată.

Avem, se pare, acum, tot ce ne trebuie pentru a da lumii elixirul nostru: linii automate de fabricare a celor mai diferite alimente din P. G. 7, depozite imense, benzi rulante pentru manipularea produselor, mijloace de încărcare în aerotransportoare. Avem totul... cu excepția elementului de bază: faimosul P. G. 7. Nu-i nimic! Sunt convins că în curând îl vom avea, căci în ultimul timp progresul realizat ne-a dus „la ultimul prag”, cum spune Tiberiu.

La inaugurare sunt mulți oaspeți din țară și de peste hotare. Knut Jaspers, președintele O.P., se numără printre ei și ține discursul cel mai lung. Mă așteptam ca Ursu să nu vină. Dar și-a făcut apariția. În timpul solemnității, Martin Onofrei șade lângă Vrăjitor, așa cum se cuvine unui „vice”.

După ceremonie, când oamenii încep să se împrăstie, mă apropii de el.

— Îmi pare bine că ați venit! îi spun eu.

Mă privește lung, dintr-o parte:

— Grozavi sunteți voi, ăștia! Dacă măcar ați observa că șaua voastră e fără armăsar!

Incorrigibil individ! Și când te gândești că fără „noi, ăștia” ar fi fost acum condamnat pentru provocarea hiparinozei! În altă ordine de idei: cu cine credeți că a plecat de la festivitate? Cu Andrei Mereuță, omul care la judecata sa a apăsat pe butonul roșu! Discută aprins. Inginerul gesticulează nervos, iar Ursu îl aprobă. Cine știe ce pun la cale!

Grotescă împerechere! Onofrei e scund, masiv și greoi, Mereuță înalt, drept și, mai ales, rigid, de parcă ar fi înghiontit un baston: Sancho Pancha și Don Quijotte.

S-a constituit clubul scepticilor?

23 octombrie. Bătălia maimuțelor

Nu voi putea să uit niciodată ciudata „bătălie a maimuțelor” desfășurată în laboratorul psihologic! O furie cumplită le aruncase una împotriva alteia, de parcă o veche dușmănie le învrăjbise. Îmi va rămâne veșnic întipărit în minte urletul îngrozitor pe care l-a scos una dintre ele când cealaltă i-a înfipt colții adânc în ureche.

Cum am ajuns să asist la „bătălie”? Iată desfășurarea faptelor:

De câteva zile, Tiberiu și Onofrei lucrau febril împreună. Noaptea trecută, lumina a ars tot timpul în laboratorul lor. Dan, optimist ca întotdeauna, presupune că e vorba de „ultimul asalt” spre „Pozvirul Tiberiu-Onofrei”. Alții fac supoziții diametral opuse: ei cred că a intervenit un obstacol considerabil, pe care savanții încearcă să-l înlăture. În aer plutește parcă o noutate importantă, dar asistenții lui Tiberiu și Onofrei nu răspund la nicio întrebare.

În ultimele zile, laboratorul de purificare pe care îl conduc a primit multe misiuni noi. Ni se cere asigurarea unei purități cât mai depline a substanțelor chimice necesare „sanctuarului”. Poate că Dan are dreptate: dacă mă gândesc bine, e vorba tocmai de substanțe foarte active, putând să determine procese de transformare biologică.

Am uitat să vă spun că laboratorul nostru colaborează acum și cu „Perspectiva” cum i se spune, pe scurt, Pavilionului cercetărilor de perspectivă; primim de acolo adesea comenzi ce depășesc capacitatea noastră de lucru. Am realizat tipuri cu totul noi de filtre de colodiu, pentru determinări extrem de precise. Astăzi trebuie să-i duc lui Fabian, șeful laboratorului psihologic, o probă purificată de oxid de fosfor. Putea, desigur, să i-o ducă și

altcineva, dar Oscar, cu care sunt prieten încă din școală, vrea să-mi arate „ceva cu totul deosebit”.

Iată-mă deci în pavilionul nou, o clădire înaltă, care parcă se înșurubează în cer. Laboratorul de psihologie este la etajul cinci. Când mă apropiu, mă întâmpină niște ciudate țipete de animale. Ușa lunecă fără zgomot în perete, și ajung înăuntru. Oscar nu m-a zărit încă. Psihologul este un individ mic, slab, cu fața extrem de mobilă și ochi ageri, inteligenți. Se bucură vizibil de succesele „elevelor” sale. Închis cu două maimuțe într-un fel de cușcă mare, le comandă operații de necrezut. Unul dintre animale bate niște cuie, la intervale regulate, într-o scândură, iar altul izbutește să taie cu traforajul un model în placaj. Apoi, maimuța care a bătut cuie modelează în plastilină; obține câteva bile și cuburi care, chiar dacă nu sunt prea regulate, lasă să se recunoască foarte bine formele geometrice respective.

Cea de-a doua maimuță a terminat acum de tăiat modelul în placaj și Oscar îi dă o altă misiune: din mai multe cartoane pătrate, de diferite culori, trebuie să aleagă pe cele albastre. Și această operație reușește! Din zeci de cartoane, variat colorate, animalul alege șase care sunt albastre, scăpând din vedere unul singur!

Dar iată că, în sfârșit, Oscar m-a zărit. Iese din cușcă și o încuie cu grijă în urma sa.

— De ce atâta precauție? îl întreb eu.

— Medicamentul, îmi explică el, le face uneori foarte nervoase și atunci există primejdia să distrugă tot laboratorul.

Îi predau substanța purificată pe care am pregătit-o. Între timp, una dintre maimuțe strică cu ciocanul modelul tăiat în traforaj, iar cealaltă zvârle, ca turbată, cu bilele modelate din plastilină în toate direcțiile.

Amândouă mârâie, parcă întărâtate de o pricină necunoscută.

— Cam isterice maimuțele tale! constat eu.

— Asta-i numai începutul! observă el, știind, desigur, ce va urma.

Într-adevăr, maimuțele mai mârâie de câteva ori, apoi se reped una la alta și se încleștează într-o trântă cruntă, rostogolindu-se pe podea și smulgându-și smocuri de păr. Până la urmă se despart și se așază fiecare într-un colț al cuștii, îmbufnate, oblojindu-și triste rănilor.

— Să știi că acest soi de maimuțe nu se luptă în mod obișnuit între ele! precizează prietenul meu.

— Este deci vorba de un efect secundar al medicamentului tău.

— Exact. Mai corect ar fi să-l numim nu medicament, ci „stimulent”.

— Și tot acest „stimulent” este cel ce le-a dezvoltat inteligența?

— Stimulentul m-a ajutat să le dresez, căci tot ce ai văzut mai înainte este, evident, o formă de dresaj.

— Cu rezultate excelente, remarc eu.

— Rezultate depășind mult ceea ce au obținut dresorii profesioniști până acum și realizate, pe deasupra, extrem de repede.

— Și care e baza stimulentului?

— Un nou pozvir: PMP 12, adică Pozvirul medical-psihologic nr. 12.

— Rolul lui?

— În primul rând, asimilarea mai rapidă și mai totală a unor deprinderi. Sper să punem la punct un stimulent corespunzător pentru om. Un novice va învăța atunci într-o oră să meargă pe bicicletă sau să înoate, iar în

două sau trei zile va asimila tehnica oricărui instrument muzical.

— Bine, dar asta e colosal! remarc eu. Totdeauna mi-am dorit să cânt la pian, dar niciodată n-am avut răbdare pentru exercițiile înfiorătoare ale lui Czerny.

— În câteva luni, totul va fi gata.

— Și cu nervozitatea ce faceți? Decât un pianist cu toane, prefer un ascultător calm.

Oscar râde:

— Nicio grijă. Asta se aranjează! Este, cum îți ziceam, un efect secundar, nedorit, pe care îl constatăm deocamdată la multe PMP-uri... Am mai realizat alți doi pozviri MP interesanți: PMP 2, care este un calmant nervos neîntrecut, și PMP 4, menit să dea oamenilor bună dispoziție. Vrei să-ți demonstrez efectul celui dintâi?

Fără să aștepte răspunsul, Oscar se duce la maimuțele lui, care iar s-au încăierat. Le dă să înghită niște pastile; în câteva minute, amândouă sunt blânde și liniștite. Una dintre ele adoarme chiar!

— Ce efect au substanțele acestea asupra oamenilor? mă interesez eu.

— Am experimentat asupra mea calmantul pe bază de PMP 2, bine-nțeles pornind de la cantități mici, sporite treptat. M-am simțit foarte bine și am dobândit, pentru câteva zile, un calm demn de invidiat.

— Pe mine mă tentează PMP 4, spun eu. Calm am, în general, suficient, dar bună dispoziție nu întotdeauna.

— PMP 4 nu-i încă pus la punct, îmi spune Oscar. Experimentăm deocamdată pe animale, mai ales pe câini, la care expresia bunei dispoziții este mai evidentă. Peste cinci-șase zile, vom ajunge să-l putem încerca pe oameni.

Grozav aş mai vrea să mă ofer pentru experimentare! În primul rând, m-ar bucura să contribui şi eu ca oamenii să fie mai mulţumiţi, mai veseli. În al doilea rând, o astfel de experienţă are ceva spectaculos, ca escaladarea unui pisc neatins încă sau ca o săritură cu prăjina...

— E primejdioasă experimentarea? îl întreb eu.

îmi răspunde cu sinceritate:

— Orice experiment implică o doză, mai mică sau mai mare, de necunoscut. Altfel nici n-ar avea sens. Încercăm însă să punem lucrurile atât de bine la punct pe animale, încât riscul să fie redus la minimum când trecem la oameni.

— Aşa stau deci lucrurile!

Oscar zâmbeşte:

— Te tentează, Radule?

— Şi încă cum! mărturisesc eu. Numai că n-aş vrea să ies din asta cu cine ştie ce ţicneală...

— N-ai de ce să te temi! Efectul PMP-urilor nu este persistent. Ține cel mult trei-patru zile... În fond, glumeşte el, în cel mai rău caz faci şi tu, temporar, pe bufonul. Nu-i rolul cel mai ingrat.

Ceva mă reţine totuşi să mă ofer pentru experienţă.

— Aş fi bucuros să mă ajuţi! îmi explică Oscar. Prima dată am auto experimentat. Nu-i rău de loc. Am observat deci totul pe „dinăuntru”, ceea ce are mari avantaje, dar şi dezavantaje. Acum aş vrea să observ reacţiile altcuiva.

— Mă închizi şi pe mine în cuşcă? întreb în glumă.

— Sper că nu va fi nevoie. Dar dacă trebuie...

— Bine, mă mai gândesc eu. Oricum, rezervă-mi locul, căci...

Mă întrerup la venirea neaşteptată a preşedintelui, care ne strânge amândurora călduros mâinile.

— Ce mai punem la calc acum? îl întreabă el, bine dispus, pe psiholog.

Pofta de lucru i se citește pe față.

— Experiența cu câinele, profesore.

— Ai pregătit fiola de PMP 4?

— Bineînțeles.

. Nu știam că Tiberiu colaborează atât de strâns cu Oscar. Probabil că acordă o importanță deosebită acestui laborator.

Vrăjitorul parcă mi-a ghicit nedumerirea:

— PMP-urile mă pasionează! îmi mărturisește el. Condiția omului depinde mai mult decât îți închipui de succesul lor. Pun de aceea și eu umărul aici. Am elaborat împreună cu Oscar schema construcției pozvirilor medicali-psihologici și tot împreună am stabilit programul tuturor experiențelor.

Sincer să fiu, nu mi-ar plăcea ca președintele să se amestece în aceeași măsură și în munca laboratorului de purificări. Am oroare de dădace...

Maimuțele dispar din cușcă printr-un tunel practicat în perete. În locul lor. Apare un mic câine lup, venind dintr-un alt tunel.

— Acum trebuie mai întâi să-l indispunem! îmi explică Oscar.

O pisică este adusă printr-un tub pneumatic până lângă noi. Câinele se repede la ea, dar se lovește de grătile cuștii și se retrage mârâind. O dată, apoi iar și iar. Pe urma, un băț lung, manevrat de Oscar, îl atinge de câteva ori în diferite părți ale corpului, indispunându-l vizibil. Câinele încearcă să apuce cu dinții bățul, dar nu reușește. E furios, latră, aleargă agitat prin cușcă. În sfârșit, începe să scormonească cu ghearele podeaua.

— Acum cred că e momentul! observă Vrăjitorul.

— Aşa-i! consimte Oscar.

O mână mecanică îi oferă câinelui medicamentul, o mică pilulă ascunsă într-o bucată de zahăr...

Efectul se arată repede: câinele deschide ochii mari, de parcă ar zări ceva ce-l interesează foarte mult. Începe să se plimbe calm și tacticos prin încăpere, lingându-se pe bot. Apoi se culcă pe jos și... se rostogolește dintr-o parte într-alta, jucându-se fericit.

— Cheamă-l încoace, Oscar! îl rog eu.

Prietenul meu deschide poarta cuștii și câinele vine la el, gudurându-se.

— Bravo, ai reușit! îi spune Tiberiu.

— Am reușit amândoi! subliniază psihologul.

— Poate că, grație nouă, omenirea va fi mâine mai fericită, zice președintele.

— Va veni vremea când se va spune că un colectiv mic de cercetători, conduși de profesorul Tiberiu, a descoperit o cheie importantă spre misteriosul psihic al omului.

Chipul Vrăjitorului strălucește de bucurie.

— Astăzi n-am în niciun caz nevoie de PMP 4! glumește el.

— Datorită acestei experiențe sau... mai este ceva? Întreabă Oscar și-l privește semnificativ pe președinte.

— Într-adevăr, mai e ceva! spune Tiberiu, în timp ce mângâie câinele pe ceafă. Ceva foarte important. Dar nu pot să vă dezvălui nimic până mâine — când, de altfel, toată lumea va afla noutatea. Așa m-am înțeles cu adjunctul meu, cu scepticul, dar scriitorul nostru vicepreședinte!

24 octombrie. Ovații în consiliu

Consiliul științific a fost convocat pentru ora două dimineața. Nu s-a anunțat ordinea de zi, dar eu bănuiesc

despre ce e vorba. Cum aş putea uita bucuria pe care am văzut-o zugrăvită pe faţa preşedintelui nostru!

Onofrei şade de această dată lângă Tiberiu. Şi-a părăsit temporar masca mohorâtă.

— Ieri, la orele 11 dimineata, am reuşit în sfârşit să sintetizăm pozvirul alimentar P.G. 7, începe, cu vizibilă emoţie în glas, Vrăjitorul.

În sală izbucnesc, pentru prima dată de când ne întrunim aici, ovaţii. Lumea e în picioare. Din toate părţile răsună strigăte de bucurie.

— Ura pentru făuritorii Pozvirului Tiberiu-Onofrei! se aude, puternică, vocea lui Dan.

— Cinste muncii noastre, a tuturor! răspunde preşedintele.

Întrebările încep să curgă, cam dezorganizat, fiindcă mai toţi s-au aprins. Tiberiu le notează cu grijă şi, când s-au epuizat, dă replica, limpede şi sistematic. Schiţează istoria cercetărilor întreprinse împreună cu Martin Onofrei în ultimele zile, arată cum s-au realizat progresele hotărâtoare, cum au fost învinse ultimele piedici, cum a fost construit, în forma sa definitivă, din mari ansambluri de acizi nucleici, mult râvnitul P.G. 7.

Într-o completare de numai câteva fraze, Ursu confirmă că proprietăţile Pozvirului G 7 corespund pe deplin cu cele proiectate şi că, pe baza procedeelelor elaborate anterior, s-a asigurat stabilitatea lor. Pseudovirii creaţi de colectivul său au contribuit şi ei la realizarea acestui scop.

— Vrem să vedem pozvirul! spune apoi deodată cineva, şi această cerere este întâmpinată cu numeroase strigăte de aprobare.

Preşedintele apasă pe un buton şi filmul pregătit este proiectat. Mult visatul Pozvir Tiberiu-Onofrei este un

microorganism portocaliu, cu aspect filiform, având mișcări extrem de rapide. Pelicula arată creșterea și înmulțirea lui vertiginoasă.

Acesta e deci personajul pentru crearea căruia s-au depus la noi atâtea eforturi, pentru care un mare și modern complex științific, cu un personal de sute de oameni, a lucrat atâta vreme! Îl văd evoluând rapid, dar nepăsător pe ecran, străin de toată agitația și frământarea noastră, a celor ce i-am dat viață.

Ecranul a devenit iar lăptos, dar minute la rând nimeni nu spune nimic. Deși încă de ieri am ghicit ce este acel „ceva foarte important” de care vorbea Vrăjitorul, nu-mi vine să cred că P.G. 7 e în sfârșit o realitate! L-am dorit atât de mult, încât acum mi-e teamă să nu trăiesc o amăgire, o plăsmuire onirică, dintre acelea care îți zăgrăvesc în toată amănunțimea dorințele drept înfăptuire și după care te trezești apoi în cea mai cruntă dezamăgire.

Nu, nu visez!

Suntem în plin consiliu, pe ecran a fost prezentat filmul al cărui erou este P.G. 7, iar noi îl vom furniza în curând omenirii...

Glasul lui Tiberiu mă trezește din gândurile mele. De când vorbește? Probabil că mai de mult, dar pur și simplu nu l-am auzit:

— ... Iată deci că previziunile mele s-au dovedit realiste, spune el acum. Dispunem, la 24 octombrie, de Pozvirul G 7. Peste o lună, putem și trebuie să începem lucrările de albumină virotică, ca și de alimente pe bază de P.G. 7. Hiparinoză n-a reușit să ne încurce socotelile.

— Peste o lună, Dan ne va oferi un banchet pozviric! comentează Vlad.

— Poate chiar ceva mai devreme! supralicitează Hagiu.

Martin Onofrei se frământă pe scaunul lui. Sunt curios ce obiecții mai poate avea acum.

— Trăim indiscutabil azi o zi de satisfacții, începe el. Cu toate acestea, nu-i bine să stabilim din nou astfel de termene. E drept că până într-o lună vom prepara, pornind de la P.G. 7, toate alimentele posibile, de la lapte și până la macaroane...

— Atunci? îl întrerupe Dan, cam neprotocolar. Ce îndoială mai puteți avea acum!? Ați verificat toate proprietățile Pozvirului G 7, stabilitatea lor...

— Omul ăsta s-a născut „erou negativ” și pace! îmi șoptește Vlad.

— Peste o lună, reia Ursu, de parcă n-ar fi fost întrerupt, vom avea deci albumină de tip virotic și tot peste o lună vom avea zeci de sortimente de alimente corespunzătoare acesteia. Bun! De acord cu voi toți. Dar experimentarea lor? Nu credeți că este nevoie să urmărim foarte detaliat reacțiile organismului față de noul aliment?

Ia cuvântul Ștefan Badiu:

— Vom face experiențe pe animale, iar când vor fi încheiate se vor găsi dintre noi destui voluntari care să se ofere pentru experimentare. Nu-i nevoie decât de câțiva. Eu, cel puțin, stau oricând la dispoziția experimentatorilor.

— . Chiar mâine, nu-i așa? Ricanează Ursu. Strașnic, eroule! Problema nu-i însă chiar atât de simplă. Nu-i nevoie numai de curaj. Când noi vom începe să livrăm șarjele de albumină virotică, milioane de oameni vor fi hrăniți cu ele. Răspunderea e uriașă. În numai o lună, nimeni nu poate lua toate măsurile de prevedere pentru ca acestor oameni să nu le facem mai mult rău decât bine.

Trebuie să recunosc că Ursu mă scoate și pe mine din sărite. Nu mă pot abține să nu intervin:

— Vorbiți ca și cum ați ști dinainte că P.G. 7 este pur și simplu toxic. Și nu înțeleg de ce. Doar e creația dumneavoastră, de la proiect și până la ultimele retușuri.

Martin Onofrei mă sfredelește cu privirea:

— Soare, fii lucid! Nu-i vorba acum de punerea în dubiu a virusului proiectat și nici a formei realizate. Cred în P.G. 7, sunt sigur că nu e greșit conceput și construit. Dar organismul uman rămâne, în multe privințe, un mister. Trei săptămâni de experimentare pe cobai și șoareci și una pe oameni nu sunt de ajuns. Mă-nțelegi?! Pentru a avea o deplină siguranță, e nevoie de o perioadă mult mai îndelungată. Poate că va trebui să-i mai ajustăm structura, să modificăm unele proprietăți ale pozvirului obținut.

Gândiți-vă câte probleme au creat în veacul trecut grefele de organe! Uneori organismul le accepta și alteori nu. Bolnavii cu inima grefată mureau pe capete. Abia spre sfârșitul secolului s-au găsit mijloacele sigure de a evita fenomenul, uneori fatal, de respingere.

...Nimeni nu spune nimic, dar majoritatea covârșitoare a membrilor consiliului îl dezaproabă pe Ursu: se vede limpede pe chipul lor. Tiberiu e decepționat, dar evită să intre în controversă.

— Ceea ce ne spune Martin Onofrei, observă el, este neîndoielnic foarte important. Vom face tot posibilul să nu pierdem din vedere niciun aspect al problemei, să asigurăm deplina siguranță a noului aliment, iar medicii noștri sunt doar aici pentru a urmări reacția organismului omenesc.

— Totul într-o lună? mai întreabă Ursu, uitându-se fix la președinte.

— E de ajuns! replică cu convingere acesta. În treizeci de zile se pot face foarte multe.

— Nu uita, observă Onofrei, că anumite reacții ale organismului nu se arată într-o lună, ci abia după multe luni de zile. La asta nu te gândești?

— Vom căuta să accelerăm reacțiile respective, spune Tiberiu. Acest lucru este pe deplin posibil.

— O lună, Tiberiu? întreabă iar Ursu, cu un reproș care sună, nu știu de ce, dureros. De ce atâta grabă? Nu uita că nu suntem singurii care rezolvăm problema alimentară: în cel mult un an vor intra în funcțiune marile uzine de prelucrare a algelor de mare și planctonului. Se pun la punct și noi acceleratoare de creștere a cerealelor... Spune-mi, Tiberiu, de ce să riscăm!?

— Dar nu riscăm, Martin! Specialiștii noștri știu ce au de făcut. Asigurăm toate verificările necesare: nimic nu va fi uitat, poți fi sigur de asta. Iar tu trebuie să ne ajuți, ca întotdeauna!

...îmi amintesc de cele numai câteva lucrări științifice ale lui Moș Martin, despre care mi-a vorbit cândva Tiberiu. Așa este Onofrei: analitic, profund, dar excesiv de circumspect! Și-mi mai amintesc că tot președintele mi-a spus că, într-un fel, aceste hărțuiri ale Ursului sunt necesare, folositoare, atrăgând atenția asupra unor „puncte nevralgice”, asupra problemelor care trebuie în mod special urmărite.

Evident, lucrurile pot fi privite și așa: se poate susține că, într-un fel, opoziția, aproape permanentă, dintre cei doi șefi ai noștri își are rolul ei dialectic: ne duce mai sigur spre țelul nostru. Dar, nu știu de ce, politica asta permanentă de frânare a lui Onofrei îmi lasă un gust amar. N-o fi el chiar deținătorul pietrei filosofale și al

singurelor rețete valabile ale prudenței! A scrântit-o doar rău atunci când a provocat prăpădul cu pseudovirusurile lui. De ce nu se găsește cineva care să i-o spună de-a dreptul, în față?

1 noiembrie. Noile alimente

— La 22 noiembrie dăm în funcțiune expoziția de alimente și „restaurantul demonstrativ”! îmi spune Dan azi dimineață. E fericit!

Doar o săptămână a trecut de când P.G. 7 este o realitate? De necrezut! Activitatea noastră se desfășoară într-un ritm amețitor.

Ieri s-a produs prima șarjă de albumină de tip virotic. Dan realizează numeroase alimente pe bază de P.G. 7. Până acum a creat 216 sortimente și este departe de a fi mulțumit. Se construiesc mai multe linii automate de fabricație.

Dan are conciliabule nesfârșite cu arhitectul care proiectează clădirile respective. I-a respins până acum peste douăzeci de proiecte. Vrea ca plastica restaurantului și a expoziției să exprime atâtea idei, încât proiectantul nu reușește, în niciun fel, să-l mulțumească.

— Înțelegi, Radule? perorează el. E necesar ca linia clădirilor și a decorațiilor să ilustreze expresiv situația actuală, legată de insuficiența hranei pe Pământ și de ceea ce P.G. 7 va aduce. Trebuie arătat că alimentul pozviric reprezintă veriga care desăvârșește satisfacerea cerințelor materiale. Trebuie subliniat ce premise creează aceasta și spre ce se tinde în perspectivă. În sfârșit, dominantă trebuie să fie puterea transformatoare a științei, cu sublinierea ideii că rezolvarea vine uneori dintr-o direcție cu totul neașteptată.

— Un discurs ca al tău nu-i ușor de tradus în betonplast, metal și sticlă! observ eu.

— Arhitectura poate s-o facă! își exprimă Dan ferm convingerea.

— Să nădărdum îl încurajez eu.

Vlad, care s-a apropiat de noi, se amestecă șugubăț în convorbire:

— Uite, am și eu o idee. Pune să facă o clădire în formă de castravete și alta în formă de ridiche. Castravetele și ridichea au, din motive neelucidate încă științific, ceva comic în ele și, în felul acesta, monumentele vor exprima optimismul irezistibil al omenirii consumatoare de pozviri...

Evident, Dan nu-i apreciază umorul. Îl privește încruntat și se congestionează la față. Am (uitat să notez că, în ultimele zile, s-au obținut din P.G. 7 și interesante „alimente inedite”. Este vorba de alimente care nu imită pe cele existente, ci au aspecte și gusturi complet diferite de acestea. Dan mi-a arătat, de pildă, o „pânză de păianjen” comestibilă, despre care susține că e o prăjitură absolut delicioasă, și o spirală argintie, care, după părerea sa, va fi un excelent aliment răcoritor. Le-a și dat spre consum unor cobai, care s-au delectat cu ele.

De altfel trebuie să notez că experiențele pe animale se desfășoară foarte intens. Până acum nu s-a constatat absolut niciun fel de efect nociv. Totuși am aflat că Martin Onofrei nu și-a schimbat cu nimic punctul de vedere.

— Prea repede, totul se desfășoară prea repede! continuă el să bombănească.

Puțini îl ascultă însă.

Președintele ține acum ședințe de lucru prelungite cu reprezentanții Organizației Mondiale a Alimentației. Se

pune totul la punct în vederea orei H, când complexul nostru va livra masiv pentru umanitate. Am asistat și eu la o astfel de ședință, unde s-au analizat până și cele mai mici amănunte. Deși s-a prelungit până noaptea târziu, am impresia că i-a făcut multă plăcere lui Tiberiu. Ce dulce e cupa biruinței!

Ieri dimineață, președintele a avut o conferință cu trei membri de frunte ai Oficiului Planetar, niște indivizi corecți, dar plicticoși. Nu am participat, dar Dan, cu obișnuita-i înflăcărare, mi-a spus că Vrăjitorul a fost „teribil”. Le-a vorbit pe larg „opiștilor” despre posibilitățile pozvirilor alimentare și despre performanțele ce se scontează de la ceilalți pozviri, în curs de realizare: ei vor da oamenilor, după opinia lui, cele mai fantastice mijloace de automodelare. Cu ajutorul lor, procesele biologice, procesele psihice, procesele chimice se vor desfășura tot mai mult după voința și în interesul omului, vor fi accelerate, multiplicare, potențate.

Tot 1 noiembrie. Saltul în neant

La ora patru după-amiază, iată-mă din nou în Laboratorul de psihologie.

De câteva zile vin mereu aici să-ntreb ce se aude cu preparatul bazat pe P.M.P. 4. Am luat definitiv hotărârea să mă ofer pentru experimentare. Președintele m-a felicitat pentru această decizie. Mi-a spus, pe jumătate în glumă:

— De-acum intri și dumneata din plin în era pozvirică... Nu știu dacă va exista o astfel de eră, dar acum, când Oscar îmi confirmă că „totul e gata pentru experimentare”, nu șovăi de loc. Un pic de teamă — e drept — mărturisesc că am. Îmi amintesc că profesorul meu de gimnastică îmi spunea că toți oamenii normali

sunt de fapt fricoși: numai că unii dintre ei își înving frica, și pe aceia îi numim curajoși, iar alții nu...

— Cum au mers experiențele pe animale? întreb eu.

— Foarte bine. Ai asistat de altfel și tu la cea dintâi dintre ele. Au rezultat, e drept, și unele reacții secundare nedorite, dar le-am eliminat în cea mai mare măsură... Și-acum, spune-mi în ce stare afectivă te afli.

— Dispoziția? Nici abătut, nici entuziast. Undeva pe la mijloc. Am dormit cam prost astă noapte, iar astăzi dimineata n-am fost de loc în formă la meciul de tenis; totuși, în laborator am lucrat destul de bine.

— Pentru experiență e necesar să fii prost dispus, îmi explică el. Altfel nu se poate pune în evidență schimbarea, îți propun ca până ce o pregătesc să citești ceva deprimant. Trebuie să pornești la drum... foarte cătrănit.

Răsună apelul televizofonului. E mama și din nou este îngrijorată în privința fratelui meu. Are vocea slabă, topită și arată îngrozitor:

— De data aceasta, nu mai știu cum o să-l aduci înapoi, îmi spune ea. S-a strecurat în racheta fonică!

— Cum? în nava care a pornit spre Pluton!?

— Da, Radule. A fost descoperit la două zile după start, leșinat într-un depozit.

— De unde ai aflat asta, mamă?

— Nava a transmis acum o oră un mesaj... Toma e bolnav. Au zis că nu era antrenat pentru condițiile călătoriei. Se dezvoltă accelerații foarte mari. Pe deasupra, în depozit aerul nu era prea bun.

Un nod mi se pune în gât. Mi-e teamă că de data asta își va plăti scump imprudența.

— Racheta nu se mai poate întoarce? întreb eu.

— E deja prea departe.

— Dar la bord e desigur un medic.

— Doctorul, îmi explică mama, presupune că Toma a căzut în nesimțire încă din primele clipe ale călătoriei și a zăcut așa multă vreme, neștiut de nimeni. Probabil că a avut și un atac de inimă.

Pe ecranul televizofonului, ochii mamei strălucesc în lacrimi.

— Da, Radule, oftează ea. Trebuia să-ți spun totul, dar îmi pare rău că te-am necăjit... Cu tine am fost totdeauna mai liniștită. Nu m-am temut niciodată c-o să te arunci în aventuri nesăbuite.

Am o strângere de inimă, dar... nu-i spun nimic despre experiența pregătită aici. De ce să-i fac încă o grijă, mai ales că totul va merge ca pe roate? E drept, Martin Onofrei a încercat ieri să-mi vâre un ghimpe când i-am vorbit despre P.M.P. 4. Îmi amintesc bine schimbul nostru de cuvinte:

— Ascultă, Soare, mi-a zis el, mie nu-mi plac experiențele acestea pe multe de cuțit. Știi unde încep, dar nu știi unde se termină...

— P.M.P. 4 s-a experimentat în excelente condiții pe animale, i-am ripostat eu.

— Una e animalul și alta omul. Asta nu vreți voi să înțelegeți! Așa s-a întâmplat și cu leacul meu antihiparinotic. Ți amintești ce am pățit când l-am auto experimentat? Cu toate acestea, îl încercasem fără nicio complicație pe cobai. Dar atunci, în condițiile epidemiei, orice se justifica.

— P.M.P. 2, calmantul pozviric, s-a încercat mai întâi pe maimuțe și apoi Oscar Fabian l-a auto experimentat. Succesul obținut a fost deplin.

— Bine, Soare! Văd că nu te pot convinge. Avântul tinereții precumpănește asupra rațiunii. Vrei să dai

neapărat lumii pozvirul magic ce va face ca o iubită abandonată să râdă în hohote.

— Nu-i vorba de asta! Dar gândiți-vă că avem cu toții stări de indispoziție de origine organică și am fi fericiți să scăpăm cât mai repede de ele. Ne necăjim uneori pentru motive care nu merită să ne afecteze. Alteori, indispozițiile, chiar bine motivate, se prelungesc excesiv...

— Mai e ceva, Soare; dacă P.M.P.-urile astea vor fi puse la dispoziția tuturor, nu vom mai fi oameni, ci un fel de marionete, lipsite de reacții psihice normale.

— Totul este să fie folosite cum trebuie.

— Sunt ca niște stupefiante, tinere! Iar experiențe ca a ta reprezintă aventuri periculoase...

„Aventuri”... îmi amintesc de convorbirea cu mama, de încrederea pe care mi-a arătat-o, sigură că cel puțin eu nu mă voi lansa într-o „aventură”.

Oscar mi-a adus cartea lui lugubră. Zâmbesc amar:

— De prisos! Mama mi-a dat o veste foarte proastă despre fratele meu. Sunt indispus — așa cum ați dorit-o voi...

— O nouă dispariție?

— De data asta cu bucluc mare. Povestea cu ulciorul... Tocmai a sosit și Tiberiu.

— Relatează-ne amănunțit pe parcurs tot ce simți! mă roagă el. Peste câteva clipe devii un excepțional subiect de experiență.

Sunt întins pe divanul laboratorului.

Oscar mi-a făcut de cinci minute injecția, dar nu simt nimic deosebit. Cel mult un soi de slăbiciune.

Amărăciunea care m-a invadat, de când mama mi-a relatat despre tentativa nenorocită a lui Toma, persistă, neschimbată.

De ce taci? Întreabă Oscar.

— N-am ce să vă spun.

Dispoziția?

— Aceeași: proastă... Cum vă trebuie vouă.

Psihologul se întoarce spre președinte.

— Încă o doză?

— Nu, să mai așteptăm. Poate că viteza de reacție...

Nu aud ce zice mai departe. Dar ceva începe să se întâmple. Mai întâi îmi țiue urechea stângă. Țiuitul devine tot mai ascuțit și mai puternic, până ce tot capul mă doare. Duc mâinile la frunte și o frec ușor.

— Ce ai? întreabă Oscar.

Îi spun, dar observ, cu acest prilej, că glasul mi-e foarte schimbat. Sună spart, nesigur.

Țiuitul a încetat, după ce a ajuns la un paroxism pe care nu știu cum de l-am putut îndura: parcă mi-a perforat creierul. Ochii mi s-au deschis deodată mari și privesc fix drept înainte (îmi amintesc că și câinelui i s-a întâmplat la fel). Vor parcă să iasă afară din orbite, să se năpustească spre Tiberiu și Fabian. Îi apăs cu muia, nervos, și în tot acest timp continui să relatez...

— Cât timp a trecut? întreb, la un moment dat.

— Opt minute și patruzeci de secunde! răspunde președintele... Simți vreo schimbare a stării afective?

— Niciuna! Cred că astăzi nimic nu mă poate face să zburd. Am și o stare generală destul de proastă.

— Continuă să relatezi!

Îmi dau seama că rostesc cuvintele mecanic, în propoziții scurte, sacadate, cu o voce de robot.

— Starea de slăbiciune mi se accentuează. Mă dor ochii, mă doare capul. Îmi furnică mâinile; încep să amortească. Aud un zgomot: parcă vine din mine: un zumzet care crește mereu. În mine e un stup de albine. S-a pornit ceva și... nu știu unde mă duce.

— Încearcă să te gândești la dispariția lui Toma. Spune-mi ce simți! Îmi zice Oscar.

— Toma? Acum totul este din ce în ce mai tulbure și se îndepărtează parcă de mine. Oamenii au aceeași culoare: sunt cenușii. Se mișcă, asemenea unor umbre, pe un fond gălbui.

— Gândește-te la situația lui Toma!. Mă îndeamnă Oscar. Gândește-te bine!

— Mă gândesc. Știu: a dispărut. Mi-e totuna! Și Toma și voi toți îmi sunteți indiferenți. Simt nevoia să fiu singur... Mădularele îmi sunt moi!

Urmează o pauză în care nu se întâmplă nimic apoi îl aud pe Oscar șoptindu-i președintelui:

— Au trecut cincisprezece minute: în loc de bună dispoziție, indiferență. Straniu efect!

— Poate că e treapta intermediară! observă Tiberiu.

— Dar animalele au reacționat altfel...

Nu aud ce spune mai departe.

Fiori scurți și puternici mă scutură, parcă pentru a mă smulge din amorteală.

Și, dintr-o dată, imaginea încetoșată a oamenilor și lucrurilor din fața mea devine de o precizie extraordinară, culorile se trezesc, sunt iarăși vii, mai vii ca niciodată. Iar prin cadrul larg al ferestrei laboratorului privesc cu desfătare la crestele împădurite ale munților, prietenii mei cei mai buni. Verdele lor adânc e ca o catifea grea, care unduiește mereu — un steag al frumuseții.

Când reiau relatarea, îmi dau seama că glasul e mai vioi și mă gândesc ce interesant va fi când voi asculta, mai târziu, înregistrarea.

— Gândește-te din nou la Toma! îmi spune Oscar. Privești situația lui cu amărăciune sau cu indiferență?

— Povestea lui mi se pare acum o întâmplare plină de haz.

— E bolnav, gândește-te bine! intervine Tiberiu, foarte interesat. Cum poți spune așa ceva?

— Mă gândesc la el ca la un șofer care a pornit automobilul pe o pantă abruptă, uitând că frâna nu-i funcționează.

Chicotesc.

— Asta e mai curând tragic! observă președintele.

— Tragic? De ce? Gândiți-vă ce salt formidabil! Nu văd ce e tragic în asta. De altfel și o moarte poate fi măreață...

Îmi dau seama că tot ceea ce spun e straniu, neobișnuit. Dar asta simt acum și mi-au cerut să-mi exprim cât mai fidel gândurile.

— Încearcă să descrii cât mai concis simțământul tău actual față de Toma! mă roagă Oscar.

— Un individ extravagant.

— O extravaganță care te indispuce?.

— Nicidecum! O admir. Grozav tip: original și nostim. Păcat că nu semăn cu el.

O febrilitate stranie a pus stăpânire pe mine. Îmi vine să cânt, să dansez, dar mi-e rușine de cei doi oameni de știință din fața mea și, de fapt, nici n-aș avea puterea s-o fac.

Oscar îi șoptește lui Tiberiu, crezând că eu nu-l aud:

— Amărăciune, indiferență, bună dispoziție. Acum înțeleg! Acestea sunt treptele. Efectul e deci tocmai cel prevăzut.

— Te-am auzit, Oscar, îi zic eu, dar pur și simplu nu-mi pasă. Analiza ta e magistrală. Fie ce-o fi și mai bine așa decât altfel... Tristețea mi se pare un sentiment lipsit de sens, mai ales în clipa asta.

Vorbesc cam incoerent, știu, dar ce să fac?

Se petrece în mine ceva foarte curios. În piept îmi pendulează limba unui orologiu imens. Tare, din ce în ce mai tare! Ba nu, nu-i limba — e un metronom în bătăile căruia mi-ar plăcea să trăiesc. Spun cumva prostii? Naiba să mai știe!

Gândurile și imaginile cele mai variate se nasc și mor în mine cu o viteză uimitoare. Întâmplări din trecut, planuri de viitor, scene imaginare, fantastice, sentimente potrivnice față de diferiți oameni se perindă cu o iuțeală halucinantă, într-o agitație necurmată. Cuvinte și fraze aruncate în diferite împrejurări, care mi-au reținut cândva atenția țâșnesc din depozitul memoriei, zboară, se ciocnesc în dialoguri imaginare.

Sunt sigur că ochii îmi strălucesc, respirația mi s-a accelerat brusc și, în același timp, îmi dau seama că pe fața mea s-a imprimat un zâmbet larg, inexpugnabil. Zâmbetul e și în mine. Brusc, începe să fie dureros, ca o ghiară înfiptă în piept, în vreme ce imaginile și gândurile aleargă tot mai repede, nebune, fără ca să le pot opri.

— Gândește-te la Toma! îl aud pe Oscar spunându-mi.

— Toma? Un saltimbanc de circ, îi răspund eu vesel. Acum tocmai face jonglerii cu niște stele de hârtie. Le aruncă câte șapte deodată, pe traiectorii diferite... și apoi le prinde pe rând... Toți suntem de fapt niște saltimbanci. Toți — până la unul!

Zâmbetul interior crește. Simt că-mi gâlgâie ceva în gât. Cerul gurii îmi este uscat și-l umezesc cu limba. Un clocot începe să se rostogolească undeva în mine, mai întâi vag, apoi tot mai precis, mai puternic, mai copleșitor... O cascadă care vuiește... Zgomotul ei e tot mai intens.

Vorbesc din ce în ce mai greu.. Cuvintele se încurcă unele într-altele, ca pașii împleticiți ai unui bețiv, iar în palmele mâinilor simt o sudoare lunecoasă.

Brusc clocotul interior izbucnește în afară. Cascada se revarsă! Râd. Hohotesc. Tot mai tare, homeric. Abia mai izbutesc să articulez, întretăiat, dureros:

— Scene bufe... din filme... din viață... din închipuire... le văd... le trăiesc... sunt prizonierul lor. Și hohotul acesta... mă... mă... sufocă! Nu mai pot!!

Gâtul e prea îngust pentru râsul ăsta teribil, care nu mai are acum nimic vesel. Mă zgârie, mă râcăie, vrea să mă sugrume! Mă doare cumplit. Și, treptat, tot corpul ajunge să fie scuturat de râsul dement, de neînfrânat.

Sunt lac de sudoare. Gâfâi și râd. Râd și gâfâi. Simt sânge cald izbucnindu-mi în gât și junghiuri ascuțite îmi sfâșie pieptul. Hohotul nu se oprește. Nu mai pot vorbi, deși știu vag că ar trebui să relatez cuiva niște întâmplări... Tușesc și mă sufoc.

Izbutesc, deodată, să mă gândesc la Toma, amintindu-mi că am fost mereu întrebant despre el. Fratele meu îmi apare rupt în bucăți: brațele, picioarele, trupul, capul, gâtul s-au desprins unele de altele și se împrăstie în Cosmos, profilându-se pe fondul de tăciune al cerului... Și eu mă simt rupt în bucăți!

Hohotul nu mai conținește, sleindu-mă cu totul. În sfârșit, se preface într-un plâns greu, cu sughițuri...

Cât timp a trecut? Un ceas? O zi? Acum în jurul meu sunt mulți oameni. Oameni care îmi par trași în lung, înalți până la plafon, ca priviți într-o oglindă curbă. Au halate albe, lungi. Ce or fi poftind?

Mi-au dat să beau un lichid lăptos dintr-un pahar. Dinții-mi clănțăneau însă atât de tare încât l-am scăpat și s-a spart.

Mi-e o greață îngrozitoare. Gâtul e totul o rană.

De undeva, din fundul laboratorului, vin spre mine ochii lui Adam Tiberiu și ai lui Oscar Fabian. Mă privesc înspăimântați — sau mi se pare?

Tumultul din mine începe parcă să se potolească.

— Toma?... Un... saltim... banc! Izbutesc să rostesc... cu un glas subțire, straniu. Eu... un nebun... Voi?... niște supra dresori diabolici...

Oscar dă din cap și-mi face un semn liniștitor, așa cum se procedează cu copiii.

Acum hohotul e departe: o amintire de coșmar. Simt cum încetul cu încetul o rigiditate tot mai accentuată mă cuprinde. Mi-e. Teamă, îngrozitor de teamă, dar nu știu de ce. Acum am înțeles: mi-e frică să nu înnebunesc.

Corpul mi-e greu și obosit. Limba, foarte umflată, lovește mereu hotarul dinților și al cerului gurii. Tot corpul mă doare groaznic, ca după un traumatism intens și prelungit. Am nu știu de ce impresia că trupul îmi face acum un uriaș salt în, neant, catapultat de o forță nevăzută. Apoi cade, cade mereu, minute nesfârșite în șir.

Oamenii în halate manipulează caraghios instrumente mici și strălucitoare. Unul dintre ei se apleacă cu un tub argintiu spre brațul meu.

— E grav, doctore? îl aud pe Tiberiu întrebându-l pe profesorul Duncan...

Același lucru l-a întrebat cândva Onofrei tot pe Duncan. Era vorba atunci de Ion Ladea. Oare și eu sunt pe moarte?

Un zbârnâit îmi sfredelește craniul și simt că iar mă pierd...

14 noiembrie. Întoarcerea la viață

Primul lucru pe care l-am sesizat trezindu-mă au fost un șir de sunete delicate, parcă produse de un clopoțel. Când dispăreau, sufeream intens; curând reveneau însă și durau mult timp. Abia mai târziu mi-am dat seama că era ciripitul unor păsări, care-mi parvenea prin fereastra larg deschisă.

La început, aceasta a fost unica mea legătură cu lumea exterioară.

Încercam să deschid ochii, dar nu izbuteam. Nu găseam puterea s-o fac. Am văzut-o, în schimb, cu ochii închiși, pe Lizi, ca și cum ar fi fost în fața mea! Dulce halucinație, dar ce dureros de scurtă!

Eu — eu parcă nu existam. Nicio părticică din trupul meu nu-mi dădea vreo senzație.

Apoi, deodată, un frig îngrozitor m-a cuprins brusc. Mi-am regăsit corpul! Eram întins într-un pat. În nări mi-a pătruns miros de medicamente.

Dârdâiam. Am dârdâit multă vreme. Aș fi vrut să rog pe cineva să mă acopere cu încă o pătură. Dar niciun sunet nu-mi ieșea din gâtleej. Pe urmă, am simțit că ceva cald se așterne pe trupul meu: cineva înțelesese.

...Păsările continuau să ciripească și asta mă bucura. Era ca o chemare a vieții care revenea în mine.

Aș fi vrut să mișc măcar un deget! Dar nu izbuteam. Mâna stângă mă durea, din pricina unei poziții vicioase, însă toate încercările mele de a o urni cât de cât din loc eșuau.

Și pe urmă, în sfârșit, a venit, izbăvitor, strănutul: un strănut puternic, care mi-a zguduit tot trupul, mi-a rănit gâtul și nările, ridicându-mă pe jumătate în pat. Când am căzut înapoi pe pernă, ochii mi s-au deschis și am reușit în sfârșit să mișc puțin mâna care mă durea.

Asta s-a întâmplat ieri, la ora 16 și 32 de minute. O știu fiindcă privirea mi-a căzut în primul rând asupra ceasului fixat deasupra ușii...

Iar astăzi — iată-mă revenit definitiv la viața conștientă, ca întors dintr-o altă lume.

— Se pare că preparatul pe bază de P.M.P. 4 nu era pe deplin pus la punct! Așa a comentat sarcastic lucrurile Ursu, când m-a vizitat, acum un ceas, la sanatoriu.

De data asta a avut dreptate.

— Vezi tu, Soare, mi-a mai spus el, experiențele astea psihice ale voastre merg prea departe. Omul trebuie lăsat să fie ceea ce este, nu trebuie să facem exhibiții de circ tocmai cu ce sălășluiește mai delicat în el. Altfel riscăm prea mult.

Cu asta nu mai sunt de acord! Ar însemna să abandonăm orice încercare de modelare psihică.

Fapt este că, între 1 și 14 noiembrie, am zăcut, fără cunoștință, într-un salon al sanatoriului. Alfredo — care a rămas ca medic la noi, în complex — mi-a mărturisit că două zile m-am zbatut între viață și moarte; tot personalul complexului se interesa de soarta mea. Bine că n-a aflat nimic mama: cu greu ar fi suportat să-și știe amândoi băieții greu bolnavi.

Acum mă refac însă repede. De ieri și până azi am prins puteri, nu glumă. Aș juca o partidă de tenis! Pofta de mâncare mi-e acum excelentă și nu mă doare nimic. Uneori simt însă un gust acru în gură, amețesc și uit

pentru câteva minute unde sunt. Și, ca orice om care a stat mai multă vreme în pat, reînvăț să merg.

Bineînțeles că primesc foarte multe vizite. Cei dintâi au sosit astăzi dimineață președintele și Oscar, amândoi vizibil stânjeniți. Mi s-a spus că în primele două nopți după accident au vegheat, cu schimbul, la căpătâiul meu, alături de medici.

Le explic, firește, că nu le reproșez nimic: au încercat asupra mea un mijloc experimentat cu succes deplin asupra animalelor. Cu cineva tot trebuiau să înceapă. Ei nu-mi răspund, își exprimă doar marea bucurie de a mă vedea mai întremat.

— „Mai întremat?” le iau eu cuvintele din gură. Doar atât? Gata cu boala! De mâine vreau să lucrez.

Alfredo tocmai a intrat în salon.

— Bravo, Radule, îmi spune el, arăți excelent. Ai un fond fizic viguros și nu-i rău că ți s-au alocat porții triple de mâncare!

— Pot să mă duc mâine la lucru?

— Dacă mâine dimineață ești „în formă”, cum spuneți voi sportivii, n-am nimic împotriva. Ultimele analize sunt chiar foarte bune. Bineînțeles, n-o să intri direct în programul obișnuit. Trebuie mai întâi să te acomodezi...

La drept vorbind, nu-i socotesc pe Oscar și pe Tiberiu nevinovați ca niște mielusei. Poate că, dacă nu se grăbeau cu P.M.P. 4, dacă verificau mai mult structura microorganismului creat, dacă analizau mai atent reacția animalelor de experiență, dacă se străduiau să elimine total „reacțiile secundare nedorite” de care mi-au vorbit, lucrurile ar fi mers altfel. Avertismentul lui Onofrei avea un sâmbure de adevăr.

În sfârșit, „bine că n-a ieșit mai rău” — cum observă Dan. Mi-a spus că accidentul meu a fost copios folosit de

grupul lui Martin pentru a discredita ritmul viu pe care președintele îl dă lucrărilor de la complex. Asta nu-mi place de loc! „Clubul scepticilor”, cum i se zice (eu am inventat, mai de mult, porecla), și-a îngroșat rândurile: din el fac acum parte Ladea, Gruia, Andrei Mereuță, profesorul Duncan și încă câțiva.

Prin geamul deschis, din curtea sanatoriului răsună un râs tineresc. Brusc, un fior rece îmi trece prin șira spinării: mi se pare că aud cascada sinistră a hohotului meu din ziua experienței! Ceva scrâșnește și apoi se rupe în mine. Ce-nseamnă asta? Un fel de „hilarofobie”?

Ard să aflu cum s-a desfășurat producția noilor alimente în perioada, atât de hotărâtoare, când am fost bolnav, dar nimeni nu vrea să-mi răspundă. Alfredo îmi explică că a cerut vizitatorilor să nu-mi vorbească despre problema cea mai acută a complexului — crearea albuminei virotice —, ca să nu-mi „suprasolicite psihicul”.

— Mâine vei afla totul. Și te asigur că vor fi destule noutăți interesante! Îmi spune el.

Aș putea s-o șterg și eu, cum a făcut-o Ion Ladea când a avut hiparinoză, nu ca să sustrag vreun preparat, ci ca să mă informez. Alfredo și-a dat însă atâta osteneală cu mine, încât nu vreau cu niciun preț să-l dezamăgesc printr-o „evadare”, chiar trecătoare!

Ultimul mă vizitează azi Vlad. Intrând în încăpere, se uită mai întâi la Alfredo; pe urmă se apropie de mine și mă îmbrățișează.

— Știu, doctore, nimic despre P.G. 7! Spune el pe urmă. Nici despre faptul că P.M.P. 4 era să torpileze tot ce s-a făcut pentru P.G. 7. Un singur lucru e sănătos să afli, Radule: până la urmă stăm bine cu elixirul nostru alimentar, iar de laboratorul de purificare am avut toată

grija. E drept, eroismul tău donchișotesesc ne-a cam încurcat socotelile. Dar acum totul e-n regulă. În ce-l privește pe Tiberiu, cred că pozează pentru o statuie turnată în aur pur.

— Îmi pare bine că treburile merg strună, remarc eu, bucuros că am aflat cel puțin atât, în timp ce Alfredo îi aruncă lui Vlad o privire furioasă.

Vlad zâmbește și — din nou — mă trec fiori.

Îi explic lui Alfredo ce simt, și el se încruntă. Va cerceta. Ipoteza mea este, probabil, exactă: hilarofobie.

După ce Vlad a plecat, o sun pe mama. Îmi zice că m-a căutat mereu, dar i s-a spus că sunt într-un laborator, de unde nu pot lua contact cu nimeni. De la Toma — vești tot mai proaste. Maladia de cord s-a agravat și există pericolul iminent al unui infarct.

O oboseală bruscă mă cuprinde. Adorm...

Seara târziu, Alfredo revine și se așază la capătul patului meu.

— Ce-i cu tine, n-ai somn? Îl întreb eu.

— E ultima ta noapte aici și am de gând să te veghez. M-am odihnit special după-masă.

— Atunci îi tragem o șuetă până la ziuă. Eu sunt sătul de somn.

Prietenul meu surâde:

— Nu chiar până la ziuă, dar până la miezul nopții sigur. După aceea, trebuie să încerci să dormi. Iar eu mă trântesc pe divanul din nișă.

Când l-am văzut surâzând, mi s-a făcut iar pielea ca de găscă.

— Te mai gândești la experiență? mă întreabă el.

— Fără să vreau! îi explic eu. Mi-e mai ales groază de orice îmi amintește râsul acela. Sper că-i un betșug. Care o să-mi treacă.

— Fii sigur, Radule! Te vom ajuta și noi. Amintirea se va estompa cu timpul. N-ar fi însă rău ca o vreme să eviți filmele comice, să nu citești proză umoristică, în sfârșit, poate... sa te întâlnești mai rar cu Vlad.

Luna plină a apărut imensă în cadrul ferestrei. Mă obsedează versurile parodiei pe care i-a compus-o Topârceanu, dar fug de ele. Versurile bat însă violent și obsesiv la poarta craniului meu. Pătrund, răscolitoare, în conștiința bolnavă și izbucnesc:

*Apariție banală ca un fund de farfurie!
Talere cu două fețe! Cap de monstru fără trup!
Orologiu fără ace! Nastur de manta! Chelie!
Felinar! Corupătoare de minore! Cantalup!...*

Zâmbesc fără să vreau și gâtul mă doare, ca și atunci. Hohotul izbucnește iar, chinuitor... Ce nonsens să ai oroare de râs!

15 noiembrie. „Goniți spre prăpastie!”

în sfârșit, iată-mă la lumina zilei!

E ora zece dimineața. Mi s-a îngăduit să părăsesc sanatoriul și să lucrez azi, „simbolic”, o oră în laborator. De mâine, sper să reiau programul normal de lucru.

Primul lucru pe care vreau să-l aflu este dacă „pozvirul Tiberiu-Onofrei” a rezistat tuturor probelor. Întrebări peste întrebări îmi scormonesc mintea.

Trec prin dreptul mării hale de producție, un colos din sticlă și metal. Acolo sunt liniile automate care prelucrează albumina de tip virotic în diferite sorturi de alimente. Înăuntru, mașinile lucrează din plin! Ceva mai departe se află corpul depozitelor principale de materie

primă. Aci este adusă, printr-un tub pneumatic, de la stația pilot, creația noastră — Albumina virotică. Unul dintre oamenii inginerului Mereuță supraveghează operația.

— Cum merge? îl întreb eu.

— Bine, chiar foarte bine! răspunde operatorul. Mă bucur că v-ați făcut sănătos.

— Îți mulțumesc!... Cuvintele acestui om, care abia mă cunoaște, mă mișcă. Câtă albumină ați adunat în depozit? Îl mai întreb eu.

— Până acum vreo 500 de tone. Aproape de două ori prevederile. În fiecare zi, fabrica de virusuri alimentare.

— Cum îi spune acum stației pilot — produce 80 de tone. Într-o săptămână de lucru am umplut un sfert din silozuri.

M-am liniștit definitiv.

— Aveți greutateți? îl întreb totuși.

— Aici, la materia primă, niciuna... Liniile de producție a alimentelor nu funcționează însă toate cum trebuie.

— Ce spui!? Cine ne bârfește aici? Răsună un glas.

În spatele meu a apărut, ca din pământ, Dan. Bucuria i-a inundat fața. Mă: îmbrățișează cu efuziune, apoi continuă:

— Nu te lua după calomnii, Radule! Producem 26 tone de alimente pe zi. Și ce alimente! Să le vezi! Să le miroși! O minune!

— Bravo, Dane! îl încurajez eu.

— Era vorba ca la 25 noiembrie să deschidem marea expoziție de alimente. Ei, bine, totul este pregătit ca s-o deschidem chiar mâine! „Restaurantul demonstrativ” poate și el să servească meniuri demne de cel mai mare gurmand al planetei: totul este să spună „da” consiliul științific.

Ne luăm rămas bun de la operator, urându-i să-și umple cât mai curând depozitele, și pornim mai departe. Dan vorbește cu înflăcărare, fără întrerupere:

— Niciodată nu s-ar fi înfăptuit toate acestea fără Adam Tiberiu. Ți-am mai zis odată: omul ăsta va intra în istorie cu dimensiuni mitologice, e un demiurg!

— Un om inteligent și de ispravă! „rectific” eu. Expresia lui Dan are ceva caraghios și supărător.

— Prea puțin zis „un om inteligent și de ispravă”, obiectează prietenul meu. Tiberiu este, în multe privințe, desăvârșit. Un organizator inspirat și perfect al muncii noastre, capabil să orienteze toate eforturile spre scopul final.

— Ai făcut aripi! remarc eu. Să știi însă că eu nu cred în oameni „perfecti”. Gândește-te la pățania mea... După o pauză, adaug: Vasăzică, n-aștepti decât semnalul, și gata — începi să ne hrănești cu pozviri?

Se întoarce dintr-odată spre mine și îmi pune mâinile pe umeri:

— Ascultă, Radule! Sunt dispus să înfrunt orice concurență. Să se deschidă lângă restaurantul meu demonstrativ cel mai grozav restaurant cu alimente clasice; țin rămasag că voi avea mai mulți clienți și că în registrul de impresii vor fi nouăzeci și nouă la sută observații entuziaste.

— Și unu la sută?

— Cusurgiii! Neamul lor nu se va stinge niciodată... Se uită speriat la mine: Mi se pare că te-am luat cam repede. Iartă-mă, Radule! Mi-au spus doctorii să te menajez, dar prea clocotește bucuria în mine...

— Asta se vede.

— Să-ți mărturisesc o mare taină: de câtva timp nu mai consum decât alimentele mele. Mă hrănesc, exclusiv cu hrană din albumină virotică.

— Ce imprudență! observ eu speriat. Încă nu-i cazul...

— Mă simt excelent. M-am plictisit să urmăresc numai reacțiile animalelor. De-ai ști ce gustoase sunt și cum te sa tură: o hrană ideală, în care toate substanțele sunt dozate după cerințele, științific studiate, ale corpului.

Am ajuns în apropierea unei clădiri ciudate, în formă de pară, cu peretele în întregime transparent. Înăuntru, pe mai multe etaje, sunt prezentate noile produse alimentare, strălucind într-o mare diversitate de culori. Dan mă poartă aproape o jumătate de oră prin expoziție. Alimentele au într-adevăr un aspect foarte apetisant și sunt de o diversitate nebănuită.

— Ei, ce spui? Nu-ți lasă gura apă? Mă întreabă el la urmă.

— Într-adevăr. Și nu la figurat, ci la propriu.

— Atunci... continuă el, vrei să guști ceva în biroul expoziției? Ce-ai zice de o felie de jambon proaspăt?

— Asta nu, protestez eu. După accidentul cu P.M.P. 4, sunt lecuیت de temerități pentru circa un secol. Să vină mai întâi aprobarea consiliului științific.

— Cum vrei, Radule! Mi-ar fi plăcut să-ți frig niște mititei virotici sau o fleică gustoasă, tăiată mărunț-mărunț, ardeleneste, pe scândură...

— Nu mă ispiti, satană! râd eu.

Ies repede din clădire; într-adevăr, e greu să rezisti tentației...

Am pornit-o spre laboratorul de purificări. Pe drum, toată lumea îmi arată o mare simpatie. Anda Tiberiu îmi strânge impetuos mâna, după ce m-a cercetat îndelung, parcă cu milă și curiozitate. La intrarea în pavilionul

laboratoarelor, dau nas în nas cu președintele O.P., Knut Jaspers. Și el mă întâmpină cu o. Deosebită căldură.

— Sunt fericit că ești iar pe picioare: pentru dumneata și pentru noi.

— Nădăjduiesc că experiențele psihice vor continua! observ eu. N-aș vrea...

Mă întrerupe:

— Firește. Sunt foarte importante. Prietenul dumitale Oscar Fabian a pus acum la punct „acceleratori psihici” pe bază de P: M.P. 49; stimulenții permit unei maimuțe să acționeze de 4-5 ori mai repede decât în mod obișnuit.

— Nu-i rău!

— Să știi că noi, cei din O.P., am fost foarte impresionați de accidentul dumitale. Emoția era atât de puternică încât unii voiau să ceară suspendarea producerii alimentelor virotice.

— Cum asta?!

— Ne-am gândit că mai trebuie studiate efectele lor! Din fericire, a trecut însă Tiberiu pe la noi și, cu talentul lui cunoscut, a risipit toate îndoielile.

— Accidentul meu a încurcat serios lucrurile. Îmi pare tare rău.

— Vina nu este în niciun caz a dumitale. După părerea mea, deși cu preocupări foarte importante, pavilionul cercetărilor de perspectivă nu-i încă „rodat”. Poate că e prea tânăr. De aceea am și cerut să nu se mai facă un timp experiențe pe oameni.

Ne-am așezat pe o bancă împlântată în gazon. Eu sunt cam obosit, iar președintele Jaspers are probabil câteva minute timp și, mai ales, vrea să fie amabil cu mine.

Pe alea mare, un om vine spre noi. Îl văd de foarte departe, înaintând încet, cu capul în pământ.

Ursu nu ne-a văzut. Se apropie vorbind singur, gesticulând, încercând să convingă un adversar nevăzut. Din când în când, își mușcă buzele, iar pumnul drept i se strânge convulsiv.

— E foarte nervos! remarcă intrigat Jaspers. Ce s-o fi întâmplat iar?

Acum Ursu merge mai repede. Înainte de a avea timpul să mă stăpânesc, îmi scapă, nu știu de ce:

— Se luptă să țină timpul în loc.

E la numai câțiva metri de noi și cred că m-a auzit. Într-adevăr, ridică brusc capul:

— Uneori, nici nu e rău să oprești timpul în loc! mai ales când nu-i prea târziu. N-ar fi fost rău s-o faci nici când Tiberiu și Fabian erau gata să te nenorocească... Dar ți-a plăcut să fii un cobai uman!

A spus-o supărat, cu patimă.

— E drept, recunoaște Knut Jaspers, experiența cu P.M.P. 4 a fost o imprudență... Dar asta nu înseamnă, profesore Onofrei, că P.M.P.-Utile n-au viitor. P.M.P.-49, „acceleratorul psihic”, va permite învățarea perfectă a unei limbi străine în numai o săptămână.

— Colosal! ricanează Ursu. În acest sistem, Faust de Goethe se va putea citi în numai cinci minute, iar „Luvrul” îl vom vizita într-un sfert de oră, pe un covor rulant. Întreaga filosofie se va asimila într-o zi, iar satisfacțiile și amărăciunile unei vieți se vor consuma cel mult într-o săptămână. Ce feerie! Nici nu va merita să trăiești mai mult de o lună...

Când e furios, Moș Martin e de-a dreptul hidos. O mască de dezgust i s-a așezat pe fața mare, diformă, iar ochii lui verzi ne străpung. Fața i s-a congestionat brusc și, împotriva obiceiului său, vorbește precipitat, ceea ce îl face să se bâlbâie.

— Recunoașteți deci că experiența umană cu P.M.P. 4 a fost hazardată. E evident, altfel ați fi negat-o. Dar acum se comite o imprudență de o mie, de. Un milion de ori mai gravă! Nici Tiberiu și nici voi, cei de la O.P., nu vreți să înțelegeți că știința nu-i o cursă de automobile, mai ales când e vorba — de oameni și de un mijloc cu totul nou, destinat făpturii noastre. Neglijați întregi etape ale procesului de finalizare. Goniți, în inconștientă deplină, spre prăpastie, cu o viteză de bolid și cu un zâmbet optimist pe buze, compromițând cu îndărătnicie întreaga „Operație Ciucaș”!

— Exagerezi, profesore! Încearcă să-l potolească președintele O.P. De fapt, ce etapă susții că a fost sărită?

— Niciuna complet! Dar toate au fost precipitate. Se procedează exasperant de repede și de superficial, Jaspers! Experimentările pe animale durează de prea puțină vreme: ar fi necesare cel puțin trei luni de zile. Totuși, s-a și trecut la producția în masă a alimentelor pentru uz uman. Tiberiu e obsedat de termene, iar obsedații n-au ce căuta în știință. Sunt pur și simplu dăunători.

— Într-o acțiune ca „Operația Ciucaș” este nevoie de curaj, de mult curaj! răspunde calm președintele O.P.

— E drept, Jaspers. Însuși proiectul unui pozvir alimentar a fost o mare îndrăzneală. Dar pe urmă, după îndrăzneală, vine cu totul altceva: faza de lucru. Și, la un moment dat, când succesele ți se urcă la cap, devine esențial să ai curajul de a-ți tempera curajul! E un lucru dificil, din păcate, chiar imposibil pentru unii! Mai ales când intervine și orgoliul, această boală a bolilor...

— De fapt, de ce ți-e teamă, profesore?

— De ce mi-e teamă? Am mai spus-o: de reacția organismului omenesc. Mai precis: de anticorpi.

Înțelegi? Alimentul acesta poate fi acceptat sau respins, cum se întâmpla altădată cu organisme grefate. Nu ne e îngăduit să-l dăm de la început în masă omenirii!

— Deci ce propui?

Ursu s-a așezat pe o bancă în fața noastră.

— Prelungirea cu încă două-trei luni a experiențelor pe animale...

— Două luni?! exclamă Jaspers. Dar asta e imposibil! Toată lumea știe de acum...

— ... Apoi, îl întrerupe Ursu continuându-și nestingherit ideea, începerea treptată a experiențelor pe oameni, pornindu-se de la cantități mici, de acomodare. Este necesară observarea minuțioasă a tuturor fenomenelor și proceselor rezultate în organismul uman și mai ales a celor negative. Pe urmă trebuie corectate neajunsurile, chiar cele mai mărunte, prin modificarea corespunzătoare a procesului de producție și chiar a structurii pozvirilor. Modalitatea înmulțirii ultrarapide a Pozvirului G. 7, realizată de mine, mai trebuie și ea studiată, ca să nu dea naștere la un soi de micro monștri.

— Și ca timp ce înseamnă toate astea?

— În total cinci-șase luni!

— Și nu ți se pare excesiv?

— Nici mult, nici puțin, Jaspers. Atâta e necesar! Altceva nu mă interesează.

— Trebuie să te intereseze. Eu consider că experiențele efectuate pe animale sunt deja foarte concludente, observă președintele O P. Experiențele pe oameni vor începe mâine sau poimâine. Câteva zile la rând se va urmări dacă omul reacționează identic cu animalul. Și, dacă rezultatul va fi pozitiv, ce motive am mai avea să oprim...

Ursu îl întrerupe, continuându-i, declamatoriu, demonstrația:

— „... livrarea celei dintâi șarje de albumină de tip virotic și a primelor alimente din albumină virotică către umanitate”... Uf! Nu se mai termină cu frazele astea sforăitoare...

— La urma urmei, remarcă Jaspers, livrarea nu va putea fi decisă decât de consiliul vostru științific.

Onofrei a ajuns în culmea enervării.

— Consiliul „nostru” sau al lui Tiberiu? Știi doar că ți domină ca un despot. Recunoaște că te bizui chiar pe asta. Eu voi vota împotriva livrării — eu și poate alți câțiva. Ei și!? Tiberiu e un scamator în convingerea oamenilor, iar eu un veșnic diletant. Va fi iar „entuziasm”! Din nou „urale”! Martin Onofrei va fi „trogloditul” care vrea să „tergiverseze” Simpatică postură! Și pozvirul o să fie în mod cert livrat celor care-l așteaptă, în virtutea majorității automate de care Tiberiu dispune întotdeauna.

Ursu s-a aprins și mai tare la față, încât mi-e frică să nu i se întâmple ceva.

— Veți prezenta, desigur, toate argumentele! obiectează calm președintele O.P. Poate că ele...

— Argumente! Profesorul Onofrei s-a ridicat dintr-odată de pe bancă. Argumentele servesc unor oameni raționali, nu unor indivizi care gândesc afectiv, pasional. Voi, cei de la O.P., ca și cei de la O.M.A., știți numai că vreți P.G. 7. Îl veți avea, după cum înțeleg, în mai puțin de zece zile. Dar cu ce preț! Cu ce preț! Asta nu vă dați seama!

Ultimele cuvinte aproape că au fost strigate.

— Liniștește-te, profesore! ceru Jaspers. Eu nădăjduiesc că totul va merge bine. Nu uita că vom experimenta în prealabil și pe oameni.

— Mi-ai mai spus-o. Dar numai câteva zile! Asta-i tot ce socotești necesar? în sfârșit, continuă Martin Onofrei, vă previn pe voi cei de la O P. Și o sa previn, de asemenea, consiliul științific: veți avea de tras din plin consecințele ușurinței voastre!

Jaspers nu mai are timp să-i răspundă, căci Ursu a intrat, cu pași mici și repezi, în clădire.

— Ce crezi de izbucnirea asta? mă întreabă președintele, după ce tăcerea s-a așternut pentru câteva clipe.

— Argumentele lui provin dintr-o anumită structură sufletească, dintr-un anumit ritm al muncii intelectuale care îi e propriu, încerc eu să-i explic. Nu vreau să fiu răutăcios, dar mă întreb uneori dacă nu-l supără faptul că Adam Tiberiu e mereu „violeta întâia”?

Cum aveam să regret mai târziu aceste cuvinte...

Jaspers a rămas pe gânduri. Într-un târziu, îmi spune:

— Nu cred că-i vorba de asta. Niciodată n-am avut impresia că Onofrei e un orgolios... Adevărul e că totul trebuie foarte bine chibzuit. Să nu ne lăsăm furați de sentimente!

— Când s-a întâmplat oare așa ceva? protestez eu.

Ghicesc gândul președintelui O.P., de parcă l-ar fi rostit: „Nu cumva Onofrei are totuși dreptate?” Îmi dau apoi seama, din mimica sa, că și-a învins îndoielile și-mi pare nespun de bine.

— Timpul nu trebuie ținut în loc! îmi zice Jaspers la despărțire. Nu văd cum aș putea să justific față de omenire amânarea pe care o cere Ursu.

Zâmbește, optimist. Fața mea se schimonosește dintr-odată. Zâmbetul lui îmi sfâșie creierul cu mii de ace...

20 noiembrie. „Clubul scepticilor”

Au mai trecut cinci zile.

Dacă în alte împrejurări n-ar fi poate mult, de data asta fiecare zi a însemnat, un mare pas înainte în sprintul final. Dacă am eșua acum, ar fi ca o lovitură de la unsprezece metri ratată, ca un scor răsturnat în ultimul moment într-o finală de campionat mondial. Dar așa ceva nu se va întâmpla!

Depozitele de albumină de tip virotic sunt aproape pline, depozitele de alimente pozvirice de asemenea. La consiliul științific de astăzi dimineață s-a prezentat referatul despre experiențele efectuate pe animale și pe oameni, susținut chiar de profesorul Adam Tiberiu. Toate rezultatele sunt excelente, n-a apărut absolut niciun fenomen secundar negativ.

Și „Perspectiva” are realizări importante: s-a obținut, de pildă, C. 512, pozvirul anticoroziv, care va economisi lunar planetei peste 100 milioane tone de metal!

Grupul inspirat de Martin Onofrei, care cuprinde acum în consiliu șapte membri, a ridicat obiecții în legătură cu pozvirul alimentar, cerând continuarea experiențelor timp de minimum șase luni. Ursu însuși a tunat și a fulgerat, mergând mai departe decât oricând.

— Pregătiți o crimă împotriva umanității! a spus el în încheierea „rechizitoriului” său. Comiteți un genocid!

De data aceasta, seninul Tiberiu nu s-a mai putut stăpâni.

— E prea mult, Martin! Aduci un ultragiu întregii noastre activități!

— O caracterizare nu-i un ultragiu, mai ales una adevărată. Activitatea voastră e pripită, Tiberiu!

— Asta trebuie mai întâi demonstrat... Rapiditatea e un atribut specific civilizației moderne.

— Trebuie să vă chem la rațiune, să arăt abisul spre care vă îndreptați! exclamă Ursu, de parcă n-a auzit replica.

— Poate că nu mai crezi în propriul tău proiect, Martin.

— Cred în el, dar nu vreau să-l realizăm oricum...

Cei mai mulți vorbitori îl susțin pe Tiberiu.

Președintele prezintă și apoi pune la vot un plan precis de acțiune: deschiderea restaurantului demonstrativ și a expoziției mâine, 21 noiembrie, livrarea primelor cantități de albumină virotică și de alimente derivate la 24 noiembrie, sporirea de cinci ori a capacității de producție a Pozvirului G. 7. — până la 31 decembrie... La 1 ianuarie 2072, complexul nostru va produce deci 400 tone de albumină de tip virotic în fiecare zi!

. Onofrei are „platoșa groasă”, ca întotdeauna. A luat din nou cuvântul și a făcut un ultim și violent apel la „amânarea livrării hranei sintetice”. Bineînțeles, nu izbutește să ne convingă nici după ce membrii „clubului scepticilor” vorbesc pe rând, pentru a-l susține.

Dintre noi, ceilalți, nimeni nu-i răspunde măcar. Suntem prea siguri, prea convinși, prea bucuroși de ceea ce am realizat, de ceea ce vrem să facem pentru omenire, pentru ca să îngăduim această tentativă de frânare de ultimă oră. Până și fiul lui, Vasile, e alături de noi.

— Când Martin Onofrei vorbește așa, nu pot să-l sufăr, îmi șoptește pătimaș Dan.

Îmi dau seama că mulți simt ca șeful laboratorului de alimente, dar asta nu-l clintește pe Ursu. Am, nu știu de

ce, sentimentul că atitudinea lui pornește de la un substrat ascuns.

— Nu-ți voi îngădui să-mi distrugi opera! spune acum președintele pe un ton ridicat.

De data aceasta, cuvintele lui Tiberiu îmi displac. Nu e doar numai „opera lui”. Mă enervează iar această luare „pe cont propriu” a tot ceea ce s-a făcut aici, „atavismul social”... Poate că se datorește și enervării.

Se trece, în sfârșit, la vot și fiecare apasă pe unul dintre butoanele din fața sa.

Peste câteva secunde, automatul vorbitor anunță monoton rezultatul. Douăzeci și trei de voturi pentru planul de acțiune, nouă împotrivă (!) și nicio abținere. Am învins!

Cele nouă voturi contra dovedesc însă că negativismul se răspândește ca o buruiană rea. Accidentul meu a influențat, desigur, și el spiritele. Până acum erau cunoscuți șapte membri ai „clubului scepticilor”, dintre care doar cinci erau membri ai consiliului științific. Acum sunt nouă numai în consiliu. Dacă însă totul va merge strună, sunt sigur că nu se vor înmulți. Proba faptelor risipește totdeauna îndoielile.

Esențialul este însă că planul a fost aprobat și că peste câteva zile lumea va primi pozvirul alimentar.

22 noiembrie. Banchetul

Ieri s-a inaugurat restaurantul demonstrativ. Nu s-au rostit discursuri. Nici nu era nevoie: mâncărurile se recomandau singure — după aspect, miros și gust. Dan circula fericit printre oamenii care se înfruptau din cele mai variate feluri. Întreba în dreapta și-n stânga „cum vă place?” și răspunsurile îi încălzeau inima.

Evenimentul s-a bucurat astfel de un succes care a întrecut toate așteptările. Lumea are încredere în noi!

Turiști din toate țările — de data asta îmi sunt simpatici — aflaseră prin radio de comunicatul ultimului nostru consiliu științific și veniseră să ia parte. La un moment dat, aglomerația ajunsese atât de mare încât toate cele cinci sute de locuri erau ocupate și mulți așteptau în picioare să se elibereze o masă. Fiecare masă avea, ca-n toate restaurantele moderne, claviatura de comandă. Oamenii formau cifrele corespunzătoare mâncărilor dorite — de pildă, 252, 410 sau 898 — și, în câteva secunde, erau serviți...

Astăzi, în a doua zi a funcționării restaurantului, Dan a oferit un „banchet” în cinstea membrilor consiliului. Vin 23, adică toți cei care au votat pentru programul de acțiune al lui Tiberiu. Câțiva dintre invitați sunt cu soțiile lor. Cei nouă „sceptici” boicotează.

După cum s-a aflat, Martin Onofrei și adepții săi au adresat un mesaj către O.P. Și altul către O.M.A., cerând instituirea unei „anchete comune” asupra oportunității livrării produsului nostru. „O lovitură pe la spate” — cum spune Ștefan Badiu, foarte revoltat. Comisia de anchetă a și sosit ieri seara, s-a documentat și se spune că astăzi va da „verdictul”.

Iată-ne adunați în jurul mesei.

Președintele Tiberiu se ridică primul, cu cupa de șampanie în mână:

— De fapt nu eu, ci Dan Hagiul ar trebui să înalțe cel dintâi toast. El și colectivul lui sunt creatorii extraordinarei varietăți de alimente virotice de care dispunem astăzi. Trebuie să recunoaștem cu toții că, dacă n-ar fi fost acest om, n-am fi livrat lumii decât câteva sortimente anoste și s-ar fi spus că P.G. 7 este o soluție binevenită, însă nu tocmai agreabilă. Dar acest om a existat. Din întâmplare, mi-a fost recomandat

tocmai de... profesorul Onofrei, căruia-i voi rămâne pururi recunoscător pentru alegerea lui cu multă competență, dar și cu multă pasiune, Dan Hagiuc a creat alimente sintetice la nivelul celor naturale, ba uneori chiar depășindu-le, demne de gusturile cele mai rafinate. Îl felicit din toată inima! Spuneam că lui i-ar fi revenit de drept primul toast. Dacă i-am luat-o totuși înainte, explicația e că voiam să vă aduc o veste îmbucurătoare.

În salonul unde ne aflăm, s-a lăsat o liniște profundă, care face ca clinchetul unei furculițe să răsună ca bătaia unui gong.

— Comisia de anchetă trimisă de O.P. Și O.M.A., la cererea unui grup de cercetători, ne-a dat câștig de cauză. Oficiul Planetar și Organizația Mondială a Alimentației resping obiecțiile și sunt de acord cu absolut toate prevederile planului meu de acțiune! Deci poimăine livrăm! Aceasta înseamnă că „Operația Ciucaș” a fost dusă la bun sfârșit!

Izbucnesc urale, care nu mai conțin. Strig și aplaud, dar fără să vreau mă întreb de ce o fi spus Tiberiu „planul meu de acțiune”. Planul este doar al consiliului științific, chiar dacă el a fost cel care l-a propus. Dar, în fond, ce mai contează asta?

Oamenii sunt plini de mulțumire. Zâmbetele lor îmi dau furnicături „hilarofobice”, dar sunt bucuroși că lucrurile au ieșit atât de bine. După Tiberiu, vorbește Dan, care este astăzi, tocmai astăzi, curios de palid, firește din pricina extenuării.

Istoriește cum a lucrat laboratorul său și ce greutate imense a trebuit să învingă până ce ajuns să modeleze albumina virotică, cu adaosurile respective, în alimente. Urmează un elogiu adresat lui Tiberiu, cam patetic, dar de o mare sinceritate:

— El a fost motorul laboratorului nostru, ca și al întregii munci de cercetare, el ne-a acordat încrederea și sprijinul său. Ne-a scos nu o dată din impas. Fără el, pasiunea noastră s-ar fi consumat în van. Când am propus să încercăm crearea de alimente sintetice din Pozvirul de Ciucaș, care era încă departe de P.G. 7, mulți s-au opus. „E ea și cum ai vrea să tragi fără pușcă” — a spus atunci, caustic, vicepreședintele.

Dar Tiberiu m-a înțeles. Aveam nevoie să „exersez” din timp producția alimentelor virotice, chiar cu o materie primă imperfectă. Dacă acest punct de vedere nu s-ar fi impus, aș fi început să lucrez la crearea de alimente sintetice abia la 24 octombrie, când s-a desăvârșit P.G. 7. Gama de alimente pozvirite ar fi fost mult redusă. Dar grație președintelui...

Îl privesc pe Tiberiu. Nici nu clipește. Cuvintele lui Dan, care pe mine m-ar fi stânjenit rău de tot, îi dau o vădită satisfacție. E drept că vin din adâncul inimii, dar mărturisesc că, în locul Vrajitorului, nu l-aș fi lăsat să-și desfășoare până la capăt elogiul.

Nu știu de ce, dar am tocmai acum o clipă de îndoială absurdă. Nu cumva fascinația pe care o produce asupra noastră Tiberiu, mitul infailibilității sale, impresia că lui i se datorește totul sau aproape totul ne denaturează judecata? Lupt împotriva acestui gând, dar nu-l pot alunga cu totul... Dacă, totuși, în ce spune Onofrei este un sâmbure de adevăr?

O, clipă a îndoielii, fugi departe, nu încerca să mă ademenești spre neant!

„Judecă lucid!” — șoptește totuși în mine un glas. Ce e greșit în tot ce susține Martin Onofrei? Nu-i, de pildă, adevărat că numai câteva zile de experimentare pe oameni nu-s de-ajuns, mai ales când este vorba de

reacția organismului față de consumul unui aliment nou, destinat unor continente întregi? Convingerea noastră că procedăm bine provine din faptul că vrem cu orice preț să reușim. Dar dacă comitem într-adevăr un genocid, furați de beția succesului cercetărilor și de excesiva putere de convingere a unui singur om?

Alături de mine, Vlad a scos blocnotesul. Gândul lui merge în paralel cu al meu, poate fiindcă el are un simț atât de acut al satirei, care nu este altceva decât un concentrat de adevăr: din fuga condeiului răsare un zeu antic bărbos, având trăsăturile lui Tiberiu. Președintele-zeu calcă trufaș, cu pieptul plin de decorații, pe un covor de P.G. 7. Deasupra lui zboară trei eroi mitologici, toți trei cu chipul lui Dan, în diferite ipostaze, dar cu ochii ațintiți admirativ asupra Vrăjitorului. Undeva, într-un colț, un drac rezemat într-o furcă supraveghează cazanul cu smoală, în care se perpelește nefericitul Martin Onofrei. Dar din gura lui ies cuvintele atribuite lui Galiei: E pur și muove!... E pur și muove!... E pur și muove.

23 noiembrie. Se schimbă firma

Mi-e teribil de rușine când citesc sfârșitul însemnării mele trecute. Ce jalnică criză de defetism! Cum de m-am putut îndoi de alimentele noastre pozvirice, de Tiberiu însuși? Totuși nu le șterg. Să rămână ca document al slăbiciunii mele! Constat, pe de altă parte, cu surprindere, că acum, în al doisprezecelea ceas, Martin Onofrei face acolți!

Azi dimineață, la un scurt consiliu științific, s-au discutat felurite. Probleme administrative. Prea mult nu interesau mai pe nimeni. La un moment dat însă, președintele a propus modificarea denumirii oficiale a complexului nostru, deci și schimbarea firmelor de la intrările în incintă. Până acum, această denumire era:

„Complexul de sinteză a albuminei și alimentelor de tip virotic”, iar noua titulatură urma să fie: „Complexul de studiu, sinteză și valorificare a pozvirilor”. Aceasta fiindcă sarcina creării alimentelor pe bază de P.G. 7 este acum practic realizată, doar un grup restrâns de cercetători urmând să mai lucreze la unele perfecționări.

Inginerul Andrei Mereuță a „deschis focul” împotriva propunerii. Țeapăn și răgușit, a spus că nu vede „de ce atâta grabă. Nici nu s-au livrat alimentele sintetice și ne apucăm să trâmbițăm că ne ocupăm de altceva.”

— Doar n-ai vrea să susținem că lucrăm în continuare la pozvirii alimentare... pe care i-am și obținut! Îl întrerupe, neobișnuit de dur, președintele.

Spre mirarea mea, Vlad vorbește aproape în același sens ca și Mereuță. El consideră că schimbarea firmei sună ca o victorie sărbătorită înainte de vreme, ba unii ar putea spune ca o lăudăroșenie. Expresia „lăudăroșenie” îl șochează vizibil pe Tiberiu, care intervine destul de vehement, observând că Vlad Chioaru nu-și cântărește prea bine cuvintele.

Dar lucrul cel mai surprinzător este că și Dan, discipolul cel mai înfocat al președintelui, își exprimă rezervele și declară că se va abține de la vot (o fi vreo legătură între atitudinea lui și faptul că astăzi arată chiar mai prost decât la banchet?). După părerea lui Dan, schimbarea denumirii nu se justifică: mai este foarte mult de făcut pentru perfecționarea pozvirilor alimentare și a alimentelor sintetice.

Pusă la vot, propunerea președintelui este aprobată, dar cu nu mai puțin de 13 voturi împotrivă!

Eu am votat cu Tiberiu. Schimbarea titulaturii dovedește, după părerea mea, că știm să privim înainte. Așa se și potrivește unei avangărzi a cercetării mondiale.

Când ajung în camera mea din pavilionul portocaliu, mă așteaptă o veste bună. O telegramă de la Centrul astronomic planetar mă anunță că Toma se simte ceva mai bine. Medicul de bord al rachetei i-a grefat o inimă sintetică, efectuând operația cu concursul unor mari specialiști tereștri, care l-au îndrumat de la distanță. Se va întoarce pe Terra cu ajutorul unei rachete care revine spre Pământ din zona neptuniană.

24 noiembrie. Apoteoza

E greu de descris ce forfotă a fost astăzi la noi. Din nou regret, Grig, că n-ai fost de față, ca să trăiești, împreună cu mine, aceste ceasuri fără egal! În această zi, complexul Ciucaș a galvanizat simpatia întregii Terre...

Aerotransportoare zbârnâie fără contenire. Sunt decorate cu stindarde și flori: au sosit să preia albumina sintetică și alimentele virotice. Marile încărcătoare pneumatice automate lucrează din plin, creând o agitație neobișnuită. Numeroase personalități și specialiști din toată lumea își fac apariția; președintele nu mai știe cum să se împartă între marile răspunderi care-i revin în această zi și obligațiile de gazdă.

Mulțimi uriașe de oameni s-au strâns în jurul complexului. Nu le îngăduim să pătrundă înăuntrul incintei, pentru a nu stânjeni desfășurarea operațiilor de livrare.

De la înălțimea etajului 22 al „Perspectivei”, priveliștea maselor agitate care ne împresoară este impresionantă. Suntem supuși unui asalt pașnic, „care-ți încălzește inima”, cum ar spune bietul Dan dacă ar fi de față. Din nou nu-mi vine să cred că eu sunt acela care am avut, acum două zile, o inexplicabilă și stupidă criză de defetism. Suntem înconjurați de atâta simpatie, de atâta

dragoste încât ar fi o crimă să nu crezi în „cauza pozvirică”!

Un grup de tineri din Chile, cu pantaloni orbitori de albi și pălării enorme, au izbutit totuși să pătrundă în complex! I-au făcut lui Tiberiu o manifestație înflăcărată, iar până la urmă l-au și purtat pe brațe, în triumf. Televiziunea a înregistrat, bineînțeles; momentul, și Vrăjitorul părea în culmea fericirii.

— Tot ce am făcut, am făcut pentru binele oamenilor! îl aud spunând, cam banal, e drept. O fi obosit de atâtea discursuri.

— De mâine, nici Pământul, nici Clida nu vor mai duce lipsă de hrană! se aude o voce.

Ursu nu s-a arătat, în schimb, prea mult. Vlad mi-a spus că a primit ieri vizita nedorită a unei mătușe foarte vorbărețe, de care nu mai izbutește să scape. L-am zărit astăzi o singură dată, strecurându-se prin mulțimea fremătătoare, cu o femeie înaltă și uscățivă pe urmele lui.

De ce nu este și Dan printre noi? A căzut ieri la pat și a trebuit să fie internat în sanatoriu. E singurul bolnav din complex! De altfel”, încă de la „banchet” nu se simțea prea bine; n-avea obișnuita lui poftă de mâncare, el, care de obicei era un as al gurmanzilor. Ulterior, la consiliu, toți am observat cât de rău arăta. Bănuiesc să este vorba de o epuizare nervoasă, destul de firească după eforturile excesive pe care le-a depus în ultima vreme.

Din păcate, nici cei mai buni prieteni n-au astăzi mult timp pentru el. Eu ajung să-l vizitez abia pe la ora șapte seara. Îl găsesc neașteptat de slăbit, cu fața trasă și galbenă, parcă îmbătrânit peste noapte. Lângă pat, pe o măsuță, farfuria este plină de mâncare.

— Vasăzică, tocmai acum ți-ai găsit să boleşti, la culegerea roadelor? îl dojenesc eu, convins c-o să-mi dea replica printr-o glumă.

Nu izbuteşte însă nici măcar să zâmbească. Veşnica lui bună dispoziţie a pierit parcă pentru totdeauna. Îmi răspunde abătut, cu o voce stinsă:

— N-am habar ce-i cu mine! Doctorii simulează că ştiu. Şi câte n-aveam de făcut zilele astea! Am lăsat atâtea lucruri la mijloc; nimeni nu le poate găsi rostul.

— Le vei relua chiar tu exact de unde le-ai părăsit, şi asta foarte curând! îl încurajez eu.

Nu cred. Însă decât pe jumătate în vorbele mele şi ele sună fals. Cred, că Dan îşi dă seama de acest lucru.

— Arăt îngrozitor! observă el. M-am privit adineauri într-o oglindă şi m-am speriat. Noroc că accidentul nu s-a întâmplat acum câteva zile. Mi-ar fi părut rău — mai ales pentru preşedinte. N-aş fi vrut în ruptul capului să-l las cu ultimele treburi încurcate.

— L-ai combătut totuşi, la ultimul consiliu, când a fost vorba de schimbarea denumirii.

— Era cu totul altceva, protestează cu voce moale Dan. A subapreciat grav cercetările care mai sunt de făcut în domeniul alimentelor pozvirice... Dar ce mai contează asta acum, când „pozvirul Tiberiu-Onofrei” a biruit? Un zâmbet şters îi aleargă pe faţă.

Cu un mare efort, se saltă puţin în sus. Vreau să-l ajut, dar mă dă uşurel la o parte.

— Spune-mi, a fost frumos, nu-i așa? mă întreabă el. Mi-au interzis televizorul, altfel aş fi văzut şi eu...

— Dincolo de tot ce-ţi poţi imagina, Dan! O apoteoză!

Şi mă gândesc mai departe: iar tu, cel mai entuziast dintre entuziaşti, ai lipsit...

La plecare, îl întâlnesc în hol pe Alfredo. Din nou, aceeași întrebare, acum rostită de mine:

— E grav?

Ochii mari, albaștri ai medicului exprimă îngrijorarea:

— Foarte grav, Radule! O boală neidentificată, dar generalizată în tot organismul, care îl consumă ceas de ceas.

— E ca o corabie care se scufundă! remarc eu.

— Ai dreptate. Forțele îi scad mereu. Și, pe deasupra, nici nu se mai poate alimenta.

— Nu-l puteți hrăni artificial?

— Poate că vom ajunge și acolo. Deocamdată însă e prea devreme... Peste o jumătate de oră va avea loc un consult. Vin specialiști din toată lumea.

— Nu crezi că-i vorba de un șoc psihic datorat excesului de muncă din ultimele luni?

Alfredo dă din cap, nesigur.

— Da și nu.

Ne despărțim.

...Iată-mă pe marea arteră care unește sanatoriul cu pavilioanele de cercetare. Umblu ca năuc printre oameni, izbindu-mă de ei. Vizitatorii au invadat complexul, în fluvii mari, zgomotoase. Într-un loc, s-a format un cor. Cântecele a fost compus în cinstea noastră și este destul de frumos, îl susține o formație din Sicilia. Într-altă parte, oameni care nu se cunosc și-au dat mâna și au încins un dans andaluz.

Încetul cu încetul, tumultul mă cuprinde, mă rupe cu el, ca într-un carnaval. Oamenii aceștia, veniți din toate continentele, care fug, strigă, cântă, dansează, ovaționează, sunt o forță care te copleșește. Alerg și strig cu ei, rostind vorbele pe care bucuria lor le proiectează în aer: „Ura!”, „Victorie!”, „Trăiască

cercetătorii!", „Trăiască Tiberiu, salvatorul nostru!", „Ura!!"

Nu mai sunt eu: sunt mulțimea aceasta clocotitoare, a cărei forță sălășluiește acum și în mine. Totul s-a topit în entuziasmul general: chiar și îngrijorarea pentru soarta lui Dan — mi-e rușine s-o spun! Dan se va vindeca, trebuie să se vindece!

Când cineva izbucnește în râs, simt un zvâcnet în tâmpile. Dar mă tulbură mai puțin ca înainte...

— Care este soarta „clubului scepticilor”? Cel mai bun lucru ar fi să se autodizolve! Spune cineva.

Sunt acum lângă vechiul pavilion al laboratoarelor. La etajul întâi, în dreptul ușii de sticlă a balconului cunoscut al sanctuarului, silueta lui Martin Onofrei veghează, imobilă. Privește mulțimea, deasupra căreia se înalță acum mii și mii de baloane, pe care fiecare grup și-a scris locul de baștină: Paris, Leningrad, Toronto, Hanoi, Dakar, Havana, Aden, Pekin, Belgrad, New York, Roma, Chicago, Buenos Aires...

Martin Onofrei privește. E singur. Niciunul dintre efectele nocive ale alimentelor pozvirice „insuficient experiment tate”, pe care le-a prevestit, nu s-a produs. Bucuria aceasta generală nu e oare mai puternică decât el? Nimic nu-l poate face să uite amărăciunea care l-a făcut atât de neîncrezător, atât de pesimist? Acum și-a ridicat capul. Nu se mai uită la oamenii care au înnegrit aleile, ci mult mai departe. Poate spre sanatoriu, acolo unde Dan Hagi se luptă din greu cu boala?...

Poate că dacă i s-ar îngădui lui Dan să plece din sanatoriu, să se cufunde în oceanul de oameni care vibrează la unisonul marilor emoții, ar prinde puteri! Dar unde să găsești medicul care să se lase convins de

eficiența unui asemenea leac? Unde-i medorobotul destul de subtil ca să-i recomande tratamentul?

S-a lăsat noaptea. Feerice jocuri de artificii izbucnesc. Cerul se acoperă cu scânteii, jerbe și mari inscripții multicolore.

Ai învins, Tiberiu, ai învins!!

4 decembrie. Căderea demiurgului?

Încă trei sute de metri și vom fi la micul cimitir, cu numai câteva morminte, al complexului. Cortegiu) parcurge tăcut alea care coboară de la sanatoriu spre Valea Berei. Vehiculul electric pe care se află sicriul înaintează destul de repede. În urma lui suntem toți sau aproape toți, mai bine de șase sute de oameni, la care se adaugă, în față de tot, câțiva membri ai familiei: mama, cele două surori, o verișoară, un unchi.

Moartea este, din păcate, un fenomen firesc și inevitabil. Dar există oameni a căror moarte îți pare verosimilă și alții pe care nu-i poți concepe altfel decât vii. Nu-i poate frumos că o scriu, dar, dacă Andrei Mereuță ar muri mâine, mi-aș spune că nu-i cu mult mai rigid și uscat în sicriu decât a fost de când îl știu. Dar Dan! Nu pot să mă gândesc la el decât amintindu-mi de entuziasmul lui clocotitor, de bucuria lui când izbutea să sintetizeze un nou aliment pozviric, de adorația pe care o nutrea pentru Tiberiu. Era cel mai viu dintre oamenii vii!

Și acum — s-a sfârșit pentru totdeauna!

Trebuie să-mi vâr în cap că de ieri seara, de la orele opt și treizeci și două de minute, acest, om vesel, dinamic nu mai există, că s-a stins pentru totdeauna explozia perpetuă de viață pe care o reprezenta, că s-a frânt elanul lui, că mintea lui nu mai scrutează cutezătoare viitorul.

Dan e mort...

Răpus de o boală necunoscută, tocmai acum, când alimentele concepute de el pe bază de P.G. 7 hrănesc milioane de oameni. Iar la sfârșitul anului viitor vor putea hrăni cu mult mai mulți. „Există cazuri în care diagnosticul nu se poate pune imediat” — mi-a spus ieri trist, dar profesional profesorul Duncan.

Astăzi dimineață s-a făcut și autopsia; nu știu însă cu ce concluzii.

Cine și-ar fi putut închipui că soarta îi va refuza lui Dan cupa marii biruințe?

Ne apropiem de cimitir.

Am ajuns la hotarul teritoriului atribuit complexului. O firmă mare, proaspătă, așezată acum câteva zile, vestește lumii noua noastră denumire: „Complexul de studiu și valorificare a pozvirilor”. Strălucirea literelor, de culoarea purpurei — mari, ostentative — sfidează durerea noastră.

— O firmă care strigă prea tare! șoptește Andrei Mereuță, parcă ghicindu-mi gândul.

Sunt în rândul al doilea. La dreapta mea pășește Oscar Fabian, șeful Laboratorului de psihologie. Acum câteva zile a obținut un succes răsunător. A reușit să transplanteze, pentru prima dată, reflexe nervoase, deocamdată la animale. Articolul pe care l-a publicat în „Neuron”, din Craiova, descriind procedeul a stârnit o adevărată senzație. Dar, evident, nu vorbim despre acest lucru. Oscar e la fel de răscolit ca și mine de moartea lui Dan.

— L-am văzut ultima dată alaltăieri dimineața, la sanatoriu, îmi spune el. M-a rugat să mă interesez ce s-a mai întâmplat în laboratorul lui, cum au progresat diferitele lucrări pe care le avea în curs. Pielea îi era

pământie, oasele își arătau tot mai vizibil proeminențele: ajunsese într-o stare de veritabilă cașexie...

Și eu îmi amintesc cum l-am văzut ultima oară: murise și fusese depus în camera mortuară a sanatoriului. Buzele, altădată pline, senzuale, erau întredeschise, lăsând să se întrevadă niște dinți uriași, iar pupilele oarbe se învinețiseră. Parcă se strâmba la mine.

În fața noastră, în rândul întâi, mama lui Dan a început să plângă. Un plâns discret, care se aude doar când vântul bate spre noi.

La cimitir, totul se desfășoară foarte repede. Discursul lui Tiberiu este scurt și mișcător, așa cum era de așteptat. Președintele O.M.A., venit special, aduce și el un omagiu îndurerat. Era și cazul...

Pe urmă, brațele mecanice ale căruciorului electric coboară povara în groapă și pământul începe să se prăvălească peste el, cu același zgomot sinistru care îngheață dintotdeauna inimile celor apropiați.

Nu sunt un sentimental, am spus-o mereu. Dar aici, în grădinița asta cu morminte umbrite de molizi imenși, îmi dau seama de un lucru: la complex am devenit o mare familie, în care simțim cu toții pentru unul singur. Odată cu Dan, a murit ceva în fiecare dintre noi...

La plecare, oamenii se risipesc în tăcere, în diferite direcții: înapoi spre complex, mai departe spre vale sau pe drumurile și potecile care urcă prin pădure. Nu știu cum se întâmplă, dar mă trezesc alături de Martin Onofrei și de Alfredo Doria. Ultimul este într-o stare de agitație ciudată, cu totul neobișnuită la el. Poate fiindcă a asistat la agonie. Sau poate din cu totul alt motiv, pe care încep, cu teamă, să-l bănuiesc.

Multă vreme nu spunem nimic, și zgomotul pădurii, cu foșnetul frunzelor și ciripitul păsărilor, ne împresoară

atotstăpânitor, ca pentru a ne dovedi că viața continuă, ca și în zilele când Dan era împreună cu noi. Urcăm vreun sfert de oră pe o potecă, până la marginea unei ape care curge repede, clipocind, peste pietre.

— Lui Dan îi plăcea să vină aici la prins păstrăvi! spun eu, mângâind ferigile de pe malul pâraiașului.

— Păstrăvii se ascund pe sub bolovani, observă Alfredo. Și eu prindeam păstrăvi, dar asta când eram copil.

— Dan nu și-a pierdut niciodată candoarea copilăriei! remarc eu. Înainte de a-l cunoaște n-am crezut niciodată că în același om pot să sălășluiască o inteligență atât de inventivă și o naivitate atât de colosală.

— Naivitatea îi prejudicia uneori total clarviziunea! constată Martin Onofrei, insensibil față de obiceiul de a vorbi numai bine despre morți. Tiberiu, de. Pildă, era pentru el un „demiurg”.

De fapt, trebuie să recunosc că are dreptate, deși remarca lui mă indispuie și mi-l face mai antipatic ca oricând.

— Ce rezultat a dat autopsia? îl întreb eu brusc pe Alfredo.

Mă privește surprins, ezită câteva clipe, apoi spune:

— De fapt, n-aș avea încă voie să vorbesc. Dar în curând... se va da comunicatul.

Tresărim, în același timp, și eu, și Ursu.

Alfredo trage adânc aerul în piept și adaugă:

— Dan a murit de pe urma unei intoxicații alimentare. Am senzația că inima a încetat să-mi bată.

— Intoxicație cu alimente pe bază de P.G. 7? Întreb repede, în timp ce Onofrei s-a oprit din mers și îl privește cu gravitate pe doctor.

— Da, cu alimente pozvirice! precizează Alfredo.

— E vorba de alimentele pe care acum le consumă zeci de milioane de oameni?! observă vicepreședintele. Dar asta trebuia să comunici imediat, Doria!

— N-ați înțeles bine! spune Alfredo. Dan Hagiul mi-a mărturisit că el consuma alimente pozvirice încă de acum două luni, adică din vremea în care nu se realizase încă P.G. 7 în forma sa definitivă.

Răsuflu ușurat:

— Deci nu actualele alimente pozvirice i-au făcut rău, ci acelea create experimental de el, din pozviri încă neaduși la structura și proprietățile proiectate.

— Exact! îmi confirmă Alfredo... Așa presupunem cel puțin și asta sperăm.

— Nu sunteți siguri?

— Încă nu este absolut cert, dar puteți considera că e foarte, foarte probabil.

Ursu parcă n-a auzit ultimul schimb de cuvinte.

— Deci organismul lui Dan s-a răzvrătit! spune el. A respins alimentele, manifestând fenomenul intoleranței. Întocmai cum am presupus eu... Doria, nu-i așa că s-au format anticorpi?

— Într-adevăr, s-au găsit anticorpi și chiar în cantități apreciabile. Asta i-a provocat moartea.

— Alte cazuri de intoxicații pozvirice ați mai avut la complex?

— Niciunul!

— E firesc. Hagiul e, după câte se pare, cel mai vechi consumator.

— Ați auzit însă că nu e vorba de efectul Pozvirului G. 7, ci al altor pozviri, imperfecte! Protestez eu. Parcă v-ar fi teamă de P.G. 7!

Ursu mă privește dintr-o parte, cu o expresie greu de definit.

— Da, Soare, ți-o mărturisesc fără rușine: mi-e teamă de P.G. 7. Mi-e teamă de acest pozvir așa cum mă tem de orice treabă făcută fără chibzuință, așa cum mi-e teamă de beția orgoliului și de orbirea succesului. Înainte de toate, mă înspăimântă imaginea de coșmar a unei gigantice degringolade! Și demiurgii cad uneori din cerurile lor.

Ultimele cuvinte le-a rostit iute, gătit, cu un timbru aproape macabru.

E absurd tot ce spune? Nu știu, dar ar fi îngrozitor să aibă dreptate! Simt o sudoare rece în spate.

Un mănunchi de raze de soare străbate printre brazi, aprinzând scânteii în apa pârâului care curge fără oprire la vale, nepăsător, până ce se pierde în adâncul pădurii.

Martin Onofrei are ultimul cuvânt:

— Trebuia să mă opun mai hotărât demenței voastre. Când ați hotărât în consiliu livrarea, am ținut discursuri protestatare și-atâta tot. Trebuia să adresez mesaje de avertisment tuturor forurilor responsabile de pe Pământ, să opresc cu orice preț catastrofa! Am fost slab, inadmisibil de slab, iar acum e prea târziu! O vom plăti cu toții.

Nu mai aud ce spune. Un singur cuvânt mi se rostogolește amețitor, ca o gigantică avalanșă, prin creier:

— Degringolada..

E ceasul în care cad demiurgii?

27 decembrie. Dezastrul

Stau, alături de Ursu, în balconul laboratorului său și privesc, înmărmurit, afară. Aleile complexului sunt din nou pline de lume. E o mulțime neagră, densă, care se agită și uneori aleargă dintr-o parte într-alta, ca atunci,

în ziua marilor iluzii, la 24 noiembrie, când am început să livrăm omenirii noile alimente.

Dar nu se mai aud cântece și urale, nici nu se mai încing dansuri. Oamenii sunt abătuți, iar unora li se citește disperarea pe față. Bat la toate, ușile, pătrund în clădirile; de producție, în laboratoare,. În. Birouri. Întreabă în dreapta și în stânga. Vor să știe cum de a fost cu puțință, cine e de vină, cum se vor putea îndrepta toate acestea. Grupuri,. Grupuri se string pe alei și discută aprins. Fără, ură, însă cu neștirbită nedumerire și durere. Nimeni nu presupune că la complex cineva a avut vreo intenție, criminală. Dar cum de s-a putut întâmpla...

Să fie aceasta aceeași mulțime care ne-a ovaționat atunci, aceiași tineri care l-au purtat pe brațe pe Adam Tiberiu! Sunt aceiași sau alții 2.

Mă uit la Martin Onofrei. Masca lui, imobilă, dură, nu izbutește să-i ascundă marea tristețe. Șoptește:

— De ce n-am fost fals profet!

Din toată lumea au sosit proteste, exprimând profunda îngrijorare și nemulțumire a unor organizații care veghează la binele planetei. „Restaurantul demonstrativ” a fost închis sine die, ca un simbol al eșecului. Lângă el se află una dintre firmele uriașe eu noua titulatură a complexului.

— Litera aleasă pentru noile firme era prea mare I îmi spune Ursu, ca și cum asta ar conta acum. Și continuă: i-am spus-o lui Tiberiu, dar mi-a răspuns că el a ales-o și că numai mare se potrivește pentru o treabă „măreață” ca a noastră. Așa era el. Avea prea multă încredere în propriile sale forțe, prea multă siguranță în tot ce făcea. Un om înțelept trebuie să și șovăie, Soare, să aibă nu numai certitudini, ci și ezitări!

De ce vorbește așa despre sărmanul Tiberiu? Credeam că cel puțin acum...

De ce nu este totul un coșmar, din care să mă trezesc mâine, cu mintea mai lucidă?

Aș vrea, Grig, ca atunci când vei citi episodul acesta, cel mai dramatic al jurnalului, să fii încredințat că, în mijlocul dezastrului, nu mi-a fost teamă de efectul alimentelor pozvirice consumate asupra mea. Nici nu-mi pasă acum de mine! Tragedia care s-a petrecut e prea înfiorătoare ca să mă-ngrijorez pentru propria soartă. E adevărat că mulți cercetători au plecat în ultimele zile de la complex, înspăimântați de cele întâmplate. Eu însă rămân, rămân până la capăt, chiar dacă totul pare pierdut.

...Filmul evenimentelor din ultimele săptămâni se desfășoară dureros în fața ochilor minții mele.

De când a început să se prăbușească totul?

Neîndoielnic de la moartea lui Dan, care ne-a zguduit pe toți atât de adânc. În ziua înmormântării, s-a dat, așa cum ne anunțase Alfredo, comunicatul: din el rezulta că decesul s-a datorat unei intoxicații cu alimente pozvirice, probabil însă anterioare creării Pozvirului G. 7.

Onofrei a cerut sistarea imediată a livrării de alimente virotice, până la lămurirea situației. Dar președintele a izbutit atunci, pentru ultima dată, să convingă consiliul științific că nu trebuie trase concluzii atât de grave dintr-un caz absolut izolat, a cărui explicație pare străină de P.G. 7.

La câteva zile după moartea lui Dan însă, marea teamă s-a transformat într-o groaznică certitudine: au început să se îmbolnăvească și să moară animalele de experiență, care fuseseră hrănite încă de la începutul lunii octombrie cu alimente pe bază de P.G. 7. A fost

lovitura de măciucă: s-a suspendat producția de virusuri alimentare, au încetat livrările de albumină virotică și de alimente pozvirice. Asta s-a întâmplat la 9 decembrie.

Apoi a început o așteptare înfricoșată...

Mai rămânea o ultimă speranță, aceea că reacția organismului uman va fi alta — mai bună decât a organismului animal. Așa cel puțin credeam eu, ca nespecialist...

Între timp, pe toată planeta s-a stârnit o mare agitație. Consumul alimentelor virotice a fost interzis. Complexul a fost supus unor critici vehemente, întreaga noastră activitate fiind calificată drept „neștiințifică” și chiar „iresponsabilă”. Aceleași cercuri care ne îndemnasera până acum câteva săptămâni să ne „grăbim”, să nu „supraverificăm” rezultatele ajungeau acum la concluzia că lucrasem „repede” și „superficial”, condamându-ne cu asprime și nerecunoscându-și în schimb niciun fel de vină.

Ursu a crescut cu acest prilej considerabil în ochii mei. Nicio clipă nu s-a prevalat de opoziția lui anterioară, care se dovedea acum mai mult decât întemeiată, nu s-a erijat în erou, invocând măsurile suplimentare pe care le ceruse și care ar fi evitat, neîndoielnic, o reacție negativă a organismului. A început, dimpotrivă, o cercetare minuțioasă și aprofundată a cauzelor care au determinat efectele nedorite.

Tiberiu a cercetat bineînțeles, la rândul lui cu febrilitate. A întrunit chiar un consiliu științific, pentru a ne comunica anumite „rezultate preliminare”. Mă așteptam să înceapă prin a-și recunoaște greșeala, mai precis partea sa de greșeală, căci și noi suntem vinovați. Dar, spre uluirea mea, n-a suflat nimic despre așa ceva. Ne-a expus în schimb concluzia lui, și anume că moartea

animalelor se explică printr-o cauză periferică, legată de condițiile producerii albuminei de tip virotic: o imperfecțiune în procesul de fabricație, datorită unor variații de temperatură inadecvate. În câteva zile, avea să producă, bineînțeles în cantitate redusă, alimente virotice pe o nouă bază, îmbunătățită și „absolut sigură”. Comunicarea a fost primită fără discuții, într-o stare de apatie aproape totală.

Între timp, așteptăm cu neliniște crescândă veștile din țările unde s-a livrat P.G. 7.

Sabia lui Damocles atârnă deasupra capetelor noastre. La 14 decembrie, sabia cade: doi tineri mor la Lima. Au simptome vădite de respingere. La complex, de asemenea, un deces. O zi mai târziu, sute de cazuri de „intoxicație pozvirică” sunt semnalate în toate continentele (dintre care șase la noi, în complex). La 17 decembrie, Organizația Mondială a Sănătății înregistrează 34 515 cazuri. La 19 decembrie, Anda Tiberiu trebuie să fie internată la sanatoriu, în stare de comă. Moare înainte de zorii zilei următoare, cu toate eforturile medicilor de a o salva.

O disperare mută pune stăpânire, din acel moment, pe președinte. Muncește aproape fără întrerupere, dar cu greu mai poți să smulgi un cuvânt de la el. Chipul lui pare masca tragediei antice.

Reacția nu este generală — nu atinge pe toți cei care au consumat P.G. 7 —, dar planeta devine furibundă: se cer până și desființarea complexului, demontarea actualelor linii de producție a alimentelor pozvirice, pedepsirea exemplară a celor. Vinovați. Președintele solicită un răgaz ca să poată dovedi valabilitatea ideii pozvirice.

La 23 decembrie, Adam Tiberiu și asistentul său Ștefan Badiu iau hotărârea eroică să „reabiliteze” pozvirul alimentar printr-o probă crucială. Fără să ceară părerea nimănui, ei încep să consume masiv din noile tipuri de alimente pozvirice „îmbunătățite”, preparate de ei, convinși că reușiseră să înlăture toate defecțiunile de fabricație. O zi mai târziu, la 24 decembrie, mor amândoi. În dorința de a realiza cât mai grabnic alimente pozvirice noi, nedăunătoare, fabricaseră de fapt alimente excesiv concentrate, foarte toxice, cu o acțiune nocivă și mai rapidă decât cele oferite lumii începând de la 24 noiembrie.

Moartea lui Tiberiu și a asistentului său ne-a zguduit pe toți. Nu i-a potolit însă cu nimic pe aprigii noștri contestatari. Au uitat cu totul „nerăbdarea” cu care ne-au bombardat luni de zile, presiunile exercitate sistematic de delegațiile lor mult prea numeroase, scrisorile și articolele incisive prin care ne învinovăteau că „tergiversăm”. Un val imens al revoltei și al incriminării plutește amenințător deasupra Complexului din Ciucaș.

Doar Martin Onofrei a rămas cu „carapacea” intactă, își păstrează stăpânirea de sine și lucrează neobosit, înfruntând sentințele ce se formulează la adresa noastră. Am vrea cu toții să aflăm în ce direcție cercetează, dar ne roagă să mai avem răbdare. Cere multor laboratoare să execute lucrări ajutătoare. În sfârșit, la 26 decembrie, convoacă consiliul științific pentru a doua zi.

Încerc să judec lucid lucrurile, să privesc realitatea drept în față. Noi suntem cei care am făcut un rău imens omenirii. E drept, acum s-a găsit leacul pentru cei intoxicați, un medicament realizat de Institutul Mondial al Sănătății, dar bilanțul intoxicației pozvirice este totuși

foarte, serios: 2 835 de morți și 346 515 oameni atinși de maladie.

...Mă aflu în balconul sanctuarului.

— Ținem consiliul, așa cum era prevăzut! îmi spune brusc Martin Onofrei.

— Ne întrunim deci astăzi!

Credeam că se va amâna datorită agitației care a domnit aici.

— Firește. Să ne dovedim mai înțelepți decât cei care ne judecă la tot pasul faptele.

Ia contact, prin televizofon, cu secretariatul tehnic al consiliului și roagă să se facă convocarea pentru ora șase după-amiază. Adaugă netulburat: „conform programului”.

Mai avem, până atunci, un sfert de oră.

— Ce ne-a adus aici, profesore? îl întreb eu abătut, în timp ce coborâm scara. Cum de a fost posibilă această tragică greșeală?

— N-a fost o simplă greșeală, Soare, ci o proastă orientare a muncii.

Am ajuns la capătul scării. Martin Onofrei se oprește și mă privește lung:

— Cel mai comod ar fi să te aprob, să spun și eu că „bunele intenții” n-au fost răsplătite de un succes desăvârșit. Dacă aș proceda astfel, aș fi un ipocrit. Adevărul e, din păcate, altul, cu totul altul.

— Ce vreți să spuneți?

— Uite, Soare, există o boală mai rea decât toate celelalte. Veacul nostru n-a vindecat-o. Se numește vanitate, siguranță de sine, sete de putere. Urmările ei sunt îngrozitoare pentru o muncă științifică ca a noastră.

Închipuie-ți că un conducător științific ajunge să creadă că el poate totul: că el găsește soluțiile cele mai

bune, că doar el este cu adevărat lucid, că poate învinge foamea, că poate lichida boala, că poate dirija psihicul după voie. Și imaginează-ți că, pe deasupra, mai are și o uluitoare putere de convingere. Știi ce se întâmplă atunci? O prăpastie ascunsă se deschide în fața lui și până la urmă îl înghite. Pe el și pe alții. Pe demiurg și pe prozeleții săi.

Pricep acum foarte bine ce vrea să spună.

Sedința consiliului științific a început exact la ora fixată.

E pentru prima dată când ne întâlnim fără Tiberiu. Nu mai suntem decât 14. Unii au plecat fiindcă nu mai cred în P.G.7, alții au murit sau sunt internați în sanatoriul complexului. Minutul de reculegere pentru cei dispăruți se prelungește destul de mult.

Privesc afară, prin geam. Aspectul complexului aproape pustiu este jalnic și trezește nostalgia firească a zilelor în care activitatea era aci clocotitoare.

Vom mai putea realiza opera noastră? Înainte de toate, vom mai putea recâștiga încrederea omenirii? Vom putea da umanității alimentele pozvirice, care-i sunt atât de necesare?

Aștept cu nerăbdare să văd ce va spune Martin Onofrei. Evident; îl alegem mai întâi, în unanimitate „președinte al consiliului.

Ursu intră în subiect într-un mod direct.

— Acum la noi toate merg într-adevăr strâmb, ne spune el. Suntem în număr mai mic, vom avea de înfruntat în continuare adversități mari, mulți nu ne vor înțelege și nu vor voi să știe de noi, ne vom bucura de un sprijin mai puțin substanțial — dacă-l vom mai avea —

din partea diferitelor foruri oficiale. „Greutăți obiective” — cum se spune de obicei prin rapoarte. Și nu-l mai avem nici pe Tiberiu — Vrăjitorul, cum îi spuneau mulți. S-a dus nesăbuinta lui, însă dinamismul și capacitatea sa organizatorică vor lipsi și ele.

Dar să analizăm bine situația și vom constata că nu trebuie să dăm înapoi. Trebuie să reluăm și să desăvârșim „Operația Ciucaș”.

În primul rând, să nu uităm că, indiferent de greșeli, de victime, de alte nenorociri pe care le-am provocat, omenirea are nevoie de alimentele noastre, ca și de ale altor centre de experimentare, exact în aceeași măsură ca acum un an sau doi. În al doilea rând, nu trebuie să avem nicio îndoială asupra Pozvirului G. 7. Eu cred în P.G. 7 ca-n prima zi în care Tiberiu și cu mine l-am proiectat — și pot dovedi valoarea însușirilor lui. În al treilea rând, explicația gravei defecțiuni care s-a produs — și care putea fi corectată dacă ați fi acceptat o perioadă suficientă de experimentare — îmi este, astăzi, în linii generale, clară. În compoziția albuminei de tip virotic a lipsit pur și simplu o substanță care să împiedice formarea anticorpilor, o substanță care să înfrângă intoleranța organismului: ne revine s-o găsim, și atunci alimentele pozvirice nu vor mai fi dăunătoare. În sfârșit, chiar când vom avea această substanță, iar hrana pozvirică ni se va părea nouă, cercetătorilor, desăvârșită, infailibilă, o vom experimenta mai întâi trei luni pe animale și apoi timp de alte trei luni pe un grup restrâns de oameni, începând cu doze mici, care nu vor putea fi în niciun caz dăunătoare: propun ca noi, membrii consiliului, să ne oferim cu toții pentru această din urmă experimentare.

Celor ce vor dori să ne grăbească, din afară sau dinăuntru, le vom spune că avem programul nostru, chibzuit, riguros, singurul care ne duce sigur la țintă. De altfel, am plătit prea scump ușurința din trecut, ca să mai riscăm acum să comitem chiar cea mai mică imprudență...

Se oprește o vreme, ca pentru a prinde puteri noi, apoi continuă:

— Știu că unii dintre voi m-au considerat adesea drept un om prea lent, excesiv de circumspect, un ins care „taie firu-n patru” și ține lucrurile-n loc. S-a bătut nu o dată monedă pe cele numai câteva lucrări, de volum mic, pe care le-am publicat în cariera mea. Recunosc că acesta este felul meu de a fi și că reprezintă, până la un punct, un defect. Dar asta n-are nimic de-a face cu ceea ce s-a întâmplat la complex. Aici nu eu am greșit, ci voi; dacă măcar, după goana nerațională în care v-ați lansat, începând din luna mai, ați fi acceptat cererea mea de a prelungi experimentarea alimentelor pozvirice pe animale și pe oameni, punctul slab al produsului nostru ar fi ieșit sigur la iveală și l-am fi putut fără greutate înlătura. Ați preferat însă continuarea cursei fatale...

Martin Onofrei s-a așezat.

Nimeni nu mai ia cuvântul. Tot ce a spus Ursu este atât de adevărat încât comentariul, completările sau chiar aprobările nu-și mai au rostul. Cineva propune totuși ca punctul de vedere al profesorului să fie pus la vot. Acceptăm, supuși.

Toți paisprezece apăsăm pe același buton, butonul albastru.

— Mașina de vot, care m-a înfrânt întotdeauna, mă susține, în sfârșit! remarcă Ursu cu o ironie tristă în glas. De ce n-a făcut-o ceva mai devreme?

Nimeni nu-i răspunde, dar toți vrem să încercăm ultima șansă.

Deodată, o bubuitură puternică face să vibreze masa de consiliu. Privim afară. Deasupra „restaurantului demonstrativ” se ridică o trâmbă groasă de fum. Când mantia cenușie se risipește, zărim clădirea în ruine.

Mai târziu, aflăm că explozia s-a datorat lipsei de supraveghere a instalațiilor. Cu cine să le mai facem pe toate?

29 decembrie. Pustiu

— În apropierea pavilionului vechilor laboratoare, îl întâlnesc pe Martin Onofrei, care vine de pe o alee laterala: — Vom răzbi? îl întreb eu.

Dă din cap, simplu:

— Încercăm.

În orice caz, nu va fi ușor! Suntem puțini. Abia vreo șaizeci, față de peste șase sute din vremea lui Adam Tiberiu. Iar Onofrei n-are acel talent miraculos de a coordona perfect și de a îndrepta cu îndemânare neîntrecută toate eforturile spre țelul dorit. Știm fiecare ce avem de făcut, nu batem pasul pe loc, dar activitatea și-a pierdut impetuozitatea de altădată. Să fie mai bine așa?

Am intrat în pavilion.

— Când ținem viitorul consiliu? îl întreb eu pe Ursu, despărțindu-mă de el pentru ca s-o apuc spre laboratorul de purificări.

— Mâine! Și adaugă obosit: eu trebuie să suplinesc marile calități ale lui Tiberiu sfătuindu-mă mai des cu voi. De altfel, așa și este mai bine, cu mult mai bine!... Am să vă dau și unele vești.

— Bune sau rele?

— Mai curând bune. Informații care să servească la desfășurarea muncii noastre. La revedere, Soare!

Ce forfotă era în pavilionul ăsta cu câteva luni în urmă! Acum, în fiecare laborator mai lucrează un om sau doi, iar „secțiile neesențiale” au și fost închise. Glasurile noastre au răsunat ca într-o peșteră sau poate că așa mi s-a părut.

Sunt acum singur în laboratorul meu. Ultimul meu ajutor a plecat de câteva zile, iar Vlad a fost mutat la alt laborator, rămas complet fără personal.

Afară a început să plouă. Ploaie mărunță, rece, de decembrie. Îmi amintește de accidentul conductei. Măcar dac-ar ninge! M-aș bucura ca-n copilărie...

De ce se aude însă atât de tare zgomotul ploii? Aha! Astă-noapte, furtuna a spart geamul principal al laboratorului de purificări, uitat deschis; e tocmai acela în spatele căruia se ivise cândva mogâldeța viorie.

31 decembrie. Un nou proiect...

Consiliul științific a avut lor ieri, pe seară. Ursu ne-a dat, cu acest prilej, vestea mult așteptată. Împreună cu Ion Ladea și Andrei Mereuță, a izbutit să sintetizeze o substanță care speră că va contracara intoleranța organismului. Substanța va trebui amestecată în biomasa virotică și crede că va împiedica formarea anticorpilor în organism.

Dezbatem îndelungat și în amănunțime proiectul Onofrei-Ladea-Mereuță. După cele întâmplate, am învățat să fim cu toții „sceptici” și să supunem orice idee unui adevărat baraj al criticii științifice. Ursu este destul de surprins, dar nu se supără. Obiecțiile noastre îl bucură și-i folosesc. Hotărăște de aceea să mai lucreze câteva zile la perfecționarea substanței pe care a conceput-o, ridicându-i eficiența.

Pe la sfârșitul ședinței — o vizită neașteptată.

Este Knut Jaspers, președintele Consiliului Planetar. A venit să se intereseze de situația complexului și este mulțumit că n-am renunțat la obiectivul nostru, că ducem mai departe cercetările.

— Dacă ați fi abandonat ideea, ne spune el, soarta pozvirilor alimentare ar fi fost compromisă. Or, ideea este în mod sigur bună.

După aceea se interesează când vom livra noua albumină virotică.

— Peste o săptămână sau două o vom avea, îi spune Ursu. Compoziția va include, sperăm, elementul menit să prevină formarea anticorpilor. Dar pe urmă, timp de șase luni, vom studia amănunțit toate reacțiile pe animale și pe oameni, înlăturând orice element care poate fi dăunător.

— Cu alte cuvinte, în iunie sau iulie viitor, veți produce alimente pozvirice pentru nevoile populației.

— Așa presupun, Jaspers. Nu mai devreme! Poate. Însă mai târziu. Nu-mi iau nicio obligație! Vom livra numai atunci când produsele noastre vor fi perfect puse la punct. Cred că peste 6-7 luni, dar s-ar putea să dureze mai mult.

Fiecare cuvânt al lui Onofrei e rostit apăsător, sfidând contrazicerea. Ce departe sunt zilele în care condamnăm cu hotărâre așa-zisul „club al scepticilor”, când vedeam în observațiile lui Moș Martin doar „hărțuiri inutile” în continuarea ședinței se stabilește un plan foarte amănunțit. Se discută și se precizează ce revine fiecărui colectiv de muncă. Ședințele de consiliu, care vor fi ținute o dată la 3-4 zile, vor analiza de fiecare dată mersul lucrărilor.

La sfârșit, Knut Jaspers ne asigură de tot sprijinul său. Înainte de toate, va face absolut tot ce-i stă în putință pentru a spulbera ostilitatea care există față de noi. Pe de altă parte, ne face cunoscut că clidienii se interesează din nou intens de rezultatele cercetărilor noastre. După părerea lui, ar fi util ca Onofrei să țină, la rețeaua mondială de televiziune, o conferință, în care să explice cum s-a ajuns la ciocnirea tragică dintre hrana pozvirică și organism. Ursu însă refuză, spunând că n-ar vrea să dea impresia că încearcă să forțeze schimbarea cursului opiniei publice. Acceptă totuși, la insistențele noastre, să trimită o declarație înregistrată. Știm că nu va învinovăți pe nimeni, înfățișând pur și simplu faptele, așa cum s-au desfășurat.

Plecăm târziu de la consiliu.

Vlad îmi propune să facem noaptea împreună o promenadă până în Ceahlău, cu omnimobilul. Simte nevoia să doarmă „într-un cort, în apropierea piscului. Îl refuz: prefer de astă dată patul meu.

Curând sunt lungit pe divanul moale. Caut să-mi imaginez drumul dificil pe care mai trebuie să-l parcurgem. Îl aprob pe Martin Onofrei în tot ce a întreprins, dar... Vrajitorul îmi lipsește, ne lipsește cred tuturor, probabil și noului nostru președinte. Ne-am învățat să fim conduși de bagheta lui magică și acum ne simțim nesiguri și stingheri. Până la urmă vom izbuti, bineînțeles dacă omenirea va înțelege să ne ierte greșeala.

Adorm repede. În vis, Tiberiu îmi apare extraordinar de viu, într-o imagine precisă și intens colorată. Ne ia de mână, pe mine și pe Vlad, și ne duce, ca pe niște copii, la „Perspectivă”, care e acum pustie.

— De ce-ați îngăduit ca activitatea să înceteze aici?! ne dojenește el. Pavilionul spiral era viitorul omenirii. Prezentul nu se poate susține fără viitor. Mai bine l-ați ridicat și mai înalt, până la cer!

Îl ascultăm docili — ca și în alte dăți. Glasul lui sună miraculos de convingător.

Pe bandă rulantă, sunt aduse spre noi blocuri ușoare, transparente, de ceroplast și ne apucăm să înălțăm zidurile. Lucrăm cu o viteză extraordinară. Dar, de fiecare dată când ajungem la noul vârf al clădirii, zidurile se prăbușesc cu zgomot, ca la un efemer Turn Babei.

Acum prăbușirea se produce pentru a treia oară, cu un bubuit înspăimântător, pe care-l resimt dureros în tâmpile...

Deschid ochii.

Afară furtuna s-a dezlănțuit iar cu furie.

8 noiembrie 2072. Din nou...

Nu mai am timp să reconstitui trecutul. Măine plec în Japonia. Sunt încă peste zece luni din istoria complexului despre care ar mai trebui să relatez. Mă consolez cu gândul că, de fapt, evenimentele care au urmat se puteau lesne presupune.

Cu Martin Onofrei treaba n-a mers atât de spectaculos și de repede ca în vremea în care ne conducea Tiberiu, dar rezultatele s-au dovedit de o rigoare desăvârșită.

Câteva date vor interesa probabil pe cititorii acestor însemnări:

— La 12 ianuarie 2072, s-a sintetizat primul lot experimental de albumină de tip virotic, asigurată împotriva formării anticorpilor.

— La 23 ianuarie, produseseam primele 26 de tipuri de alimente virotice din noua albumină.

— La 30 ianuarie, am început să experimentăm pe animale; Am experimentat până la 5 mai, urmărind, în toate amănuntele; reacțiile organismului și modificând de câteva ari, pe această, bază, hrana produsă.

— De la 1 mai la 1 august s-au desfășurat experimentările pe oameni — mai precis pe toți membrii consiliului științific — cu doze crescânde de alimente pozvirice. S-au reamenajat totodată liniile de fabricație a alimentelor pozvirice și marile depozite.

— În sfârșit, la 18 august, prima șarjă de albumină pozvircă și primele cantități de alimente sintetice au fost livrate de complex. Onofrei s-a opus organizării oricărei solemnități. N-a vrut să audă, bineînțeles, nici de expoziție de alimente virotice și nici de „restaurant demonstrativ”. Totul a fost sobru și, pentru mulți, înecat în nostalgie, mai ales atunci când ne-am dus să vizităm mormintele lui Tiberiu, Anda și Dan, în cimitirul complexului.

La început au existat, firește, mari rezerve din partea consumatorilor de pe planetă. Dar, după câțva timp, când s-a văzut că nu se produc niciun fel de efecte nocive, alimentația pozvircă a devenit, treptat, curentă.

— La 5 septembrie s-a livrat albumină virotică și Federației Clida.

— La 16 septembrie s-a împlinit o lună de la prima livrare. Nu s-a semnalat nicio reacție negativă a organismului: P.G. 7 a învins!

— La 10 octombrie au intrat în funcțiune în Atlantic și marile uzine plutitoare pentru prelucrarea algelor de mare și a planctonului...

...Tocmai m-am despărțit de Grigore și de Toma. Am vizitat cu ei tot complexul și a trebuit să-i răspund lui Grig la o mulțime de întrebări. Pe nepotul meu l-au

interesat, e drept, mai ales... terenurile sportive. Poate că, după citirea acestui pseudojurnal, pe care i-l voi încredința, lucrurile se vor mai schimba.

Acum îl aștept pe Vlad. Are să-mi aducă un răspuns important, de care depinde în mare măsură dispoziția cu care voi pleca la drum. De fapt, pot să-l aștept și jos, în fața pavilionului de locuințe. Cobor grăbit. Nu știu de ce, dar nu mi-ar plăcea să-mi comunice răspunsul... pe scară.

M-am așezat pe o bancă cu vederea spre vechiul pavilion al laboratoarelor. Recent a reînceput activitatea și în pavilionul cercetărilor de perspectivă.

Iată-l pe Vlad venind pe aleea mare a complexului, cu pasul lui repede, săltat. Mă vede și-mi face vesel semn cu mâna.

— S-a aprobat, Radule! Te și văd numărându-ți cele 486 de primăveri, iar pe mine sărbătorindu-mi milenarul! Strigă el, când ajunge în dreptul biroului de călătorii. Grăbește apoi și mai mult pasul spre mine.

Eu, Vlad, Alfredo și Oscar vom lucra deci, de luna viitoare, împreună, într-un nou laborator: „Laboratorul pentru studiul și promovarea pozvirică a longevității”. Aici, la complex!

SFÂRȘIT